

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 27. 3. 2019

Število objav: 32

Internet: 16

Tisk: 16

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 4

Inženirska zbornica ...: 7

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 5

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 6

Gradbeništvo, graditev: 22

Internet	Naslov	Kaj imajo skupnega afera Orion, Anton Rop in Janez Zemljarič		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Siol.net; 571.164, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 3. 2019		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Primož Cirman, Tomaž Modic, Vesna Vuković		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...predsednik republiške vlade in direktor Službe državne varnosti (SDV), ki je v jeseni svoje kariere postal vplivni lobist, zlasti na področju zdravstva in gradbeništva . Pred dnevi so Finance razkrile, da je trojica skupaj z Zemljaričevim odvetnikom Markom Kosmačem združila moči v podjetju Carantium, ki bo oživljalo...			

Internet	Naslov	Ljubljana bo gostila prvi svetovni gradbeni forum		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	STA		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Svetovni gradbeni forum 2019		
Povzetek	...Slovenija bo gostila prvi svetovni gradbeni forum . Strokovnjaki s področja gradnje stavb in infrastrukturnih objektov se bodo med 8. in 11. aprilom zbrali v ljubljanskem Cankarjevem domu na forumu z naslovom...			

Tisk	Naslov	Svetovni gradbeni forum v Ljubljani		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Slovenske novice; 314.000, Slovenija	Stran: 2	Površina: 76 cm ²
	Rubrika, Datum	Dan v novicah; 27. 3. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	STA		
	Teme	Svetovni gradbeni forum 2019		
Povzetek	... Svetovni gradbeni forum v Ljubljani LJUBLJANA - Slovenija bo gostila prvi svetovni gradbeni forum , strokovnjaki s področja gradnje stavb in infrastrukturnih objektov se bodo namreč med 8. in 11. aprilom zbrali v Cankarjevem...			

Internet	Naslov	LPP zahteval revizijo, vse več voznikov odhaja		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 253.706, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 3. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Andraž Rožman		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...ker so šli v svoje primarne poklice, marsikdo je prišel v LPP po sili razmer,« je dejal. Horvat je pritrtil, da marsikdo odide, ker dobi večjo plačo v gradbeništvu ali v tujini, a dodal, da LPP ponuja najboljše plače in delovne pogoje v panogi. »Povprečna plača voznika LPP znaša okoli 1800 evrov bruto, kar je mnogo...			

Internet	Naslov	(FOTO) Predstavniki GZS o madžarskem nakupu Abanke: "Zakaj pa ne, vrata so odprta"		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Vecer.com; 234.742, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Timotej Milanov		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Evropske unije. Pri tem navaja petodstotno rast madžarskega BDP v lanskem letu, ki je po njegovem mnenju posledica rasti v vseh panogah, od storitev do gradbeništva . Gospodarska rast pa po njegovih besedah tudi ugodno vpliva na višjo zaposlenost v državi. image ALEŠ CIPOT Matej Rogelj z Gospodarske zbornice Slovenije...			

Internet	Naslov	Ifo: v Nemčiji pričakovanja za izvoz, prodajo in zaposlovanje vse bolj piškava	
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija	
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019	
Stran v zbirki: 31	Avtor	Simona Toplak	
	Teme	Gradbeništvo, graditev	
Povzetek	...upočasni rast zaposlovanja. Industrija je pri zaposlovanju že zašla v negativno polje, in sicer prvič od julija 2016. Celo gradbeništvo je na meji, pri tem, da pri Ifo opozarjajo, da zadnji bum v gradbeništvu terja najemanje novih delavcev. Pri storitvah se potrebe po novih delavcih povečujejo, pa vendar z manj vneme od pričakovanj....		

Internet	Naslov	Najbolj brani članki danes	
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija	
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019	
Stran v zbirki: 32	Avtor	Unknown	
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon	
Povzetek	...spremenil promet s kmetijskimi zemljišči 9. Ne spreglejte teh dražb v aprilu! Naprodaj so hiše, gostilne, apartmaji, stanovanja, pisarne 10. Gradbena zakonodaja vnesla razkol v ...		

Internet	Naslov	DRSI letos in prihodnje leto za infrastrukturo 700 milijonov, gradbinci optimistični	
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija	
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019	
Stran v zbirki: 39	Avtor	Vasilij Krivec	
	Teme	Gradbeništvo, graditev	
Povzetek	...DRSI letos in prihodnje leto za infrastrukturo 700 milijonov, gradbinci optimistični Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj gradbeni trg dodaj Bernardin dodaj Iztok Polanič dodaj Pomgrad dodaj Čas branja: 5 min SHRANI 0 26.03.2019 16:57 Dopolnjeno: 26.03.2019...		

Internet	Naslov	Ministrstvo za okolje in prostor: Vodje projektov za stanovanjske in javne stavbe so lahko le arhitekti	
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija	
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019	
Stran v zbirki: 42	Avtor	Vasilij Krivec	
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije	
Povzetek	...račun gradbene stroke favorizira arhitekturno. Prijon to zanika in dodaja, da gre za nesporazum. Navaja še, da kot državni sekretar korektno sodeluje z inženirsko zbornico in da je takšne očitke poudarila le njena gradbena sekcija....		

Internet	Naslov	Gradbena zakonodaja vnesla razkol v Inženirsko zbornico Slovenije	
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija	
	Rubrika, Datum	Novice; 26. 3. 2019	
Stran v zbirki: 47	Avtor	Vasilij Krivec	
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev	
Povzetek	... Gradbena zakonodaja vnesla razkol v Inženirsko zbornico Slovenije Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj zakonodaja dodaj Prva skupina dodaj Jure Leben dodaj Črtomir Remec dodaj Čas branja: 5 min SHRANI 0...		

Internet	Naslov	Novi znaki ohlajanja nemškega gospodarstva		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Primorske.si; 92.523, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...negativno območje, to pa se po navedbah lfa kaže že tudi v dejansko slabših zaposlitvenih gibanjih. Nekoliko slabša so tudi pričakovanja glede zaposlovanja v gradbeništvu , a tam nadaljevanje rasti obsega gradbenih del še vedno zahteva novo delovno silo. Nekoliko nižja bo rast zaposlovanja tudi v storitvah, še naprej pa...			

Tisk	Naslov	Marjan Šarec: Vsak mora najti svojo pot		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Modre novice; 60.000, Slovenija	Stran: 20	Površina: 1.749 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 52	Avtor	M. Primožič, M. Štrajhar		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...situacijo, do je treba vse urejati v glavnem mestu. Recimo ARSO je tisti, ki je največkrat problem pri prostorski zakonodaji, treba je čakati, pa tudi pri gradbeni zakonodaji pa še kje, tako da bi pokrajina to olajšala, če bi bila narejena tako, kot je treba. Predvsem bi bile pokrajine dobrodošle zaradi prostorske zakonodaje...			

Tisk	Naslov	DRSI letos in prihodnje leto za infrastrukturo 700 milijonov, gradbinci optimistični		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Finance; 55.000, Slovenija	Stran: 8	Površina: 284 cm ²
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 27. 3. 2019		
Stran v zbirki: 53	Avtor	Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...menedžerji največjih slovenskih gradbenih podjetij, kije bila v portoroškem kongresnem centru Bernardin v okviru druge gradbene konference Biznis & trendi v gradbeništvu . Pogovor, ki ga je vodil direktor in glavni urednik Časnika Finance Peter Franki, je sledil predstavitvi državnih investicij v prometno infrastrukturo....			

Internet	Naslov	Že več kot 600 udeležencev iz 42 držav na Svetovnem gradbenem forumu aprila v Ljubljani		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Mediaspeed.net; 28.604, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Svetovni gradbeni forum 2019 , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...»Na Inženirski zbornici smo veseli in ponosni, da so nam zaupali organizacijo Svetovnega gradbenega foruma 2019. To je še ena potrditev za to, da imamo po 22 letih delovanja veliko mednarodno veljavo. Osebno sem prepričan, da majhne...			

Internet	Naslov	»Odpornost stavb in infrastrukture«		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Svetovni gradbeni forum 2019 , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...»Že več kot 600 udeležencev iz 42 držav na Svetovnem gradbenem forumu aprila v Ljubljani 26. marec 2019 - »Na Inženirski zbornici smo veseli in ponosni, da so nam zaupali organizacijo Svetovnega gradbenega foruma 2019. To je še ena potrditev za to, da imamo po 22 letih delovanja veliko mednarodno veljavo. Osebno sem...			

Tisk	Naslov	Učitelji imamo v rokah adute, da mlade navdušimo		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 30	Površina: 762 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Tanja Pangerl		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gospodarstva so dobrodošle za implementacijo v šolski kurikulum. Sodelujemo s Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, Biotehniško fakulteto, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, Institutom Jožef Stefan (projekt STEM), s številnimi organi, društvi, podjetji. Pri vsakem sodelovanju si najprej zastavimo cilje, kijih...			

Tisk	Naslov	Območje urejeno, ravnanje z nevarnimi odpadki zahteva dogovor več partnerjev		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 44	Površina: 884 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 62	Avtor	D. E.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...(l.člen, 4 alineja), ki govori, da gradbeno dovoljenje ni potrebno, ko gre za preprečevanje oziroma zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč. Tudi novi Gradbeni zakon (GZ) omogoča gradnjo brez gradbenega dovoljenja po naravnih v Območje urejeno, ravnanje z nevarnimi odpadki zahteva dogovor več partnerjev KEMIS PO SFINPCIJI...			

Tisk	Naslov	Večina podjetij se premalo zaveda, kaj jim nalaga načelo "onesnaževalec plača"		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 38	Površina: 1.181 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	D. E.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odgovorno razmišljanje zaposlenih,...). Vendar pa večja usmerjenost podjetij k okoljski odgovornosti prinaša tudi pozitivne koristi, večji ugled družbe in graditev zaupanja do porabnikov in drugih deležnikov. Mogoče ni vedno razumljeno, da je skupni cilj vseh nas, da ohranjamo okolje, v katerem živimo....			

Internet	Naslov	Neverjetna zgodba Lunos Slovenija: Od kupca naprave do člana uprave		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Preberi.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 66	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tako se je vse skupaj začelo. Ko je Evropo oklestila gospodarska kriza, je mnogo podjetnikov iskalo nove izzive. Prav hčerkin bolezen pa je za inženirja gradbeništva postala nova življenjska priložnost. ...			

Tisk	Naslov	Digitalizacija		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 3	Površina: 187 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...DIGITALIZACIJA BESEDA UREDNIKA Digitalizacija zares prodira v vse pore življenja; nekatere panoge so že zelo digitalizirane, druge (še) malo manj. Seveda se tudi gradbeništvo temu ne more izogniti - seveda pri tem ne mislimo na projektiranje, informacijsko modeliranje in sorodna področja, ki so že zdaj v veliki meri digitalizirana....			

Tisk	Naslov	Podeljena znaka kakovosti v graditeljstvu		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 38	Površina: 382 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 68	Avtor	Neva Jejčič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	PODELJENA ZNAKA KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU OKOLJSKI PRIZNANJI ZNAK KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU ZA RAZVOJNO TEHNOLOŠKA DOSEŽKA PODJETJEMA LUMAR IG IN ROTO SLOVENIJA V Sloveniji je bila pred skoraj četrstoletja vzpostavljena nacionalna certifikacijska shema, imenovana Znak kakovosti v graditeljstvu			

Tisk	Naslov	Živi laboratorij		
Zaporedna št. 22	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 41	Površina: 438 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 69	Avtor	Marko Jačimovič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	ŽIVI LABORATORIJ Pod okriljem Gradbenega inštituta ZRMK je v tem mesecu potekalo več Živih Laboratorijev (Living Labs) v okviru mednarodnega projekta HAPPEN iz programa Obzorje 2020. Osrednji temi Živih laboratorijev sta bili celovita prenova večstanovanjskih stavb v skoraj nič-energijskem			

Tisk	Naslov	Sejem dom		
Zaporedna št. 23	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 48	Površina: 1.834 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 73	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gostov.« /% [i - j ' - -1 ; ti: i- -r f ""- .issr*!i BPH Bi~p~r-4-T~"" ~ ijA ijilIfi >1 1 . - j i Na sejmu Dom je svojo široko ponudbo izdelkov za gradbeništvo predstavilo tudi podjetje Lespatex. Kot zanimivost: 8. marca - na dan žena - je bila za obiskoval- j ke cena vstopnice ves dan nižja kot sicer. Podjetje...			

Internet	Naslov	Fokus Inšpektorata za delo v letu 2019		
Zaporedna št. 24	Medij; Doseg	Iusinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 76	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...delovni proces »peskanja«, saj opažajo povečano število nezgod pri delu. To področje bo pod drobnogledom tudi pri delodajalcih v dejavnosti trgovine in v gradbeništvu. Te iste dejavnosti in dejavnost zdravstvene nege bodo pod nadzorom tudi na področju delovnih razmerij. Inšpektorat za delo je večkrat zaznal, da se tudi...			

Tisk	Naslov	Bauma: srčni utrip industrije		
Zaporedna št. 25	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 61	Površina: 1.124 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 79	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...opisi predstavljajo sejem in v tem primeru imajo prav - vsi, ki kaj veljajo ali se želijo uveljaviti na področju vseh vrst strojev, vozil in opreme v gradbeništvu in rudarstvu, pridejo vsako tretje leto v Munchen. Letos bo med njimi tudi osem slovenskih podjetij. Še več prostora Za predstavitev ponudbe podjetij z...			

Tisk	Naslov	LUMAR IG - Sistemske rešitve za skoraj nič-energijske hiše		
Zaporedna št. 26	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 39	Površina: 361 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 81	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...postopkov. Stavbne elemente in senčila se vgrajuje v že predhodno izdelane stene v proizvodnem procesu. Pri tem so upoštevali sodobne postopke vgradnje, gradbenofizikalne zakonitosti in tehnične predpise. Kupcem želijo ponuditi celoviti produkt, zato so optimizirali in predvideli različne sisteme za ogrevanje in prezračevanje. Energijo...			

Internet	Naslov	Spomladanski sejem v Komendi 2019		
Zaporedna št. 27	Medij; Doseg	Glasdezele.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 82	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Tako kot vsako leto spomladi, bo Komenda gostil sejem namenjen kmetijstvu, gradbeništvu in obrti, tokrat od 12. do 14. aprila 2019. V petek od 10. do 18. ure V soboto in nedelja od 9. do 18. ure. Strokovni programa bo v petek, v prostorih...			

Tisk	Naslov	Tanja Bolte še naprej na čelu direktorata za okolje		
Zaporedna št. 28	Medij; Doseg	EOL; , Slovenija	Stran: 6	Površina: 55 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 83	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	TRNJA BOLTE ŠE NAPREJ NR ČELU DIREKTORATA ZfI OKOLJE Za generalno direktorico Direktorata za okolje in prostor je bila ponovno imenovana mag. Tanja Bolte, ki je nekaj časa opravljala to funkcijo kot vršilka dolžnosti. Tanja Bolte pozna problematiko okolja zelo dobro, saj je vodila Direktorat od			

Tisk	Naslov	PROJEKT FIREEXPERT		
Zaporedna št. 29	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 52	Površina: 430 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 84	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sodelujočih čezmejnih regij (več o programu: http://www.si-at.eu). Pri projektu, ki se je začel 1. maja 2018, sodelujejo tudi slovenski partnerji: Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG), Slovensko združenje za požarno varstvo (SZPV) in Združenje za beton Slovenije (ZBS). Vodilni partner projekta je visoka strokovna šola...			

Internet	Naslov	Ste strokovnjak iz tehnik pridobivanja nafte ali zemeljskih plinov?		
Zaporedna št. 30	Medij; Doseg	Data.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 86	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...s pridobivanjem nafte in zemeljskega, usmerjeno vrtnanje in povrtavanje, postavljanje vrtnalnih stolpov, črpanje iz vrtin in podobno. Večina inženirskih dejavnosti pa je zajeta v »Druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje«(SKD 71.129). Registracija je preprosta, saj je vodena s strani naših strokovnih in izkušenih referentov. Vsak strokovnjak...			

Tisk	Naslov	KLJUČNI GOVORCI NA OTVORITVI FORUMA		
Zaporedna št. 31	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 8	Površina: 966 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 88	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Svetovni gradbeni forum 2019 , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Ljubljana bo v času od 8. do 11. aprila 2019 gostila Svetovni gradbeni forum - Odpornost stavb in infrastrukture, ki ga organizirajo Inženirska zbornica Slovenije, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovna zveza inženirskih organizacij (WFEO). Potekal bo pod častnim pokroviteljstvom...			

Tisk	Naslov	Napovednik		
Zaporedna št. 32	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 6	Površina: 44 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 3. 2019		
Stran v zbirki: 89	Avtor	Unknown		
	Teme	Svetovni gradbeni forum 2019		
Povzetek	...r NAPOVEDNIK 8. do 11. april Svetovni gradbeni forum, Ljubljana 8. do 14. april Sejem Bauma, Munchen, Nemčija 9. maj 14. izbor za Slovensko gospodarsko vozilo leta, Celje...			

Kaj imajo skupnega afera Orion, Anton Rop in Janez Zemljarič

[S. siol.net/posel-danes/novice/kaj-imajo-skupnega-afere-orion-anton-rop-in-janez-zemljari-493719](https://siol.net/posel-danes/novice/kaj-imajo-skupnega-afere-orion-anton-rop-in-janez-zemljari-493719)

27. marec 2019

Foto: Simon Plestenjak in STA

Nepremičninski projekt v Ljubljani, ki ga skupaj oživljajo Anton Rop, Janez Zemljarič in Marjan Rekar, skriva številne skrivnosti slovenske privatizacije. Še vedno namreč ni jasno, kdo ga bo financiral in kdo je sploh resnični lastnik zemljišča, na katerem želi trojica vplivnežev zgraditi več kot 800 stanovanj.

Anton Rop, Marjan Rekar in Janez Zemljarič so tri imena, ki so močno zaznamovala slovensko politično in gospodarsko zgodovino.

1. Rop je nekdanji predsednik zadnje vlade, ki jo je vodila LDS. Pred tem je bil državni sekretar za privatizacijo v ključnih letih prvega vala slovenske privatizacije, pozneje pa minister za finance. Znan je bil kot "čudežni deček LDS".
2. Rekar je veljal za direktorja iz Ropovega kroga, ki ga je ta izbral za vodenje Slovenskih železnic in nekdanje Slovenske razvojne družbe (Srd), nekoč ključnega mehanizma slovenske privatizacije.
3. Zemljarič je nekdanji predsednik republiške vlade in direktor Službe državne varnosti (SDV), ki je v jeseni svoje kariere postal vplivni lobist, zlasti na področju zdravstva in

gradbeništva.

Pred dnevi so Finance razkrile, da je trojica skupaj z Zemljaričevim odvetnikom **Markom Kosmačem** združila moči v podjetju Carantium, ki bo oživilo nepremičninski projekt Korotansko naselje na severu Ljubljane. Gre za 27 tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče med Litostrojsko cesto in severno ljubljansko obvoznico, na katerem je bila že pred dobrim desetletjem predvidena gradnja 800 stanovanj.

Temelji projekta postavljeni že v obdobju LDS

Tega projekta Rop, Rekar in Zemljarič zelo verjetno niso našli po naključju. Analiza podatkov, ki smo jih zbrali, namreč nakazuje, da so bili temelji projekta, ki se ga lotevajo, postavljeni že pred 15 leti. Natančneje že v času, ko je Rop vodil vlado, Rekar Srd, Zemljarič pa se je ukvarjal z gradbenimi posli v Ljubljani.

Rekar je veljal za direktorja iz Ropovega kroga, ki ga je izbral za vodenje nekdanje Slovenske razvojne družbe (Srd), nekoč ključnega mehanizma slovenske privatizacije. Foto: STA

Omenjeno zemljišče je bilo nekoč v lasti industrijskega velikana Litostroja. Po njegovem stečaju je prešlo v last Srda. To podjetje, ustanovljeno v devetdesetih letih iz državnega sklada za razvoj, je bilo eno od najvplivnejših na domačem politično-gospodarskem parketu. Imelo je še pomembnejšo vlogo kot danes Slovenski državni holding (SDH) in Kapitalska družba (Kad). Odločalo je o prodajah delnic, lastniških deležev, nepremičnega in drugega premoženja.

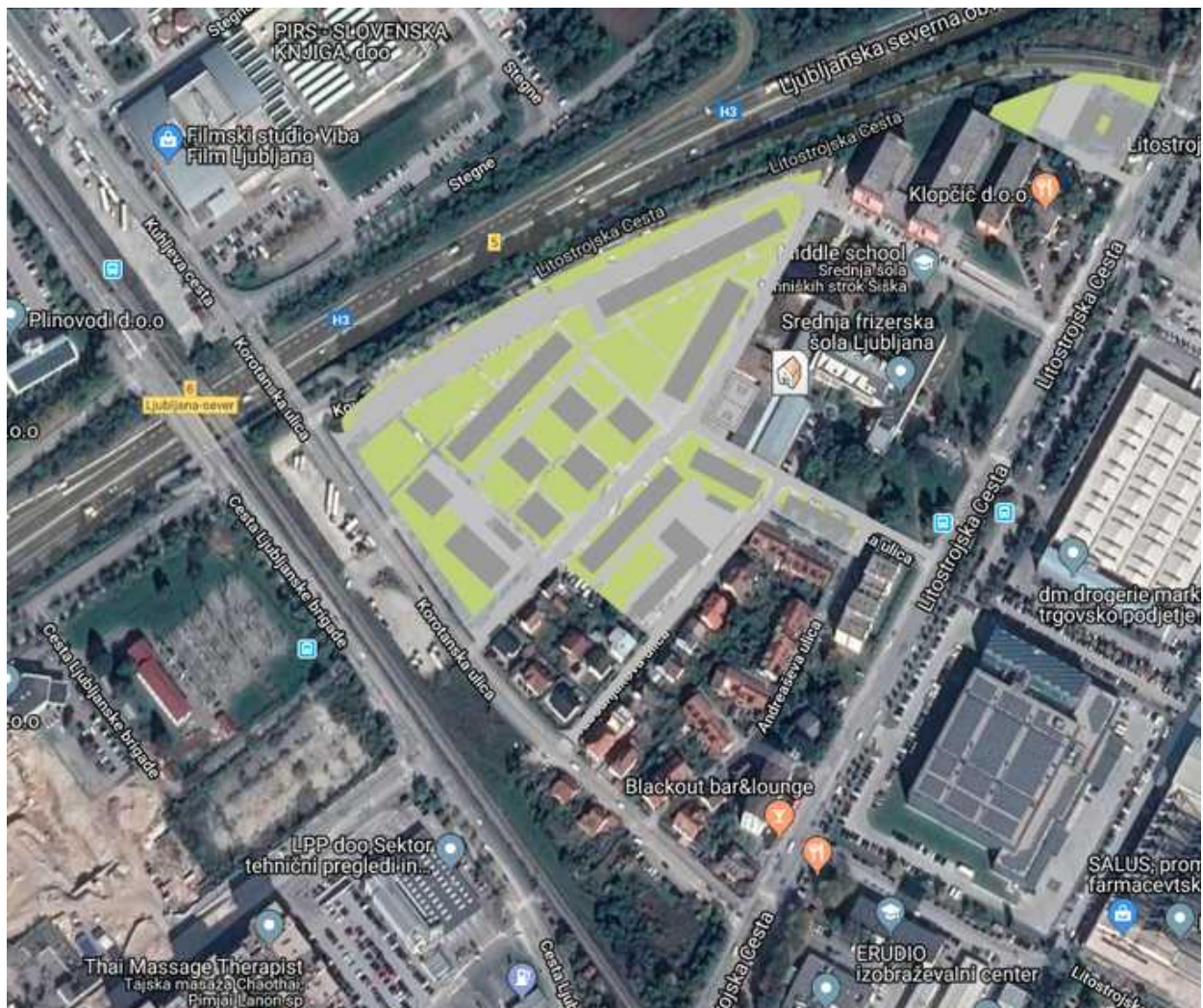
Do leta 2002 je Srd vodil Marjan Rekar, ta je nato postal generalni direktor Javnega holdinga Ljubljana. Leto dni pozneje, marca 2003, je Srd zemljišče za 755 tisoč evrov prodal neznanemu podjetju KEEK International, ki je bilo v lasti **Primoža Kocuvana**, za kar je najelo posojilo Hypo Alpe Adria Bank.

Že konec leta 2005 je podjetje zemljišče preprodalo londonskemu podjetju Westbrook Estate, to je tri leta pozneje z javnim stanovanjskim skladom Mestne občine Ljubljana (MOL) podpisalo predpogodbo o prodaji 46 stanovanj.

Od Litostroja do Orion: od kod je prišel denar

Vsaj del teh poslov je kot notar urejal **Boris Lepša**, eden od ključnih igralcev iz posojilne afere Orion, ki je leta 2004 pretresala Ropovo vlado, zaradi njenega poznega in milega odziva na takratne dogodke pa precej pripomogla tudi k njenemu volilnemu porazu. Maja 2005 je Lepša vrnil licenco po tem, ko je ministrstvo za pravosodje začelo postopek njegove razrešitve. Sodišče ga v poznejših letih ni spoznalo za krivega.

Pozneje se je izkazalo, da so bili ljudje iz Oriona, proti katerim so vsi postopki zastarali, vpleteni tudi v zgodbe večjih razsežnosti. Številnim vplivnim posameznikom so pomagali skrivati premoženje pred upniki in državo, recimo ljubljanskemu kralju betona **Roku Furlanu**. Eden od glavnih osumljencev v aferi je bila celovška Hypo Alpe Adria Bank, ki je bila glavni financer Orionovih oderuških kreditov. Po ocenah slovenskih kriminalistov je bila celo ključni arhitekt celotne operacije.

Zemljišča v Ljubljani, na katerih bo predvidoma zraslo Korotansko naselje. Foto: MOL

Vloga Borisa Lepše in Hypo banke v nepremičninskem projektu, ki ga danes oživljajo Rop, Rekar in Zemljarič, je toliko bolj pomembna zaradi dejstva, da so bili ljudje, povezani z Orionom, nekaj časa celo začasni lastniki zemljišča nekdanjega Litostroja. To je septembra 2010 za mesec dni prešlo v roke slovaškega podjetja Salgari, ki so ga obvladovali ljudje iz

posojilne afere Orion. Pred tem je bilo podjetje Salgari nekaj časa prek britanske družbe The E-Emporium v uradni lasti avstrijske Hypo bank. Še istega leta pa je lastnik zemljišča postalo podjetje Marwood Tech, registrirano na otoku Man, britanski davčni oazi.

Pri tem ves čas ni bilo jasno:

- **od kod je prišel denar za odkup zemljišča, ki ga je plačalo podjetje Westbrook Estate.**

Po naših podatkih je bilo del mreže podjetij, ki uradno nimajo premoženja, račune pa imajo v avstrijskih bankah ob slovenski meji. Dokumenti kažejo, da so se na podjetja iz te mreže stekale večje vsote denarja neznanega izvora. Knjigovodska vrednost zemljišča, namenjenega za projekt, ki ga oživljajo Rop, Rekar in Zemljarič znaša dobrih 30 milijonov evrov;

- **kdo je resnični lastnik zemljišča.** Sledi za vsemi vpletenimi podjetji so izginile v mrežah poštnih nabiralnikov in slamnatih podjetij iz davčnih oaz. Medtem ko je Primož Kocuvan, prvotni kupec zemljišča nekdanjega Litostroja, zatrjeval, da za poslom stoji britanski kapital, se je lastniška veriga podjetja Westbrook Estate v resnici končala v ameriški davčni oazi Delaware, pri enem od podjetij iz kroga Oriona.

Nihče ne ve, kdo je lastnik zemljišča

Kot že omenjeno, je zemljišče že skoraj desetletje v lasti podjetja Marwood Tech. Kot njegova "dejanska lastnica" je v tamkajšnjem registru navedena **Margaret Winnell**, ki se na otoku Man ukvarja z upravljanjem podjetij. Tega, kdo je resnični lastnik zemljišča, na katerem bodo gradili projekt, uradno ne ve nihče. Celo sami vpleteni ne, čeprav se – kot je razkril Zemljarič – dogovarjajo o njegovem nakupu.

Marjan Rekar je svetnik Liste Zorana Jankovića v ljubljanski mestni četrti Polje. Foto: STA Tako Rop kot Rekar sta medijem zatrdila, da so ju k projektu povabili. Kdo je v ozadju podjetja Marwood Tech, po lastnih besedah ne ve niti **Zoran Janković**, župan MOL, ki je že leta 2009

napovedala, da bo v gradnjo nove komunalne opreme za projekt Korotansko naselje vložila skoraj pet milijonov evrov.

Poti Ropa, Rekarja in Jankovića so se sicer v zadnjih dveh desetletjih večkrat prepletale. Janković je postal predsednik uprave Mercatorja v obdobju vlade Janeza Drnovška, katere član je bil tudi Rop, tedaj kot minister za delo. "Jaz sem te nastavil (v Mercator, op. a.)," je Rop pred leti ob neki priložnosti dejal Jankoviću, to pa so posnele tudi televizijske kamere. Rekar pa je med letoma 2006 in 2012 vodil projektno podjetje Composita, ki ga je lastniško obvladovala družba Electa v lasti družine Janković. V lasti je imelo več zemljišč v Rožni Dolini pri Novi Gorici. Rekar je tudi svetnik Liste Zorana Jankovića v ljubljanski mestni četrti Polje.

Kdo jim bo financiral nakup zemljišča

Prav tako (še) ni znano, kako bo trojica kupila zemljišče pri Litostroju. Lastnih virov podjetje nima. Tudi njegovi lastniki (Rop, Zemljarič in njegov odvetnik Kosmač) vsaj uradno nikoli niso zaslužili toliko denarja, da bi lahko financirali gradnjo 800 stanovanj. Večina sodelujočih ima že zdaj visoke osebne dolgove. Rop bo do leta 2043 odplačeval 300 tisoč evrov vredno posojilo, Kosmač pa ima nase in na odvetniško pisarno vezanih za 650 tisoč evrov hipotek.

Nogo med vrati projekta drži tudi lastnik družbe Metalka Commerce **Marjan Pišljar**, ki je od podjetja DSU, naslednika Srda, že leta 2005 odkupil del zemljišč na območju Korotanskega naselja. Brez zemljišč, ki jih obvladuje Pišljar, gradnja novih stanovanj ne bo mogoča.

Foto: posnetek zaslona

Tako Janez Zemljarič kot Anton Rop sta napovedala, da sodelujoči pri financiranju posla računajo na banke. Katere, ni znano. Rop je sicer član nadzornega sveta Hranilnice Lon, druge najmanjše banke v Sloveniji, za katero se je lani vnel velik lastniški spopad.

V njem imata pomembno vlogo tudi ljubljanski kralj betona Rok Furlan in podjetnik **Tomaž Stopar**. Policija ju sumi ključne vloge v hudodelski združbi, ki naj bi utajevala davke z uvozom in preprodajo avtomobilov visokega cenovnega razreda. Kriminalisti naj bi preiskovali, ali sta denar iz domnevno nezakonitih poslov vložila v lastniške deleže v Lonu. Oba sta v svojih poslih vrsto let tesno sodelovala tudi z ljudmi iz Orionovega kroga. Ti so Furlanu pomagali skrivati več deset milijonov evrov premoženja pred državo.

Ropa so sicer v Sloveniji že omenjali v povezavi z enim od večjih nepremičninskih projektov na območju Ljubljanske kotline. Šlo je za več deset milijonov evrov vredno gradnjo Poslovne cone Komenda, kjer so v vlogah svetovalcev nastopali nekateri, do tedaj njegovi najtesnejši prijatelji (**Branko Plešinc, Tomaž Subotič**). Rop, ki je leta 2010 postal podpredsednik in član upravnega odbora Evropske investicijske banke (EIB), je vpletenost v ta projekt ves čas zanikal.

Ljubljana bo gostila prvi svetovni gradbeni forum

Slovenija bo gostila prvi svetovni gradbeni forum. Strokovnjaki s področja gradnje stavb in infrastrukturnih objektov se bodo med 8. in 11. aprilom zbrali v ljubljanskem Cankarjevem domu na forumu z naslovom Odpornost stavb in infrastrukture.

Forum soorganizirajo Inženirska zbornica Slovenije, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovna zveza inženirskih organizacij, potekal pa bo pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Boruta Pahorja in Organizacije ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco).

Forum po besedah predsednika inženirske zbornice Črtomirja Remca naslavlja trajnostne cilje Unesca in podpira trajnostno gradnjo, ki bo dostopna vsem. Tridnevni delovni program je razdeljen na šest tematskih sklopov, ki so povezani s cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov in se nanašajo na vodo, energijo, trajnostna mesta, skupnosti in infrastrukturo, inovacije in klimatske spremembe.

Udeleženci foruma bodo tako razpravljali o učinkovitosti rabe virov energije v grajenem okolju, naprednem konstrukcijskem inženirstvu, kulturni dediščini v digitalnem svetu, obvladovanju in upravljanju tveganj naravnih nesreč, večanju zmogljivosti družbe na področju inženirstva ter digitalnem inženirstvu grajenega okolja.

Po besedah dekana gradbene fakultete Matjaža Mikoša bo forum namenjen prenosu znanj v svetovnem merilu in izmenjavi mnenj. Poleg tega pa bodo vse prispevke objavili na spletu in jih bodo tako tudi v prihodnjih letih lahko uporabljali v učnem procesu na fakulteti. Tudi Remec je dejal, da bo forum priložnost za izmenjavo izkušenj in znanja, pri čemer pričakuje, da bodo tudi domači inženirji in gradbena podjetja to v največji meri izkoristili.

Gradbenega foruma se bodo udeležili projektanti, izvajalci, proizvajalci, investitorji, upravniki, raziskovalci, profesorji in študenti, politiki ter zastopniki javne uprave. Organizatorji pričakujejo okrog 800 udeležencev iz približno 50 držav.

Svetovni gradbeni forum v **Ljubljani**

LJUBLJANA – Slovenija bo gostila prvi **sve-tovni gradbeni forum**, strokovnjaki s področja gradnje stavb in infrastrukturnih objektov se bodo namreč med 8. in 11. aprilom zbrali v Cankarjevem domu v Ljubljani na forumu Odpornost stavb in infrastrukture. Udeleženci bodo razpravljali o učinkovitosti uporabe virov energije v grajenem okolju, naprednem konstrukcijskem inženirstvu, kulturni dediščini v digitalnem svetu, obvladovanju in upravljanju tveganj naravnih nesreč, večanju zmogljivosti družbe na področju inženirstva ter digitalnem inženirstvu grajenega okolja. Udeležili se ga bodo tudi projektanti, izvajalci, proizvajalci, investitorji, upravniki, raziskovalci, profesorji in študenti, politiki ter zastopniki javne uprave. Organizatorji pričakujejo okrog 800 udeležencev iz približno 50 držav. **STA**

Dnevnik.si

LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET (LPP)

Andraž Rožman

27. marec 2019

27. marec 2019 0:00

LPP zahteval revizijo, vse več voznikov odhaja

Ljubljanski potniški promet (LPP) je vložil revizijo na sodbo višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je odločilo, da mora mestno podjetje voznikom izplačati prispevke za poklicno zavarovanje od leta 2013 naprej. V minulem letu se je skoraj podvojilo število voznikov, ki so zapustili LPP.

NAJNOVEJŠE	
Bled večja prednost	5 min
Šarcu ni mar za upokojence?	1 ura
Blišč brez truda	1 ura
Padli partizani niso vredni 350 evrov	1 ura
Ceste: Dobrodošli v sezoni cestnih zastojev	1 ura
Obiskovalcev ne ustavijo ograje, niti varuhi ali gorski stražarji	1 ura
Finančni inženiring volilnih izidov	1 ura
Vse objave	

Vozniki Ljubljanskega potniškega prometa zahtevajo višje plače. (

Ljubljanski potniški promet (LPP) je lansko leto končal s 6,8 milijona evrov izgube, kar direktor Peter Horvat pripisuje izključno sodbi višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je odločilo, da je mestno podjetje leta 2013 voznikom nezakonito prenehalo plačevati prispevek za poklicno zavarovanje. Direktor Horvat je imel v

zadnjih letih z delavci oziroma sindikati odprtih več front, v teh dneh pa se pogajajo o zvišanju izhodiščne plače. Ta zdaj znaša 1092 evrov bruto. Poleg tega razpravljajo tudi o spremembi sistemizacije delovnih mest.

Pogajajo se za višje plače

Kot nam je povedal predsednik sindikata Enotnost **Mirko Savanovič**, so se pogovarjali, da bi voznike prestavili iz 16. (izhodiščna plača 1092 evrov bruto) v 18. (izhodiščna plača 1203 evre bruto) plačilni razred. »Vozniki, ki bi se na novo zaposlili, bi bili prvo leto v 16. plačilnem razredu, potem pa bi jih prerazporedili v 18. plačilni razred,« je dejal Mirko Savanovič in dodal, da dogovora o tem še niso sklenili, a da pogajanja z vodstvom podjetja potekajo. Dodal je, da se pogajajo tudi o povišanju plač.

»Plače bi morali dvigniti za 3,7 odstotka, kot so jih v drugih podjetjih javnega holdinga,« je dodal Savanovič, ki pravi, da bi si LPP tako zagotovil konkurenčnost na trgu delovne sile. »Tako bi zadržali voznike v LPP in, upam, pridobili nove,« je dodal.

Svoje trditve opira na število odhodov voznikov, ki se povečuje. Lani je na primer odšlo 51 delavcev, zaposlenih v sektorju promet, medtem ko so bile prejšnja leta številke precej manjše (leta 2017 28, leta 2016 24, leta 2015 18), pri čemer so v statistiko všteti vsi odhodi (sporazumne odpovedi, odpovedi iz krivdnih razlogov, upokojitve, invalidske upokojitve...).

Kot nam je povedal direktor LPP **Peter Horvat**, je lansko jesen dalo odpoved najmanj deset ljudi. Medtem ko je Savanovič prepričan, da ob višjih plačah do teh odhodov ne bi prihajalo, Horvat razmere vidi drugače. »Toliko ljudi kot minulo jesen ni odšlo še nikoli, a to ni prav nič alarmantno. Na LPP je zaposlenih okoli 600 voznikov. Pospešili smo politiko zaposlovanja, prek projekta Akademija LPP se nam je javilo okoli 80 ljudi, izboljšali smo tudi plače,« je dejal

Peter Horvat, ki je prepričan, da le s plačo ni mogoče zadržati delavcev, ampak tudi z urejenim delovnim okoljem.

Direktor je razložil, da so se z vsakim, ki je odšel, predhodno pogovorili, in navedel primera, ko je en voznik odšel v drug poklic, drugi pa se je preselil v tujino, ker je tam službo dobila njegova žena. »Stran so šli predvsem zato, ker so šli v svoje primarne poklice, marsikdo je prišel v LPP po sili razmer,« je dejal. Horvat je pritrdil, da marsikdo odide, ker dobi večjo plačo v **gradbeništvu** ali v tujini, a dodal, da LPP ponuja najboljše plače in delovne pogoje v panogi. »Povprečna plača voznika LPP znaša okoli 1800 evrov bruto, kar je mnogo več kot pri konkurenci,« je dejal.

Vrhovno sodišče še odloča

Medtem ko potekajo pogajanja med sindikati in vodstvom podjetja, pa zgodba o prispevkih za poklicno zavarovanje na sodišču še ni zaključena. Znano je, da je delovno sodišče pritrdilo 53 voznikom, ki jim je LPP moral plačati prispevke od februarja 2013 naprej, vendar je podjetje hkrati vložilo revizijo na vrhovno sodišče, ki pa še ni odločilo.

Horvat je izpostavil, da sodišče v reviziji ugotavlja, ali so do plačila za poklicno zavarovanje upravičeni tudi vozniki, ki so na bolniški in tako po njegovem ne izpolnijo kriterija 80 odstotkov delovnega časa za volanom. »Revizije nismo zahtevali le zaradi bolniške. Ta zadeva mora biti urejena za območje celotne države,« je dodal, medtem ko je Savanović dejal, da »v bistvu v celoti izpodbijajo odločbo višjega sodišča«. Od odločitve sodišča bo tako odvisno, ali bo LPP moral plačati prispevek za poklicno zavarovanje tudi preostalim voznikom in ali bo to vplivalo tudi na druge voznike po državi. Kot pravi Savanović, je na sodišču odprtih več kot dvesto tožb voznikov LPP.

32.000 evrov za varnostno usposabljanje kontrolorjev

LPP je od leta 2013 do konca leta 2018 porabil dobrih 32.000 evrov za varnostno usposabljanje kontrolorjev, ki so pridobili licenco varnostnika. Toda kontrolorji glede na zakon o zasebnem varovanju ne morejo opravljati nalog varnostnika, po drugi strani pa varnostniki glede na odlok o mestnih linijskih prevozih ne morejo opravljati kontrole vozovnic. Je šlo potem 32.000 evrov v nič? Direktor LPP Peter Horvat to zanika. Pravi, da izobraževanje ni bilo drago in da so kontrolorji pridobili znanja, ki jim koristijo. Na primer, kako se izogniti konfliktu in kako ukrepati v kriznih situacijah.

(FOTO) Predstavnik GZS o madžarskem nakupu Abanke: "Zakaj pa ne, vrata so odprta"

ODPRI GALERIJO

Slovensko-madžarskega poslovnega foruma v Moravskih Toplicah so se udeležili predstavniki državnih institucij in podjetij z obeh strani meje.

| ALEŠ CIPOT

Timotej Milanov

26.03.2019, 15.42

Na področju gospodarskega sodelovanja med državama po ocenah MGRT še veliko neizkoriščenih možnosti.

Več kot sto slovenskih in madžarskih gospodarstvenikov se je v Moravskih Toplicah udeležilo slovensko-madžarskega poslovnega foruma, ki ga je organizirala Pomurska gospodarska zbornica v sodelovanju z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) ter gospodarsko

zbornico madžarske županije Zala. V okviru poslovnega foruma so bila tudi dvostranska srečanja, ki so se jih udeležili predstavniki 49 slovenskih in madžarskih podjetij.

"Tako slovenski kot madžarski obmejni prostor se na gospodarskem področju srečujeta s podobnimi težavami. Najprej gre za problem slabše razvitosti območja v primerjavi z drugimi deli države, potem je tu problem delovne sile, ki se zaradi boljših delovnih pogojev in boljšega plačila seli v sosednjo Avstrijo. Pri tem gre navadno za bolj kvalificirano delovno silo, kar dodatno slabi domače gospodarstvo. Za boljše sodelovanje je zato potrebno najprej okrepiti lasten gospodarski potencial, za kar so potrebne dodatne, tudi državne, spodbude, pa tudi olajšanje pogojev za gospodarske aktivnosti," pravi slovenski generalni konzul v Monoštru **Boris Jesih**, ki opaža, da je vedno več interesa gospodarstvenikov z obeh strani meje za poslovno sodelovanje.

ALEŠ CIPOT

Po mnenju **Mateja Skočirja** z MGRT so tovrstni dogodki priložnost, da se udeleženci seznanijo s ključnimi dogajanjem v posameznih državah. Blagovna menjava med Slovenijo in Madžarsko se na letni ravni znaša dve milijardi evrov, medtem ko blagovna menjava s Hrvaško znaša štiri, z Italijo pa več kot osem milijard evrov, zato po besedah Skočirja na ministrstvu ocenjujejo, da obstaja še veliko neizkoriščenega prostora za gospodarsko sodelovanje.

Slovenski konzul v Monoštru Boris Jesih, direktor PGZ Robert Grah in madžarski konzul v Lendavi Földes Gyula. | ALEŠ CIPOT

Namestnik državnega sekretarja na madžarskem ministrstvu za zunanje zadeve **Peter Kiss-Parciu** kot enega ključnih izzivov za prihodnji gospodarski razvoj regije izpostavlja gradnjo ustrezne infrastrukture, ki je po njegovih besedah v državah zahodne Evrope na višji ravni, kar je pomembno z vidika

konkurenčnosti. Pri tem omenja dolgoročne načrte za razvoj železniškega omrežja, ki bi lahko zajemal tudi železniško povezavo Zalaegerszeg-Redics-Lendava-Beltinci.

Dvostranskih srečanj so se udeležili predstavniki 49 slovenskih in madžarskih podjetij. | ALEŠ CIPOT

Predsednik madžarsko-slovenske sekcije na madžarski trgovinski in industrijski zbornici **Geza Balogh** meni, da je postala Madžarska v zadnjih letih eden od motorjev gospodarskega razvoja Evropske unije. Pri tem navaja

petodstotno rast madžarskega BDP v lanskem letu, ki je po njegovem mnenju posledica rasti v vseh panogah, od storitev do **gradbeništva**. Gospodarska rast pa po njegovih besedah tudi ugodno vpliva na višjo zaposlenost v državi.

ALEŠ CIPOT

Matej Rogelj z Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je v luči slovensko-madžarskih gospodarskih odnosov omenil tudi postopek prodaje Abanke, za katero je po njegovih besedah

zavezujočo ponudbo poleg ameriškega sklada Apollo in srbske banke AIK dala tudi madžarska banka OTP. *"Glede na neko logiko, ki ni nujno pravilna, je banka AIK pred kratkim prevzela Gorenjsko banko, Apollo pa NKBM, zato bi lahko sedaj tudi kakšna madžarska banka vstopila na slovenski trg."* To bi, kot pravi, pozitivno vplivalo na gospodarsko sodelovanje. *"Predvsem z vidika madžarskega poslovneža, ki bi prišel v poslovno okolje, kjer že uspešno deluje njegova domača banka, kar bi dalo posebno stimulacijo medsebojni menjavi med državama. Zakaj pa ne, vrata so odprta."*

Ifo: v Nemčiji pričakovanja za izvoz, prodajo in zaposlovanje vse bolj piškava

Čas branja: 2 min

0

26.03.2019 14:31 Dopoljeno: 26.03.2019 15:34

SIMONA TOPLAK

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[zaposlovanje >](#)

[izvozniki >](#)

[Handelsblatt >](#)

[Volkswagen >](#)

[Audi >](#)

[Deutsche Bank >](#)

[Commerzbank >](#)

Poslovno zaupanje med nemškimi izvozniki se je občutno poslabšalo. Ekonomski inštitut Ifo sporoča, da rezultati niso bili tako slabi že vse od oktobra 2012. Upočasnitev svetovne trgovine tako pomeni težave za nemške izvoznike. Če je bila prejšnji mesec avtomobilska industrija še previdna pri pesimizmu, se je zdaj temu predala, izvoz ne le, da ne bo rasel, izvoz se bo znižal. Enako velja za kovinsko industrijo. Rasti ne pričakujejo niti v strojni industriji, k sreči pa ne govorijo niti o tem, da bi izvozili in prodali manj. V kemični in elektro industriji še vedno napovedujejo rasti prodaje in si obetajo nova dodatna naročila.

Tudi zaposlovalni barometer Ifo kaže, da so nemška podjetja vse bolj previdna pri kadrovske politiki, tako da nameravajo upočasniti rast zaposlovanja. Industrija je pri zaposlovanju že zašla v negativno polje, in sicer prvič od julija 2016. Celo **gradbeništvo** je na meji, pri tem, da pri Ifo opozarjajo, da zadnji bum v **gradbeništvu** terja najmanjše novih delavcev. Pri storitvah se potrebe po novih delavcih povečujejo, pa vendar z manj vneme od pričakovanj. So pa zaposlitveni kazalci zrasli pri trgovini, in sicer nove ljudi angažirajo predvsem v trgovini na debelo.

Nemški poslovni časopis **Handelsblatt** je ocenil, da bi znali v Nemčiji v prihodnjih letih samo v največjih nemških podjetjih izgubiti sto tisoč delovnih mest. Velika nemška podjetja se trudijo ostati konkurenčna v pogojih ohlajanja svetovnega gospodarstva, to pa pri večini pomeni tudi omejevanje stroškov dela. **Volkswagen**, ki dodatno ječi zaradi lastnega škandala z izpusti, je že leta 2016 **napovedal, da bo odpustil 30** tisoč ljudi, 23 tisoč samo v Nemčiji, s tem pa bi do leta 2020 prihranil slabe štiri milijarde evrov. Letos so **napovedali**, da bo zaposlenih do leta 2023 še za 7 tisoč manj.

V **Audiju**, ki je tudi Volkswagnov, pa so napovedali, da bodo odpustili **deset odstotkov menedžerjev**, to pomeni eno celo raven upravljalne strukture.

V Nemčiji ni na udaru rezanja stroškov in zmanjševanja zaposlenih le avtomobilska industrija. Tudi bančni sektor zna izgubiti pomembno število delovnih

---

mest, **napovedana združitev Deutsche Bank in Commerzbank**, bi po ocenah sindikatov lahko odnesla deset tisoč služb.

Najbolj brani članki danes

1 min

1. **Tako bodo mladi kmetje dobili več zemlje**
2. **Primerjava: Cene slovenskih nepremičnin lani rasle najhitreje na svetu!**
3. **(5 grafov) Kaj se kuha v slovenskem in svetovnem gospodarstvu?**
4. **Podivjani SUV poskrbel za strmo rast Lamborghinija**
5. **Furs spet v akciji: nekatere, ki imate račune v tujini, poziva k pojasnilom. Kaj morate storiti?**
6. **Prelomna sodba – Kitajci prvič kaznovani za kopiranje tujih avtomobilov**
7. **Analiza: skupina Gorenje lani z astronomsko izgubo!**
8. **Kako se bo spremenil promet s kmetijskimi zemljišči**
9. **Ne spreglejte teh dražb v aprilu! Naprodaj so hiše, gostilne, apartmaji, stanovanja, pisarne ...**
10. **Gradbena zakonodaja vnesla razkol v Inženirsko zbornico Slovenije**

DRSI letos in prihodnje leto za infrastrukturo 700 milijonov, gradbinci optimistični

Čas branja: 5 min

0

26.03.2019 16:57 Dopoljeno: 26.03.2019 18:41

VASILIJ KRIVEC

2. konferenca Biznis & trendi v **gradbeništvu** se je udeležil tudi Damir Topolko iz Direkcije za infrastrukturo RS

Foto: Jernej Lasič

Več iz teme:

_____

[gradbeništvo >](#)[gradbeni trg >](#)[Bernardin >](#)[Iztok Polanič >](#)[Pomgrad >](#)[Blaž Miklavčič >](#)[GH Holding >](#)[Ivan Cajzek >](#)[GIC Gradnje >](#)

»V prihodnjih dveh letih pričakujemo visoko raven gradbenih del,« je glavno sporočilo okrogle mize z menedžerji največjih slovenskih gradbenih podjetij, ki je potekala v portoroškem kongresnem centru **Bernardin** na drugi gradbeni konferenci **Biznis&trendi** v **gradbeništvu**. Pogovor, ki ga je vodil direktor in glavni urednik Časnika Finance Peter Frankl, je sledil predstavitvi državnih investicij v prometno infrastrukturo.

Foto: Jernej Lasič

Okrogla miza (z leve): Iztok Polanič, direktor podjetja Pomgrad, Blaž Miklavčič, direktor GH Holdinga, in Ivan Cajzek, direktor GIC Gradnje

To je predstavil **Damir Topolko**, direktor **Direkcije RS za infrastrukturo**. V tem letu bodo za vlaganja v cestno, železniško in kolesarsko infrastrukturo namenili dobrih 700 milijonov evrov. Za primerjavo povejmo, da je bila ta številka lani manjša za okoli 80 milijonov evrov, na dnu, leta 2016, pa je bil ta znesek 407 milijonov. »Napovedi za prihodnje leto so obetavne, saj bo obseg vseh del zelo podoben letošnjemu.

Obnavljali tudi železniški predor skozi Karavanke

Za vlaganja v cestno infrastrukturo bo **DRI** namenil 247 milijonov evrov, med drugim bodo preplastili slabih 150 kilometrov cest in zgradili 29 mostov. Gradi oziroma načrtuje se vsaj deset obvoznic in drugih novogradenj in okoli 15 rekonstrukcij cest.

Med železniškimi projekti, letos bo DRI za to namenil 335 milijonov evrov, kar je za 45 milijonov več kot lani in kar 200 milijonov več kot leta 2016, je **Damir Topolko** omenil nadaljevanje nadgradnje železniške proge Zidani Most–Celje. Projekt, vreden 282 milijonov evrov, bodo končali prihodnje leto, leto za tem pa bodo končali 253 milijonov evrov vredno nadgradnjo železniške proge Maribor–Šentilj.

Med večjim prihodnjimi projekti je Topolko še posebej omenil okoli sto milijonov evrov vredno varnostno tehnično nadgradnjo železniškega predora Karavanke, ki jo bodo izvedli skupaj z avstrijskim partnerjem. Trenutno se pripravlja projektna dokumentacija, še letos naj bi objavili javni razpis za izvajalca, gradnja naj bi se začela prihodnje leto. To obnovo bodo izkoristili tudi za nadgradnjo dela gorenjske železniške proge.

Rasti pozdravljajo in se jih tudi bojijo

Topolko je na koncu še pojasnil, da imajo šestletni načrt vlaganja v infrastrukturo, vendar gre za drsni plan, ki ga vsako leto prilagajajo. Njihove srednjeročne načrte so slovenski gradbinci na okrogli mizi pozdravili. So optimistični, ne le zaradi nazornega prikaza investicij v slovensko infrastrukturo, ampak tudi zaradi odpiranja novih gradbišč. Vendar so opozorili na več težav, s katerimi se srečujejo.

Asfinag: »Dobrodošli v Avstriji«

V krajšem pogovoru, ki ga je imel direktor in glavni urednik Časnika Finance Peter Frankl z direktorjem Asfinaga Adreas Fromm, je zadnji poudaril, da v Avstriji njihove ceste in drugo infrastrukturo gradijo tudi tuja podjetja. Na konkretno vprašanje, ali so dobrodošla tudi slovenska gradbena podjetja, je Fromm odgovoril, da so vsekakor dobrodošla in da bodo njihove ponudbe obravnavali enako kot avstrijske.

Velike rasti povpraševanja gradbincev poleg optimizma zbuja tudi precej skrbi, saj se dobro spomnijo, kaj se je zgodilo pred dobrimi desetimi leti, ko je po astronomskih rasteh in vrelemu dogajanju čez noč sledila ledena doba, ki je pokopala največja slovenska gradbena podjetja. Drug razlog za skrb so kadri. Tako na slovenske srednje šole kot obe gradbeni fakulteti je vpis izjemno skromen. Gradbena podjetja imajo zato že danes veliko težav s pridobivanjem kadrov in opozarjajo, da se bo, če bo vpis še naprej na tako nizki ravni, pojavila nepremostljiva generacijska luknja. Razlog za tak vpis je precej slaba podoba gradbene

panoge v Sloveniji in dejstvo, da **gradbeništvo** zelo počasi uvaja digitalizacijo in informacijske rešitve.

V uvodnem delu okrogle mize so gradbinci govorili o stanovanjskem trgu. Poudarili so, da se gradnja stanovanj najbolj splača predvsem Ljubljani oziroma na lokacijah, kjer gradbena dela ne presežejo 60 odstotkov celotne cene. Tako so cene gradbenih del, predvsem pa cene zemljišč previsoke, da bi se stanovanja splačala tudi na območjih z nižjimi cenami nepremičnin.

Foto: Jernej Lasič

Iztok Polanič, Pomgrad: »Dobiček slovenskih gradbenih podjetij je primerljiv tujim gradbenim družbam, danes ni mogel vsak kupiti gradbenega stroja, danes pa gala lahko na lizing kupi vsak in začne opravljati gradbena dela. Tisti, ki kupuje zemljišče danes, ne bo veliko zaslužil.«

Foto: Jernej Lasič

Tilen Svolfšak, Železničarsko gradbeno podjetje: »Leta 2008 se je veliko tako imenovanega zlata spremilo v pesek, upam, da smo se kaj od tega naučili in da tega ne bomo ponovili.«

Foto: Jernej Lasič

Blaž Miklavčič, GH Holding: »Slovenska gradbena podjetja se bodo morala specializirati, 3,5-odstotni dobiček, ki ga dosegajo, pa je izjemno nizek. Cene stanovanj so v Ljubljani vzdržne, trg je dolgočasen in ne pričakujem niti podražitev niti znižanj cen.«

Foto: Jernej Lasič

Martin Gosenica, CGP: »V Bosni sem gledal zelo objekte, ki so bili zgrajeni zelo poceni, temu primerna je bila kakovost. Če želiš imet luksuzen avtomobil, ga moraš tudi plačati, v Sloveniji pa bi radi, da za malo denarja zgradimo luksuzna stanovanja.«

Foto: Jernej Lasič

Kristijan Mugerli, Kolektor CPG: »V zadnjih treh letih se v Novi Gorici, mestu z okoli 40 tisoč prebivalci, ni zgradil noben stanovanjski objekt, novi investitorji bodo cene postavili po tržnih merilih.«

Foto: Jernej Lasič

Ivan Cajzek, GIC gradnje: »Stroški gradnje stanovanj so precej višji kot pred desetimi leti, zaradi zakonodaje pa je zelo težko dobiti zadnjih pet odstotkov kupnine.«

Ministrstvo za okolje in prostor: Vodje projektov za stanovanjske in javne stavbe so lahko le arhitekti

Čas branja: 2 min

1

26.03.2019 09:26

Vodje projektov za stavbe bodo lahko gradbeni inženirji in arhitekti, za stanovanjske in javne stavbe pa le arhitekti, naj bi pisalo v dopolnitvi tolmačenja glede vodij projektov za stavbe

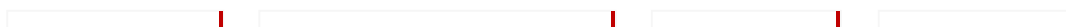

VASILIJ KRIVEC

»Projekt naj vodi tisti strokovnjak, ki je glede na namen stavbe najbolj usposobljen,« pravi Aleš Prijon, državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor.

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)[Ministrstvo za okolje in... >](#)[Aleš Prijon >](#)[Jure Leben >](#)[Simon Zajc >](#)

Ministrstvo za okolje in prostor bo po besedah državnega sekretarja za področje prostora **Aleša Prijona** še ta teden izdalo dopolnilo tolmačenja glede vodij projektov za stavbe, ki je bilo izdano decembra lani. V njem bodo zapisali, da bodo vodje projektov za stavbe lahko tako gradbeni inženirji kot arhitekti, za stanovanjske in javne stavbe pa še vedno le arhitekti.

Dopolnitev so pripravili skupaj z inženirsko in arhitekturno zbornico. Zdaj bodo upravnim enotam, ki izdajajo gradbena dovoljenja, posredovali podrobnejše navodilo, kdo je lahko vodja projekta. Z zbornicama so se tudi dogovorili, da se to vprašanje dokončno reši v pravilih stroke, ki jih sprejmeta zbornici in potrdi ministrstvo za okolje in prostor.

Dopolnitev tolmačenja še ta teden

Dopolnitev ni še dokončno usklajena, zato obširne vsebine ne poznamo. Neuradno smo izvedeli, da bi morala biti dopolnitev že izdana, vendar zaradi zamenjave ministra **Jureta Lebna** in priprav na predstavitev kandidata za novega ministra za okolje in prostor **Simona Zajca** dokumenta še niso uskladili.

V zvezi z očitki, da ministrstvo zagovarja stališče, po katerem so lahko vodje projekta za stavbe le arhitekti, nam je Prijon odgovoril, da je bilo to tolmačenje podpisano v sredini lanskega julija, ko on še ni bil državni sekretar. Podpisal pa je drugo tolmačenje, kateremu sedaj sledi omenjena dopolnitev, kjer bodo prvo mnenje popravili s tolmačenjem, da morajo biti vodje projekta arhitekti le za stanovanjske stavbe, do drugih stavb pa se niso opredeljevali.

Za stanovanjske in javne stavbe le arhitekti

Vendar pa nam je Prijon v dopisu poslal svoje mnenje, da mora biti za stanovanjske in javne stavbe vodja projekta arhitekt, za ceste gradbeni inženir, za daljnovode pa inženir elektrotehnike. To v inženirski stroki ne bo sprejeto z odobravanjem, zato je pričakovati precej nejevolje med gradbeno stroko in v prihodnje bodo verjetno potrebna nova usklajevanja.

»Nekatere gradnje niso tako enoznačne,« meni Aleš Prijon, ki še navaja, da bi za industrijske stavbe bil verjetno lahko vodja projekta tako gradbeni inženir kot arhitekt, enako za kmetijske objekte. Po njegovem mnenju je pomembna vrsta gradnje. Pri novogradnji stanovanjske stavbe naj bi bil vodja projekta arhitekt, pri rekonstrukciji iste, če gre za sanacijo temeljenja, pa gradbeni inženir. O podrobni določitvi, kdo je za kateri tip objekta in katero fazo gradnje lahko vodja projekta, naj bi se dogovorili skupaj z omenjenima poklicnima zbornicama.

Prijon zanika, da favorizira arhitekta

Gradbena stroka Alešu Prijonu, ki je bil med drugim predsednik arhitekturne zbornice, v njej pa je opravljal še nekatere druge funkcije, očita, da na račun gradbene stroke favorizira arhitekturno. Prijon to zanika in dodaja, da gre za nesporazum. Navaja še, da kot državni sekretar korektno sodeluje z **inženirsko zbornico** in da je takšne očitke poudarila le njena gradbena sekcija.

Gradbena zakonodaja vnesla razkol v Inženirsko zbornico Slovenije

Čas branja: 5 min

0

26.03.2019 10:58

Matična sekcija gradbenih inženirjev predsedniku **inženirske zbornice** Črtomirju Remcu očita, da ne zastopa njihovih interesov in da je preveč servilen do zahtev ter argumentacij ministrstva za okolje in prostor

VASILIJ KRIVEC

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)[zakonodaja >](#)[Prva skupina >](#)[Jure Leben >](#)[Črtomir Remec >](#)[Stanovanjski sklad... >](#)[Izidor Remc >](#)[Samo Peter Medved >](#)[Inženirska zbornica... >](#)

Izbris dela pooblaščenih inženirjev in prenos vodenja projektov za objekte na arhitekta v zadnjih mesecih zelo razburja slovenske gradbenike. Tako rekoč vsa gradbena stroka je na nogah zaradi nove **gradbene zakonodaje**. Izmed vseh nedodelanosti najbolj odstopata dve področji, ki močno oziroma povsem omejujeta kompetence slovenskih gradbenih inženirjev in lahko slabita status gradbenih inženirjev, nekateri izmed njih so morali zaradi teh sprememb nehati opravljati dejavnosti. Kot pravijo, so dolgoročno pod vprašajem razvoj gradbene stroke, kompetenc gradbenih inženirjev in priljubljenost tega poklica med mladimi, ki se odločajo za kakršnokoli inženirsko kariero.

Izbrisani gradbeni inženirji

Prva težava, na katero opozarjajo gradbeniki, je izbris dela gradbenih inženirjev iz imenika pooblaščenih inženirjev. Ta imenik vodi **inženirska zbornica**, pooblašчени inženirji pa so lahko bili po stari zakonodaji vodje projektiranja in vodje gradbišč. Izmed okoli štiri tisoč gradbenih inženirjev, ki so člani **inženirske zbornice** in plačujejo letno članarino, jih je bilo iz tega imenika izbranih okoli 1.200. Ti zaradi tega od 1. junija lani, ko je začela veljati **gradbena zakonodaja**, ne morejo več biti pooblašчени inženirji, pa čeprav so to delo opravljali tudi več deset let.

Pojdimo malo v zgodovino. **Prva skupina** gradbenih inženirjev, ta ni izbrisana, njihov status ostaja enak, je v določenem obdobju pridobila naziv pooblaščenega inženirja z univerzalnim strokovnim izpitom. Pozneje so gradbeni inženirji pridobili status pooblaščenega inženirja s specialnimi strokovnimi izpiti. Lahko so ga dobili za projektiranje ali za vodje del in nadzor nad gradbenimi deli. Na podlagi 14. in 55. člena **zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti** so iz omenjenega imenika izbrisali vse pooblaščene gradbene inženirje, ki so opravili specialni strokovni izpit iz

operative, to je za vodje del ali nadzore, zato zdaj ne morejo več opravljati teh dejavnosti. Na drugi strani so pooblaščen inženirji, ki so opravili strokovni izpit za projektiranje, ohranili naziv pooblaščenega inženirja. Še več. Po novem bi lahko bili tudi vodje del in nadzorni, za kar pa nimajo ustreznih strokovnih kvalifikacij, še manj pa izkušenj, zato jih te storitve niti ne zanimajo.

Inženirska zbornica vse zanika

V **inženirski zbornici** pravijo, da iz imenika ni bil izbrisan nihče, saj je ta imenik 1. junija lani, se pravi po začetku veljave nove **gradbene zakonodaje**, prenehal obstajati in je bil arhiviran. Vanj so bili vpisani odgovorni projektanti in odgovorni vodje del za zahtevne objekte, ki so lahko nastopali tudi kot odgovorni nadzorniki. **Inženirska zbornica** je v skladu z novo zakonodajo vzpostavila nova imenika, in sicer imenik pooblaščenih inženirjev in imenik vodij del. Vanju so prepisali posameznike iz imenika, ki so ga vodili po prejšnjem zakonu.

»Odgovorni projektant je postal pooblaščen inženir, odgovorni vodja del vodja del, odgovorni nadzornik pa nadzorni inženir. Z novima zakonoma in prepisom v imenika so bile vsem posameznikom, vpisanim v imenik po stari zakonodaji, ohranjene pridobljene pravice,« so nam sporočili iz **inženirske zbornice**.

Več kot tisoč inženirjev izgubilo kompetence

Zaradi izbrisa iz imenika pooblaščenih inženirjev pri **inženirski zbornici** je več kot tisoč pooblaščenih inženirjev že izgubilo kompetence, zaradi česar ne morejo opravljati svojega poklica ali samostojne dejavnosti, kar pod vprašaj postavlja tudi njihovo eksistenco. Zato so ustanovili Gradbeno iniciativo in v zvezi z **zakonom o arhitekturni in inženirski dejavnosti** pridobili pravno mnenje ter ga poslali v ustavno presojo. Pravno mnenje med drugim ugotavlja, da so izbrisani pooblaščen inženirji s spremembo zakonodaje izgubili vse pristojnosti, ki so jih imeli po prejšnji zakonodaji. Novi zakon jih je tako postavil v neprimerno slabši položaj.

Pravno mnenje je podlaga za ustavno presojo, vendar ta hip ne more nihče napovedati, kdaj se bo ustavnost 14. in 55. člena o arhitekturni in **inženirski dejavnosti**

tudi dejansko presodila. Vodstvo **inženirske zbornice** zanika, da bi bile komurkoli odvzete kakršnekoli pravice, saj naj ne bi šlo za status, iz katerega bi kakršnekoli pravice sploh izhajale.

Spremembe pri vodenju projektov

Druga težava je 12. člen **gradbenega zakona**, ki določa vodenje projektov. Opozorimo, da gre pri tem za aktivnosti oziroma vse postopke, potrebne za pridobitev gradbene dokumentacije. Po argumentaciji ministrstva za okolje in prostor (pripravlja se nova, več v sosednjem članku) je vodja projekta lahko le arhitekt, ne pa tudi gradbeni inženir. Argumentacija je po mnenju gradbenikov zelo sporna, saj omenjeni 12. člen določa, da lahko kot vodje projektov nastopajo tako pooblaščen arhitekti kot tudi pooblaščen inženirji iz stroke. Argumentacija in trenutni položaj pa sta povsem v nasprotju z dosedanja prakso in strokovno logiko. Pri tem si lahko postavimo dve vprašanji: kako so lahko gradbeni inženirji pred sprejetjem nove **gradbene zakonodaje** vodili projektiranje? Kaj se je spremenilo čez noč oziroma od uveljavitve novega zakona, da tega ne morejo opravljati?

Huda kri v **inženirski zbornici**

Zaradi tega vprašanja so se po naših informacijah še bolj skrhali že dolgo ne preveč idealni odnosi med matično sekcijo gradbenih inženirjev pri **inženirski zbornici** in vodstvom zbornice. Tako je gradbena sekcija po odvetniški pisarni Mužina, Žvipelj in partnerji na ministrstvo za okolje in prostor sredi lanskega novembra poslala poziv za odpravo oziroma spremembo tolmačenja spornega 12. člena **gradbenega zakona**. Neuradno smo izvedeli, da je zaradi tega poziva nekdanji minister za okolje in prostor **Jure Leben** zelo ostro protestiral pri predsedniku **inženirske zbornice Črtomirju Remcu**. Zaradi tega je Remec – med drugim je direktor **Stanovanjskega sklada Republike Slovenije**, ki sodi v delovno okolje ministrstva za okolje in prostor – Lebnu sredi januarja poslal poseben dopis. V njem sporoča, da je poziv, ki ga je na ministrstvo poslala omenjena odvetniška zbornica, naročil upravni odbor matične sekcije gradbenih inženirjev in da zahteve v tem dopisu ne odsevajo stališč in zahtev vodstva **inženirske zbornice**, ampak le matične gradbene

sekcije. Ta zdaj **Izidorju Remcu**, ki je tudi gradbeni inženir, očita veliko servilnost do omenjenega ministrstva.

Gradbena sekcija ima med vsemi 7.081 inženirji v zbornici največ članov, in sicer 3.975. Kljub temu zaradi statuta **inženirske zbornice**, po kateri ima vsaka sekcija en glas, ne morejo doseči nobene spremembe, zato nekateri vse bolj na glas razmišljajo o odcepitvi in ustanovitvi lastne zbornice. Predsednik matične sekcije gradbenih inženirjev **Samo Peter Medved** priznava, da je razpoloženje med njihovimi člani slabo, saj menijo, da **inženirska zbornica** ne zastopa njihovih interesov, vendar pravi, da je o nadaljnjih ukrepih še prezgodaj govoriti.

Izjava za pridobivanje gradbenega dovoljenja

Izbrisani inženirji opozarjajo na še eno veliko nevarnost, ki jo prinaša nova **gradbena zakonodaja**. Njihovemu mnenju oziroma opozorilom se pridružujejo tudi pooblaščen inženirji in vodje del, ki niso bili izbrisani iz imenika pri **inženirski zbornici**. Gre za izjavo projektanta in vodje projekta v dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Po prejšnjih predpisih so morali vsi sodelujoči projektanti s podpisom in žigom izjaviti oziroma potrditi, da je njihov del, ki sestavlja celotno projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, skladen s prostorskimi, tehničnimi in drugimi zahtevami. Gre za projektiranje strojnih inštalacij, električne napeljave, požarne varnosti, statiko oziroma konstrukcijo in zunanjo ter prometno ureditev. Po novi zakonodaji je potreben le podpis vodje projekta oziroma ene osebe, s čimer ta prevzame odgovornost za vsa omenjena področja.

Izkušeni vodje projektov, ki so vodili projekte pod prej veljavnimi predpisi, trdijo, da pooblaščen arhitekti nimajo potrebnih znanj, da bi lahko preverili in jamčili za tak širok nabor zahtevnih projektantskih operacij. To pa lahko po njihovem mnenju privede do zelo velikih nepravilnosti, s tem do velikih zamud pri gradnji, neprimerno višjih stroškov gradnje in ne nazadnje lahko ogrozi varnost ljudi, ki objekt uporabljajo.

Novi znaki ohlajanja nemškega gospodarstva

STA Svet 26. 03. 2019, 14.43

Iz nemškega gospodarstva prihajajo novi znaki ohlajanja. Raziskavi Münchenskega inštituta za gospodarske raziskave Ifo sta pokazali, da so se pričakovanja v izvoznem sektorju poslabšala na najnižjo raven od oktobra 2012, torej v času dolžniške krize v evrskem območju, indeks zaposlovanja v nemških podjetjih pa je padel najnižje po marcu 2017.

BERLIN > Indeks, ki meri pričakovanja pri nemških izvoznikih - Nemčija je eden največjih svetovnih izvoznikov, na nemški izvoz pa so posredno vezana tudi številna slovenska podjetja iz predelovalnega sektorja - je s februarskih 7,2 točke marca upadel na 1,4 točke, kar je najmanj od oktobra 2012. Lani v tem času je bil še pri 16,3 točke.

"Upočasnjevanje rasti globalnega gospodarstva povzroča težave za nemški izvozni sektor," je ob tem zapisal predsednik Ifo **Clemens Fuest**.

Občutno je bilo poslabšanje pričakovanj predvsem v ključnem avtomobilskem sektorju pa tudi v kovinskopredelovalni industriji. V obeh pričakujejo upad izvoza. Stagnacijo napovedujejo v strojni industriji, nadaljnjo rast pa si na drugi strani obetajo v kemični in elektro industriji.

Nemška podjetja so medtem vse bolj previdna tudi pri zaposlitvenih namerah. Ifov indeks zaposlovanja je tako marca upadel na 101,6 točke, kar je 1,3 točke manj kot februarja in najmanj po marcu 2017. V inštitutu tako napovedujejo nadaljnjo upočasnitev rasti zaposlovanja v nemškem gospodarstvu.

Najbolj izrazit je upad namer po novih zaposlitvah v predelovalnem sektorju, kjer je vrednost kazalnika zdrsnila celo v negativno območje, to pa se po navedbah Ifo kaže že tudi v dejansko slabših zaposlitvenih gibanjih. Nekoliko slabša so tudi pričakovanja glede zaposlovanja v **gradbeništvu**, a tam nadaljevanje rasti obsega gradbenih del še vedno zahteva novo delovno silo.

Nekoliko nižja bo rast zaposlovanja tudi v storitvah, še naprej pa je krepka rast zaposlovanja v trgovini na drobno in debelo.

Kljub slabšim pričakovanjem so razmere na trgu dela v Nemčiji še naprej ugodne, brezposelnost pa naj bi tudi letos navzlic pričakovani občutno nižji gospodarski rasti nadalje upadala.

Marjan Šarec: Vsak mora najti svojo pot

M. Štrajhar, M. Primožič

Marjan Šarec, tisti igralec, ki je premešal politične štrene – najprej leta 2010 na občinski ravni, potem pa še lani na državni ravni. Z aktualnim predsednikom vlade smo se pogovarjali o prihajajočem prazniku občine Kamnik, občinski problematiki na splošno in njegovi novi funkciji.

V pisarni imate obešeno sliko Rudolfa Maistra. Kaj vam pomeni on, kaj vam predstavlja, zakaj se vam zdi tako pomemben v zgodovini Slovencev, da ste izobesili njegovo sliko (in ne slike koga drugega)?

Rudolf Maister je predvsem eden redkih, če ne edini slovenski narodni junak, ki ne deli. V 20. stoletju je bila veliko dogodkov, ki se jih danes spominjamo, in delijo slovenski narod. Ne nazadnje je bil Rudolf Maister prvi slovenski general, s čimer je ovrgel, da Slovenci nimamo vojaške tradicije, kot radi govorimo. Poleg tega je bil pesnik, to pomeni da je bil tudi nežna duša, da je znal na življenje pogledati z druge strani. Poglavitni razlog pa je, da je dejansko omogočil zasedbo Štajerske oziroma priključitev Štajerske oziroma SV dela Slovenije in tako omogočil, da smo Slovenci sploh lahko razmišljali o svoji državi. Sicer bi bil ta del Slovenije avstrijski in razvoj dogodkov bi bil lahko bistveno drugačen. Morda danes celo ne bi imeli svoje države.

29. marca je rojstni dan Rudolfa Maistra in praznik občine Kamnik. Prav vi ste v Kamniku veliko naredili, da je Maister v svojem rojstnem kraju dobil mesto, ki si ga zasluži. Imate podobno željo, ambicijo tudi na državnem nivoju?

Zagotovo mora Rudolf Maister tudi na državnem nivoju dobiti tisto mesto, ki mu pripada in si ga zasluži. Kot sem rekel, je prvi slovenski general in tudi slovenska vojska mu je predana. To se mi zdi pomembno, ker Slovenci pravimo, da nimamo svojih zgodovinskih idolov. Rudolf Maister je zagotovo primeren za to. Poleg tega je povezan tudi z Mariborom, drugim največjim slovenskim mestom, kjer ga zelo cenijo. Enako v Kamniku, njegovem rojstnem mestu, medtem ko mu je Ljubljana še dolžna iz preteklosti. Njegov cilj je bila tudi zasedba Celovca in pridobitev še tistega dela ozemlja, vendar je z Ljubljane prišel ukaz oz. zanašanje na mirovno konferenco, tako da smo tisti del ozemlja za vedno izgubili. Zato je prav, da se ga celotna Slovenija spominja kot moža, ki je priključil dobršen del ozemlja oz. ga ohranil v Sloveniji, takrat seveda Kraljevini SHS, ampak posledično gledano vsem nam.

13. marca je minilo točno pol leta, odkar ste nastopili funkcijo predsednika vlade. Kako se počutite?

Za nami je naporno obdobje. Najprej smo lani poleti tri mesece sestavljali vlado. Lahko rečem, da je bilo dolgo vroče poletje. Sestavili smo vlad

do, kljub temu, da nihče, vključno z analitiki, ni menil, da nam bo uspelo. Potem smo se začeli ubadati z raznoraznimi težavami. Že samo sestavljanje vlade ni bilo tako, kot bi si ga sam želel. Nekaterih korakov nismo delali, kot osebno mislim, da bi bilo prav, tako glede kadrov kot drugih stvari. No, pa vendarle, potem je vlada začela z delom, se soočila z mnogimi problemi, med prvimi s sindikati javnega sektorja, kjer je bil eden izmed poglavitnih problemov, da se nismo mogli dogovoriti za manj sredstev, saj je znesek določila prejšnja vlada. Tukaj torej ni bilo manevrskega prostora, znesek bi lahko šel samo navzgor, navzdol nikakor ne. Da ne govorim še o raznoraznih drugih težavah. Ampak po pol leta ugotavljam, da vlada deluje. Če bo politična volja pri partnerjih, potem bo vlada obstajala tudi naprej, če pa te volje ne bo, bomo pač iskali druge opcije.

Pol leta sicer ni dolgo obdobje, pa vendar – kaj je po vašem mnenju v tem trenutku vaš največji dosežek in kaj bi spremenili?

Spremenili bi lahko marsikaj. Ko človek pogleda na prehojeno pot, si vedno misli, da bi to ali ono lahko naredil bolje, pa vendar mislim, da se je kar nekaj pozitivnega spremenilo v tem času. Preprečili smo stavke javnega sektorja, zaključili smo pogajanja. Ne nazadnje, če sva prej govorila o Rudolfu Maistru, je ta vlada Maistrovo knjižnico v Mariboru razglasila za kulturni spomenik državnega pomena, kar se prej ni zgodilo veliko let. Poleg tega sem zadovoljen, da v Sloveniji nimamo občutka izrednega stanja ali nepredvidenih dogodkov. Ljudje imajo občutek, da ta vlada vendarle deluje tako, da se lahko normalno živi in dela, brez ideoloških sporov, ustrahovanj, pogrevanj preteklosti. Dvignili smo minimalno plačo, sprejeli rebalans proračuna 2019, v katerem npr. dajemo 32 milijonov več za kulturo. To je prvič po letu 2012, da se je proračun tako zvišal, tako da so skoraj vsa ministrstva dobila nekoliko več. Seveda pa je vse odvisno od gospodarske rasti. Kakršna bo ta v bodoče, tako bomo lahko delali. Če bo gospodarska rast na zadovoljivi ravni, potem bo denarja več. Če pa se kaj spremeni, bo denarja manj. Pozorno spremljamo razmere v svetu in Evropi, na kriznih žariščih itd. Skrbijo nas lahko carinske vojne, ki se dogajajo onkraj Atlantika. Hitro se lahko kaj spremeni. Ampak zaenkrat je situacija obvladljiva. Kot sem rekel, ne strašimo niti z migracijami niti s čim drugim, vse zadeve rešujemo z zdravo pametjo in hkrati niti s pretiranim optimizmom niti pretiranim pesimizmom. Realno, torej. To se mi zdi bistveno.

“**Drugače pa kot prvi predsednik vlade, ki je bil tudi župan, zagotovo dobro vem, kakšno problematiko imamo na občinski ravni in kako se zadeve rešujejo v praksi. Zato so te izkušnje neprecenljive, še toliko bolj, ker Kamnik ni lahka občina za vodenje.**

Ali vam osemletno vodenje Občine Kamnik pomaga pri zdajšnjem delu?

Seveda pomaga. Zelo pomaga, in sicer zaradi vodstvenih izkušenj in neprecenljivih političnih izkušenj. Čeprav je občina lokalni nivo, zadeve niso nič drugačne, kvečjemu se na državnem nivoju kakšna stvar še počasneje odvija, kajti odvisen si od več dejavnikov. Drugače pa kot prvi predsednik vlade, ki je bil tudi župan, zagotovo dobro vem, kakšno problematiko imamo na občinski ravni in kako se zadeve rešujejo v praksi. Zato so te izkušnje neprecenljive, še toliko bolj, ker Kamnik ni lahka občina za vodenje. Ne želim biti žaljiv, ampak občine med seboj niso primerljive. Nekatere imajo bistveno lažjo situacijo, v Kamniku pa smo se ubadali s petimi milijoni evrov na leto samo za oskrbne stroške vrtcev, tako da je vsakemu jasno, da za investicije ni ostalo veliko. Potem je tukaj še 420 kilometrov cest in vse drugo. Zato pravim, da je Kamnik težka občina za vodenje. Kdor misli, da je vodenje Kamnika hec, se pošteno moti.

Kako sedaj gledate na občinsko raven? Prej ste bili kot župan vi tisti, ki ste kritizirali državni aparat, zdaj ste državni aparat.

Zagotovo je državni aparat še vedno na stopnji, ko ne pripoznava pomena lokalne samouprave, hkrati pa tudi na ravni resorjev še ni pravega sodelovanja. Pri ministrih to smo dosegli, na nižji ravni pa včasih tega še ni. Nobena od teh stvari me kaj dosti ne preseneča, ker sem to poznal že od prej, ko sem kot župan imel opravka z državnimi institucijami. Potrebno bo nekaj časa, da se bo to tudi spremenilo.

Po drugi strani pa ob prestopu v drugo moštvo delaš za to moštvo, zato ni pričakovati, da bom odvetnik občin, ker sem bil v preteklosti župan. Nikakor ne. Vedem se svoji funkciji primerno, le da veliko bolj razumem občine kot vsi moji predhodniki in jih nimam za neobdobje. Da pa se bo to kolikor bolj pozitivno smer, bo še trajalo. Je pa res, da smo dvignili povprečnino iz 558 evrov na 573,50 evra. Seveda občine pravijo, da to ni dovolj. Saj jih razumem, vendar smo ta dvig tokrat opravili z dogovorom, kar tudi ni bil čest pojav v zgodovini samostojne Slovenije. Ta dvig je bil narejen tudi z zavedanjem, da se bodo plače dvignile, kar je sedaj seveda priročen izgovor za čisto vse podražitve. V nekaterih občinah so se cene storitev dvignile tudi za 15 %, kar je pretirano in neupravičeno.

Ali boste lahko kljub temu karkoli konkretnega storili za občine? Mogoče ravno z novo ustanovljeno delovno skupino za znižanje stroškov občin, ki bo pregledala zakonske obveznosti občin.

Tako je. Skupino vodi Rudi Medved, minister za javno upravo. To je delovna skupina, sestavljena iz vladne strani in iz strani občin. Treba je predvsem pregledati zakonodajo oz. naloge, ki so občinam naložene – katere naloge bi mogoče lahko prenesli na državo, katere bi lahko upravljale občine. Osebnost se mi zdi zelo pomembno preveriti sistem financiranja. Prej sva govorila, da občine med seboj niso primerljive. Če primerjava Kamnik in Domžale ... Domžale imajo 75 kvadratnih kilometrov površine in 35 tisoč prebivalcev, Kamnik ima 29.500 prebivalcev in 265 kvadratnih kilometrov površine ter ogromno hribovskih cest, Domžale tega nimajo ... torej je treba tudi financiranje prilagoditi glede na površino, lastnosti pokrajine, razpršenost oz. skoncentriranost prebivalstva, količino vrtcev in šol. Vzpostaviti

moramo sistem financiranja, ki bo zadostil tovrstnim kriterijem. Če bomo samo metali denar in povečevali sredstva, a hkrati ne bomo vedeli, kako ga smotrno porabiti, ne bo pomagalo. In temu je namenjena delovna skupina.

Ali govoriva o kategorizaciji občin oziroma kako boste vse te podatke, ki ste jih našli, tudi upoštevali?

Naloga delovne skupine je, da sprejme način ugotavljanja in sprejemanja kriterijev. Da občine med seboj niso primerljive, to je zdrava pamet in na to so opozarjali že mnogi župani. Po mojem mnenju je tudi 100 občin preveč. Tudi iz tega dejstva izvira marsikakšen problem. Vendar situacija takšna, kot je, in tega ne bomo spremenili, ker je to mogoče zgolj z referendumom v občinah. Bistveno pa bi bilo ustanoviti pokrajine. Teh poskusov je bilo v preteklosti že mnogo. In ni res, kot si predstavljajo ljudje, da bi se birokracija povečala, ampak bi pokrajine prevzele določene naloge občin. Ljudje bi lahko določene zadeve opravili na sedežu svoje pokrajine. V preteklosti so te pobude vedno propadle, ker je prihajalo do sporov, kje bo sedež, kako velika bo pokrajina oziroma koliko jih bo. Po mojem mnenju jih nikakor ne bi smelo biti več, kot je danes naravnih pokrajin. V preteklosti se je pojavljala tudi številka 14, kar je absolutno preveč, ker potem bo zopet prišlo do drobljenja. Pokrajine morajo biti približno enako velike, da bi imele podobno težo in to ni – se panavljam! – povečevanje birokracije, ampak je to dejansko decentralizacija v praksi. Vse pa je odvisno, kakšne naloge bi pokrajine imele, ker če bi bila zgolj neka kozmetika, potem nima smisla. Pokrajine so zapisane tudi v ustavi in enkrat bi jih bilo smotrno ustanoviti, ker zdaj imamo situacijo, da je treba vse urejati v glavnem mestu. Recimo ARSO je tisti, ki je največkrat problem pri prostorski zakonodaji, treba je čakati, pa tudi pri **gradbeni zakonodaji** pa še kje, tako da bi pokrajina to olajšala, če bi bila narejena tako, kot je treba. Predvsem bi bile pokrajine dobrodošle zaradi prostorske zakonodaje in hitrejšega odločanja, npr. za gospodarstvo, če pride investitor, ki bi rad gradil halo ali širil obstoječo, pa potem vse predolgo traja.

Tako da bi že na ravni pokrajine obstajal organ, ki bi dajal soglasja ...

Seveda, podobno kot v Avstriji, kjer imajo zvezne dežele, v Italiji imajo tudi zvezne dežele oziroma pokrajine, Hrvatje imajo županije, in mislim, da bi to – seveda s pravo organizacijo – zagotovo pripomoglo, da bi se zgodila decentralizacija, o kateri vsi govorimo. Ampak v praksi pa se ni zgodilo še nič.

Pa se bo to zgodilo pod vašo vlado?

Ta vlada je zelo raznolika oziroma sestavljena iz mnogih straž in to seveda terja veliko napora in usklajevanj, tako da težko rečem.

Omenjali ste rebalans proračuna 2019, ki je sedaj sprejet. Ali bo kaj denarja namenjenega tudi investicijam v modronovičnih občinah (Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin, Komenda)?

Treba je vedeti, da so investicije razporejene čez celo državo. Ko pogledaš celo državo, potem je malha bolj majhna. Gradi se manjkajoči krak mengeške obvoznice, podpisan je bil že dogovor o skupni pripravi regionalnega prostorskega načrta za izgradnjo obvoznice Trzin z navezavo na avtocestno omrežje – tega morajo sedaj občine sprejeti. Kar se tiče drugih investicij, so kritične predvsem ceste. Na cesti proti Črncu potekajo nado-

mezne gradnje petih premostitvenih objektov. V pripravi je tudi predlog, da se v proračun uvrsti projekt ureditve Ljubljanske in Savske ceste v Domžalah – na Ljubljanski cesti naj bi tako potekala gradnja krožišča. Nadaljuje se tudi rekonstrukcija železniške postaje Domžale z gradnjo podhoda – z Občino potekajo dogovori glede najprimernejše variante.

Pravite, da so investicije razporejene po vsej Sloveniji. Že kot župan ste opozarjali, da je vedno treba gledati širšo sliko. Kako usklajujete to širšo sliko kot premier? Ali so kakšni pritiski, interesi? Kako se spopadate s tem?

Širša slika je vedno tista, ki daje realno podobo. Vedno je treba gledati širše. Bodisi v občini bodisi na državni ravni, vsi gledajo samo na svoj konec problema, vsak vidi samo svoj vrtilček in se ukvarja z mikroproblemi. Država mora gledati širšo sliko, podobno tudi občina. Vedno se najde nekdo, ki te na kakšnem odprtju vpraša, kdaj bodo oni na vrsti ipd. Seveda, veliko je teh investicij, veliko je teh problemov. Država pa se ukvarja z drugim tirom, drugo cevjo karavanskega predora pa tretjo razvojno osjo od Koroške do Bele krajine, ki je strateškega pomena. Kot država z ugodno geostrateško lego to prednost nekoliko izgubljam, ker mečkamo s temi projekti. S projekti pa mečkamo, ker imamo veliko zaviralcev – če ni fizičnih, so pa predpisi, skratka vsi postopki so zelo zapleteni. Če narediš kaj drugače, si v protizakonitem položaju, če si v tem položaju, greš... in spet nič ne narediš, tako da je to začaran krog. Ampak resnično, ko pogledaš z evropske perspektive, so to res majhni problemi. Že drugi tir je z evropske perspektive mikroproblem. Zato se bomo v Sloveniji morali navaditi gledati širšo sliko in ne samo svoje. Če bo širša slika dobra, se bodo avtomatično uredili tudi manjši problemi.

Ali ste sedaj, ko potujete po Evropi, svetu, dobili še kakšen nov uvid na Slovenijo in Slovence?

Uvid, da se že prej nisem motil, ko sem menil, da tujina ni tako zlata, kot jo radi slikajo. Zlasti alergičen postanem, ko začnemo govoriti o Sloveniji kot drugi Švici. Ženske so volilno pravico v Švici dobile leta 1975. V Švici relativno dobro živiš, ko si samski in imaš službo. Ko imaš otroke, družino, je pa zadeva bistveno drugačna. Vrtec stane tudi 3000 frankov na mesec. Država ne skrbi za tovrstne storitve na tak način kot pri nas. Pri nas seveda jamramo, da imamo davke, ampak ravno ti so namenjeni javnim storitvam. Če ni davkov, tudi javnih storitev ni. V Švici nihče ne skrbi, ali

“Ampak resnično, ko pogledaš z evropske perspektive, so to res majhni problemi. Že drugi tir je z evropske perspektive mikroproblem. Zato se bomo v Sloveniji morali navaditi gledati širšo sliko in ne samo svoje. Če bo širša slika dobra, se bodo avtomatično uredili tudi manjši problemi.”

imaš otroka v vrtcu ali ne, ali si zdrav ali bolan. Tudi švicarski zdravstveni sistem ni tako bleščeč na vseh področjih, kot radi govorimo. Zato nisem prepričan, da bi Slovenke in Slovenci želeli živeti po švicarsko. Tudi nimajo njihove miselnosti. Menim, da je naš sistem relativno dober in kakovost življenja pri nas na visoki ravni. Se pa strinjam, da nam manjka discipline. Osnov. Če voziš prehitro, plačaš kazen. Brez iskanja bližnjic. To pa je v Švici drugače. Na splošno pa ne maram primerjav s Švico, ker sem s Slovenijo kot tako popolnoma zadovoljen. Vsem bi nam koristilo, da bi se nehali ves čas primerjati, ampak šli svojo pot in začeli ceniti tisto, kar imamo.

Kako se znajdete na evropskem in svetovnem političnem parketu. Se vam je zgodila kakšna nerodnost?

Doslej ni bilo nobene težave. Redno hodim v Bruselj na zasedanje Evropskega sveta, bil sem na obisku v Nemčiji, imel sem delovni obisk na Finskem, Danskem in v Španiji. Državniških obiskov je, odkar smo v Evropski uniji, bistveno manj, to so delovni, enodnevniki. Ker smo člani Evropskega sveta, se tam srečujemo in videvamo. Če se malce pošalim, veliko pa tudi ne, je približno tako, kot ko sem prvič kot župan prišel na srečanje šestih občin, na katerem je pogovor tekel o čistilni napravi. Vsak ima svoje probleme doma, eni takšni koalicije, drugi drugačne, kakšna vlada je vmes že padla, eni imajo večjo nezaposlenost, drugi manjšo... tako kot srečanje županov, le na malce višji ravni, princip pa je približno podoben. Moja pričakovanja so bila ustrezna, ni nič presenetljivega.

Srečujete se z evropskimi, svetovnimi voditelji. Vem, da ste velik ljubitelj zgodovine, radi berete biografije velikih voditeljev. Kdo je vaš vzornik ali pa vsaj tisti, ki se mu v svojem vodenju želite približati?

Študiranje zgodovine pomaga, ker se pa tu pa tam lahko uporabi kakšen primer iz zgodovine. Če bereš zgodovino, mogoče kakšno napako manj narediš. Vidiš, da se je vse že enkrat zgodilo, da se ni vse začelo s teboj in se tudi ne bo končalo. Nimam vzornikov, ker mislim, da mora vsak najti svojo pot, hkrati pa so zgodovinska obdobja zelo različna in danes ne moremo delati na enak način. Včasih me primerjajo z dr. Janezom Drnovškom. Nisem prepričan, da bi dr. Janez Drnovšek danes uspeval s svojim načinom delovanja.

“Nimam vzornikov, ker mislim, da mora vsak najti svojo pot, hkrati pa so zgodovinska obdobja zelo različna in danes ne moremo delati na enak način.”

Zakaj?

Danes je vse hitro. Imamo družbena omrežja, način komunikacije je hitrejši. Odločitve morajo biti hitrejše, svet je hitrejši in neizprosni. Danes ne moreš več pet dni premišljevali in potem šesti dan ne narediti, kar je bila v devetdesetih letih uspešna taktika. Danes pa najbrž ne bi bila. Zato pravim, da je treba najti svojo pot.

Janez Drnovšek je bil eden od likov, ki ste ga – poleg ostalih – imitirali tudi v znani oddaji Radio Gaga, kajne?

Ja, pa še mnogo drugih. On je bil moj najboljši lik. Seveda mi je tudi ta imitacija prinesla kakšno spoznanje več. Politika pa me je zanimala ves čas.

Ali sedaj uspete poslušati Radio Gaga? Kako je biti na drugi strani imitacij?

Žal ne, ker mi čas ne dopušča, da bi ob petkih poslušal. Razen tu pa tam, če ujam kakšno stvar. Včasih se pošalim, da se mi sedaj vrača vse tisto, kar sem prej počel. Po drugi strani je to, da me imitirajo, velik kompliment. Ker vem, kako smo se mi lotevali teh likov – moral je biti dovolj pomemben, da se ga je nekdo lotil. Če je lik dobro narejen in je misel prava, potem je to čisti užitek. Zato to jemljem kot velik kompliment in dokaz, da sem vreden, da se nekdo ukvarja z menoj kot likom. To je zelo pozitivna zadeva.

In v imitaciji Aleksandra Pozveka je misel prava?

Ja, mislim, da je na zelo visoki ravni, manjkajo le še nianse. Sicer vsak lik raste in verjamem, da bo tudi moj lik čedalje boljši. Ker bom tudi jaz čedalje več materiala ponudil. (smeh) Več dni obstoja na oblasti, več materiala. Veseli me, da je moj imitator novinar, ki pozna zadeve.

Ko smo prišli, ste vprašali, kako je v Kamniku. Ali spremenjate splošno in politično dogajanje v Kamniku in okolici? Imate kaj stikov s kolegi župani modronovičnih občin (Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin, Komenda)?

“Svojo priložnost sem imel. Če vprašam sam sebe, zagotovo nisem naredil vsega optimalno, mogoče bi celo kaj bistveno drugače naredil, ampak moj čas v Kamniku je minil.

Ne prav veliko, ker je v Sloveniji 212 občin. Res pa je, da preberem lokalne medije, pogledam na spletno stran občine Kamnik. Ob občinskem prazniku bom položil venec pred spomenik Rudolfa Maistra, tako da bo tam zagotovo kakšna priložnost, da bom kaj slišal. Na splošno pa sem vesel, da mlad človek vodi kamniško občino. To je vedno pozitivno.

Ali se boste kdaj vrnil na županski stolček ali pa v Kamnik na katerokoli drugo funkcijo?

Ne. Ko je neko obdobje zaključeno, je zaključeno. To ne bi imelo nobenega smisla, saj prineseš neke vzorce, ki si jih imel, ko si bil sam na funkciji, vmes pa se je čas že stokrat spremenil. V Kamnik bom prišel na kakšno kavico in kamar me bodo povabili. Nikoli pa od mene ne boste slišali kakšnih komentarjev občinske politike. Svojo priložnost sem imel. Če vprašam sam sebe, zagotovo nisem naredil vsega optimalno, mogoče bi celo kaj bistveno drugače naredil, ampak moj čas v Kamniku je minil. Pa še to bom povedal ... ko so nekateri zelo triumfirali, ko naš kandidat ni zmagal na županskih volitvah, iskreno povedano, sam sem si kar oddahnil.

Zakaj?

Da se moje obdobje lahko resnično zaključi. To je moj sebičen pogled. Naj mi Igor Žavbi oprasti. Tako smo to obdobje zaključili, sicer bi vedno bile špekulacije o mojem vodenju iz ozadja, vtikanju v dnevno politiko, sedaj pa je situacija čista. Igorja Žavbija pa veliko bolj potrebujemo v stranki, ker je dober organizator, operativec in brez njega bi težko delovali.

Kako so z vašo funkcijo zadovoljne žena in hčeri?

Približno tako kot prej. Ne preveč. Ni bistvene razlike. Treba je vedeti, da je tudi župansko delo izjemno naporno in terja celega človeka. V prvem mandatu sem imel v občinskem svetu močno opozicijo, delo je bilo težko, seje so trajale tudi 11 ur. Doma pa sta bili punčki stari 1 leto in 3 leta, res je bilo težko. Spomin na tiste čase ni prijeten. Zdaj je več tujine, to je razlika. Trudim se, da sem zvečer doma. Sta pa tudi hčeri že tako veliki, da če bi prišel domov ob štirih, petih, njiu dveh ne bi bilo doma. Mlajša trenira ples, starejša je pri kamniških mažoretkah, tako da žena odnese levji delež, kar se tiče prevozov hčera v šolo in na dejavnosti. Mislim, da ni glavni problem, da mene ni doma, ampak da se ves čas menjamo – ko sem jaz doma, njih ni, in obratno.

Ali kdaj kaj komentirajo kakšno vašo besedo, dejanje?

Včasih se šalim, da mojo ženo lahko tudi mučijo, pa ne bo nič izdala, ker se doma o politiki ne pogovarjamo. Že od dneva sem tako utrujen, da če bi še enkrat načel kakšno temo, bi me pobralo. Poleg tega jih nočem obremenjevati in jim skušam omogočiti čim bolj normalno življenje. Vsak imava svoje poklicno delo. Tako kot jaz z ženo ne hodim v razred, ko predava, tako tudi nje ne vključujem v svojo funkcijo, ker se mi zdi, da je že dovolj, da je eden pod stresom zaradi politike in ni treba, da je cela družina obremenjena in vpeta.

Pa vendar, tudi ona je najbrž pod stresom zaradi vas. Ljudje jo sedaj drugače gledajo, se obnašajo do nje?

Žena skuša živeti čim bolj normalno življenje. Ko prideš na nek izpostavljen položaj, te ljudje avtomatsko začnejo drugače gledati. Sicer pa sem slišal, da se po Kamniku govori, da žena ne hodi v službo in je sedaj dama. Seveda to ni res. Ona živi tako kot prej. Enako poskušam tudi jaz – v čim večji meri živeti tako kot prej, ker to je edino uspešno na dolgi rok. Vse ostalo ne prinese uspeha.

Imate sedaj, ko ste premier, kaj časa za sebe? Se kaj ukvarjate z vrtom, sprehajate po Kamniku, torej počnete stvari, ki so vam ljube?

Po Kamniku ne, po gozdu sem se sprehajal vedno in se še. Grem tja, kjer ni ljudi. Pa traktor zaženem, z Lado nivo se peljem ipd. Trudim se živeti enako kot prej, čeprav časa ni ravno na pretek. ■ Foto: Matjaž Briški

DRSI letos in prihodnje leto za infrastrukturo 700 milijonov, gradbinci optimistični

VASILIJ KRIVEC
vasilij.krivec@finance.si

»V prihodnjih dveh letih pričakujemo visoko raven gradbenih del,« je glavno sporočilo okrogle mize z menedžerji največjih slovenskih gradbenih podjetij, ki je bila v portoroškem kongresnem centru Bernardin v okviru druge gradbene konference Biznis & trendi v gradbeništvu. Pogovor, ki ga je vodil direktor in glavni urednik Časnika Finance Peter Frankl, je sledil predstavitvi državnih investicij v prometno infrastrukturo.

Te je predstavil Damir Topolko, direktor Direkcije RS za infrastrukturo. V tem letu bodo za vlaganja v cestno, železniško in kolesarsko infrastrukturo namenili dobrih 700 milijonov evrov. Za primerjavo povejmo, da je bila ta številka lani manjša za okoli 80 milijonov evrov, na dnu, leta 2016, pa je bil znesek 407 milijonov. »Napovedi za prihodnje leto so obetavne, saj bo obseg vseh del zelo podoben letošnjemu.

Obnavljali tudi železniški predor skozi Karavanke

Za vlaganja v cestno infrastrukturo bo DRSI namenil 247 milijonov evrov, med drugim bodo preplastili slabih 150 kilometrov cest in zgradili 29 mostov. Gra-

di oziroma načrtuje se vsaj deset obvoznic in drugih novogradenj ter okoli 15 rekonstrukcij cest.

Med železniškimi projekti, letos bo DRI za to namenil 335 milijonov evrov, kar je za 45 milijonov evrov več kot lani in kar 200 milijonov evrov več kot leta 2016, je Damir Topolko omenil nadaljevanje nadgradnje železniške proge Zidani most-Celje. Projekt, vreden 282 milijonov evrov, bodo končali prihodnje leto, leto za tem pa bodo končali 253 milijonov evrov vredno nadgradnjo železniške proge Maribor-Šentilj.

Med večjimi prihodnjimi projekti je Topolko še posebej omenil okoli sto milijonov evrov vredno varnostno tehnično nadgradnjo železniškega predora Karavanke, ki jo bodo izvedli skupaj z avstrijskim partnerjem. Trenutno se pripravlja projektna dokumentacija, še letos naj bi objavili javni razpis za izvajalca, gradnja naj bi se začela prihodnje leto. To obnovo bodo izkoristili tudi za nadgradnjo dela gorenjske železniške proge.

Rast pozdravljajo in se je tudi bojijo

Topolko je na koncu še pojasnil, da imajo šestletni načrt vlaganja v infrastrukturo, vendar gre za drsni plan, ki ga vsako leto prilagajajo. Njihove srednjeročne načrte so slovenski gradbinci na okrogli mizi pozdravili. So opti-

■ 2. konference Biznis & trendi v gradbeništvu se je udeležil tudi Damir Topolko iz Direkcije za infrastrukturo RS.

mistični, ne le zaradi nazornega prikaza investicij v slovensko infrastrukturo, ampak tudi zaradi odpiranja novih gradbišč. Vendar so opozorili na več težav, s katerimi se srečujejo.

Velike rasti povpraševanja gradbincem poleg optimizma zbuja tudi precej skrbi, saj se dobro spomnijo, kaj se je zgodilo pred dobrimi desetimi leti, ko je po astronomskih rasteh in vrelemu dogajanju čez noč sledila ledena doba, ki je pokopala največja slovenska gradbena podjetja. Drug razlog za skrb so kadri. Tako na slovenske srednje šole kot obe gradbeni fakulteti je vpis izjemno skromen. Gradbena podjetja imajo zato že danes veliko težav s pridobivanjem

kadrov in opozarjajo, da se bo, če bo vpis še naprej na tako nizki ravni, pojavila nepremostljiva generacijska luknja. Razlog za tak vpis je precej slaba podoba gradbene panoge v Sloveniji ter dejstvo, da gradbeništvu zelo počasi uvaja digitalizacijo in informacijske rešitve.

V uvodnem delu okrogle mize so gradbinci govorili o stanovanjskem trgu. Dejali so, da se gradnja stanovanj najbolj splača predvsem v Ljubljani oziroma na lokacijah, kjer gradbena dela ne presežejo 60 odstotkov celotne cene. Tako so cene gradbenih del, predvsem pa cene zemljišč previsoke, da bi se stanovanja splačala tudi na območjih z nižjimi cenami nepremičnin.

Že več kot 600 udeležencev iz 42 držav na Svetovnem gradbenem forumu aprila v Ljubljani

Število fotografij: 1

Ljubljana, 26.03.2019

»Na **Inženirski zbornici** smo veseli in ponosni, da so nam zaupali organizacijo **Svetovnega gradbenega foruma** 2019. To je še ena potrditev za to, da imamo po 22 letih delovanja veliko mednarodno veljavo. Osebnostno sem prepričan, da majhne države, kot je Slovenija, še bolj potrebujejo zunanje zglede in primerjave, da smo kot panoga lahko konkurenčni in kot posamezniki celo vodilni. **Svetovni gradbeni forum** je zato predvsem velika priložnost za domačo stroko. Trenutno imamo že več kot 600 prijavljenih udeležencev iz 42 različnih držav,« je o prvem **Svetovnem gradbenem forumu** z naslovom »Odpornost stavb in infrastrukture« povedal predsednik **Inženirske zbornice** mag. Črtomir Remec. Rdeča nit **WCF 2019** bo odporna gradnja stavb in infrastrukture od energetskih izzivov do upravljanja tveganja naravnih nesreč, zaščite premoženja in odpornih skupnosti. »**Gradbeništvo** je gotovo najbolj tradicionalna gospodarska panoga, ki pa doživlja v zadnjem obdobju veliko sprememb z novimi tehnologijami in managementom (BIM etc.). Glede na pričakovano rast svetovnega prebivalstva bo nujno bistveno spremeniti standarde gradnje. Kljub povečanim obtežbam zaradi grozečih naravnih katastrof bo hkrati potrebno zmanjšati porabo gradbenih materialov in energije, sicer ne bo možno že v kratkem zagotoviti dovolj virov,« še dodaja mag. Črtomir Remec.

Prvi **Svetovni gradbeni forum**, ki bo potekal od ponedeljka, 8. aprila, do četrтка, 11. aprila 2019, v Cankarjevem domu v Ljubljani organizirajo **Inženirska zbornica Slovenije (IZS)**, Fakulteta za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) ter Svetovna zveza inženirskih organizacij (WFEO). Forum bo potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO). »Dogodek na eni strani ponuja možnost mednarodne uveljavitve znanja slovenskih gradbenikov in strokovnjakov, povezanih z gradbeno panogo v najširšem smislu, na drugi strani pa prenos najnovejših mednarodnih trendov in obveznosti na področju trajnostnega razvoja in vloge **gradbeništva** v njem,« pravi dekan Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) prof. dr. Matjaž Mikoš.

Tridnevni delovni program foruma je razdeljen na šest tematskih sklopov, ki slonijo na šestih od sedemnajstih ciljev trajnostnega razvoja začrtanih pri Združenih narodih. »Tematski sklopi obravnavajo probleme energije v 21. stoletju z vidika učinkovitosti rabe virov v grajenem okolju, **gradbeništva** 4.0 in naprednega konstrukcijskega inženirstva, izzive kulturne dediščine v digitalnem svetu, probleme upravljanja s tveganji nesreč in naporov za odpornejšo skupnost nanje. Del programa se ukvarja tudi z vprašanjem, kako povečati zmogljivosti družbe na področju inženirstva in izzive upravljanja z nepremičninami in premoženjem ter napredkom pri integralnem informacijskem modeliranju stavb. Sodobno **gradbeništvo** ima v svetovnem razvoju namreč ključno vlogo,« je o tematskih sklopih povedal prof. dr. Matjaž Mikoš.

Gradbeništvo ima v Sloveniji dolgo tradicijo, v letošnjem letu pa praznuje dve pomembni obletnici – stoletnico Ljubljanske **inženirske zbornice**, predhodnice **Inženirske zbornice Slovenije**, in 100-letnico Univerze v Ljubljani. »Osnovna vloga in pomen zbornice se v stotih letih nista bistveno spremenila. Če pa pogledamo teme in napovedane prispevke na prihajajočem **Svetovnem gradbenem forumu**, sta se bistveno spremenili organizacija in tehnologija gradnje. O tem bo govorila tudi priložnostna razstava ob 100. obletnici Ljubljanske **inženirske zbornice**, postavljena v času trajanja **Svetovnega gradbenega foruma** aprila v predddverju Cankarjevega doma,« je ob častitljivi obletnici povedal mag. Črtomir Remec. »Ob Svetovnem

gradbenem forumu kot glavnem strokovnem poklonu stoletnici ustanovitve Univerze v Ljubljani in Tehniške fakultete kot naše predhodnice bomo na Fakulteti za **gradbeništvo** in geodezijo pripravili lastno slavnostno akademijo, ki bo 12. septembra, drugače pa nameravamo stoletnico preživeti delovno. Tako prenavljamo študijski program **Gradbeništvo**, ki naj bi postal enoviti magistrski študij druge stopnje.« je 100-letnico komentiral prof. dr. Matjaž Mikoš. Ob tej priložnosti se bodo inženirji ponosno ozrli na pretekle dosežke in hkrati v sodelovanju s tujimi strokovnjaki poiskali rešitve za izzive, ki nas čakajo v naslednjih stotih letih.

Po **Svetovnem gradbenem forumu** bo izšla tudi Ljubljanska deklaracija z vizijo razvoja gradbenega sektorja do 2030. »Ljubljanska deklaracija bo dopolnjena z zaključki posameznih sekcij **Svetovnega gradbenega foruma**. Cilj bo kljub grozečim klimatskim spremembam zagotoviti bolj odporno gradnjo na osnovi novih tehnologij in upravljanja. Pri uveljavljanju ugotovitev in zaključkov foruma pa računamo tudi na podporo prvega soorganizatorja WFEO in pokrovitelja UNESCO, ki imata v svetovnem merilu veliko veljavo in ugled. V dodatno pomoč nam bo video predstavitev vseh predavanj in dogodkov **WCF 2019**, ki ne bodo dostopni samo udeležencem foruma, ampak tudi domačim in mednarodnim soorganizatorjem. Za domače strokovnjake pa verjamem, da bodo tokrat v polni meri izkoristili enkratno priložnost za mednarodno primerjavo in napredek v znanju, izkušnjah in sodelovanju,« je o Ljubljanski deklaraciji še dodal mag. Črtomir Remec.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS), ki je bila ustanovljena pred 22 leti, združuje več kot 7.000 pooblaščenih inženirjev, ki kot projektanti, nadzorniki in vodje del delujejo na področju **graditve** objektov. Združeni so v šestih matičnih sekcijah: gradbenih inženirjev, strojnih inženirjev, elektroinženirjev, inženirjev tehnologov in drugih inženirjev, inženirjev geodetov ter inženirjev rudarske in geotehnoške stroke. Osnovno poslanstvo **IZS** je dvigovanje gradbene kulture, ki vključuje informiranje, izobraževanje in etično delovanje članov. Sekcije in komisije **IZS** aktivno sodelujejo pri pripravi systemske prostorske, gradbene, javno-naročniške in geodetske zakonodaje. **IZS** je podaljšana roka države, ki izvaja več javnih pooblastil, med drugim licenciranje pooblaščenih inženirjev in vodij del v postopku **graditve**. Je aktivna članica mednarodnih inženirskih združenj in zbornic. Zastopa tudi poklicne interese svojih članov.

Svetovni gradbeni forum (WCF) bo letos aprila potekal v Ljubljani v organizaciji **Inženirske zbornice Slovenije** in ljubljanske Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo, kar sovpada s stoletnico njune ustanovitve. Gradbenega foruma se bodo udeležili projektanti, izvajalci, proizvajalci, investitorji, upravniki, raziskovalci, profesorji in študenti, politiki ter zastopniki javne uprave. To bo po letu 2012 že drugi takšen dogodek, ki ga organizirajo v Sloveniji. Takrat se je Svetovnega inženirskega foruma udeležilo več kot 500 inženirjev, politikov in raziskovalcev iz 60 držav.

[« Manj](#)

mag. Črtomir Remec, predsednik **Inženirske zbornice Slovenije**; prof. dr. Matjaž Mikoš, dekan Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) **izs**

TOREK, 26. MAREC 2019 **INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE (IZS)**

»Odpornost stavb in infrastrukture«

Že več kot 600 udeležencev iz 42 držav na **Svetovnem gradbenem forumu** aprila v Ljubljani

26. marec 2019 - »Na **Inženirski zbornici** smo veseli in ponosni, da so nam zaupali organizacijo **Svetovnega gradbenega foruma** 2019. To je še ena potrditev za to, da imamo po 22 letih delovanja veliko mednarodno veljavo. Osebnostno sem prepričan, da majhne države, kot je Slovenija, še bolj potrebujejo zunanje zgledne in primerjave, da smo kot panoga lahko konkurenčni in kot posamezniki celo vodilni. **Svetovni gradbeni forum** je zato predvsem velika priložnost za domačo stroko. Trenutno imamo že več kot 600 prijavljenih udeležencev iz 42 različnih držav,« je o prvem **Svetovnem gradbenem forumu** z naslovom »Odpornost stavb in infrastrukture« povedal predsednik **Inženirske zbornice** mag. Črtomir Remec. Rdeča nit **WCF 2019** bo odporna gradnja stavb in infrastrukture od energetskih izzivov do upravljanja tveganja naravnih nesreč, zaščite premoženja in odpornih skupnosti. »**Gradbeništvo** je gotovo najbolj tradicionalna gospodarska panoga, ki pa doživlja v zadnjem obdobju veliko sprememb z novimi tehnologijami in managementom (BIM etc.). Glede na pričakovano rast svetovnega prebivalstva bo nujno bistveno spremeniti standarde gradnje. Kljub povečanim obtežbam zaradi grozečih naravnih katastrof bo hkrati potrebno zmanjšati porabo gradbenih materialov in energije, sicer ne bo možno že v kratkem zagotoviti dovolj virov,« še dodaja mag. Črtomir Remec.

Prvi **Svetovni gradbeni forum**, ki bo potekal od ponedeljka, 8. aprila, do četrtega, 11. aprila 2019, v Cankarjevem domu v Ljubljani organizirajo **Inženirska zbornica Slovenije (IZS)**, Fakulteta za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) ter Svetovna zveza inženirskih organizacij (WFEO). Forum bo potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO). »Dogodek na eni strani ponuja možnost mednarodne uveljavitve znanja slovenskih gradbenikov in strokovnjakov, povezanih z gradbeno panogo v najširšem smislu, na drugi strani pa prenos najnovejših mednarodnih trendov in obveznosti na področju trajnostnega razvoja in vloge **gradbeništva** v njem,« pravi dekan Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) prof. dr. Matjaž Mikoš.

Tridnevni delovni program foruma je razdeljen na šest tematskih sklopov, ki slonijo na šestih od sedemnajstih ciljev trajnostnega razvoja začetih pri Združenih narodih. »Tematski sklopi obravnavajo probleme energije v 21. stoletju z vidika učinkovitosti rabe virov v grajenem okolju, **gradbeništva** 4.0 in naprednega konstrukcijskega inženirstva, izzive kulturne dediščine v digitalnem svetu, probleme upravljanja s tveganji nesreč in naporov za odpornejšo skupnost nanje. Del programa se ukvarja tudi z vprašanjem, kako povečati zmogljivosti družbe na področju inženirstva in izzive upravljanja z nepremičninami in premoženjem ter napredkom pri integralnem informacijskem modeliranju stavb. Sodobno **gradbeništvo** ima v svetovnem razvoju namreč ključno vlogo,« je o tematskih sklopih povedal prof. dr. Matjaž Mikoš.

Gradbeništvo ima v Sloveniji dolgo tradicijo, v letošnjem letu pa praznuje dve pomembni obletnici – stoletnico Ljubljanske **inženirske zbornice**, predhodnice **Inženirske zbornice Slovenije**, in 100-letnico Univerze v Ljubljani. »Osnovna vloga in pomen zbornice se v stotih letih nista bistveno spremenila. Če pa pogledamo teme in napovedane prispevke na prihajajočem **Svetovnem gradbenem forumu**, sta se bistveno spremenili organizacija in tehnologija gradnje. O tem bo govorila tudi priložnostna razstava ob 100. obletnici Ljubljanske **inženirske zbornice**, postavljena v času trajanja **Svetovnega gradbenega foruma** aprila v predverju Cankarjevega doma,« je ob častiljivi obletnici povedal mag. Črtomir Remec. »Ob **Svetovnem gradbenem forumu** kot glavnem strokovnem poklonu stoletnici ustanovitve Univerze v Ljubljani in Tehniške fakultete kot naše predhodnice bomo na Fakulteti za **gradbeništvo** in geodezijo pripravili lastno slavnostno akademijo, ki bo 12. septembra, drugače pa nameravamo stoletnico preživeti delovno. Tako prenavljamo študijski program **Gradbeništvo**, ki naj bi postal enoviti magistrski študij druge stopnje,« je 100-letnico komentiral prof. dr. Matjaž Mikoš. Ob tej priložnosti se bodo inženirji ponosno ozrli na pretekle dosežke in hkrati v sodelovanju s tujimi strokovnjaki poiskali rešitve za izzive, ki nas čakajo v naslednjih stotih letih.

Po **Svetovnem gradbenem forumu** bo izšla tudi Ljubljanska deklaracija z vizijo razvoja gradbenega sektorja do 2030. »Ljubljanska deklaracija bo dopolnjena z zaključki posameznih sekcij **Svetovnega gradbenega foruma**. Cilj bo kljub grozečim klimatskim spremembam zagotoviti bolj odporno gradnjo na osnovi novih tehnologij in upravljanja. Pri uveljavljanju ugotovitev in zaključkov foruma pa računamo tudi na podporo prvega soorganizatorja WFEO in pokrovitelja UNESCO, ki imata v svetovnem merilu veliko veljavo in ugled. V dodatno pomoč nam bo video predstavitev vseh predavanj in dogodkov **WCF 2019**, ki ne bodo dostopni samo udeležencem foruma, ampak tudi domačim in mednarodnim soorganizatorjem. Za domače strokovnjake pa verjamem, da bodo tokrat v polni meri izkoristili enkratno priložnost za mednarodno primerjavo in napredek v znanju, izkušnjah in sodelovanju,« je o Ljubljanski deklaraciji še dodal mag. Črtomir Remec.

Opis fotografije

Mag. Črtomir Remec, predsednik **IZS**, in prof. dr. Matjaž Mikoš, dekan FGG UL

Prenesi

- [Izjava dekana FGG UL prof. dr. Matjaža Mikoša o pomenu Svetovnega gradbenega foruma za Slovenijo 26 3 2019](#) MP3 684 kb
- [Izjava predsednika IZS mag. Črtomirja Remca o rdeči niti Svetovnega gradbenega foruma 26 3 2019](#) MP3 1,521 kb
- [Izjava predsednika IZS mag. Črtomirja Remca o udeležencih Svetovnega gradbenega foruma 26 3 2019](#) MP3 741 kb

EKO ŠOLA IN EKODAN

Učitelji imamo v rokah adute, da mlade navdušimo

Tanja Pangerl

Najbrž je res, da danes ni več šole, ki ne bi vsaj nekoliko skrbela za okoljsko vzgojo učencev, dijakov in učiteljev. K temu je precej pripomogla mreža ekošol v Sloveniji, ki z vsakoletnimi programi osnovnim in srednjim šolam ponuja precejšen nabor okoljskih usmeritev in akcij. Gimnazija Ledina v Ljubljani se je temu pridružila že pred 12. leti. Kot pravi profesorica kemije Nika Cebin, so tudi učitelji in vzgojitelji med tistimi, ki jih mladi opazujejo in ocenjujejo njihova dejanja. Odkar so se pridružili ekošolam, na šoli že tradicionalno izvajajo ekodan. Takrat vrata šole odprejo za vse zainteresirane obiskovalce in jih s programom, predavanji in delavnicami ozaveščajo in spodbujajo k odgovornemu odnosu do okolja. Dijaki so vključeni v urejanje ekotable, vrtov na strehi šoli, urejanje okolice šole ... Šola se povezuje tudi s strokovnjaki ter drugimi šolami in vrtci, s katerimi delijo svoje okoljsko znanje. Nika Cebin meni, da dijakom ni vseeno za okolje. Pri tem jim moramo pomagati in jih spodbujati, pravi.

Kako trajnostno diha letos vaša ekošola? Kaj je v vašem programu?

Akcij je več. V Nacionalnem programu Ekošola na Gimnaziji Ledina so projekti Trajnostna mobilnost, Ekokviz za srednje šole, Podnebne spremembe, Odgovorno s hrano – Eat responsibly! in Likovno ustvarjanje. Dijake in zaposlene spodbujamo k odgovornemu in zdravemu načinu življenja. Pri tem imamo močno podporo vodstva. V septembru smo sodelovali v dveh čistilnih akcijah, in sicer Očistimo okolico Ledine in Očistimo Slovenijo – še zadnjič, pridružili smo se tudi akciji v tednu mobilnosti Združuj in učinkovito potuj. Torej želimo prihode v šolo s kolesom oziroma spodbujamo združevanje večjega števila potnikov pri vožnji z avtomobilom. Dodali smo informacijo, koliko so pri tem v povprečju zmanjša osebni ogljični odtis. Na 24. festivalu znanosti z naslovom Narava, človek in eksperimenti smo sodelovali s predstavitev »Ne zoperstavi se naravi! Sodeluj z njo!«. Prikazali smo uporabo, razliko in prednosti oziroma nevarnosti mikro- in nanotitrovega dioksida v kozmetični industriji, predstavili v šoli narejeno sončno kremo ter repelent proti klopm in komarjem iz naravnih sestavin. Pripravili smo degustacijo ekološko pridelane prosene kaše s suhimi slivami. Zelene akcije so resnično lahko raznovrstne.

Najbrž je posebno živahno, ko organizirate ekodan.

Ekodan je hkrati dan odprtih vrat naše šole. Spodbujamo k zdravemu načinu prehranjevanja z uživanjem lokalno pridelane in ekološke hrane. Zato povezani z Unescocom naše šole sodelujemo pri svetovnem

dnevu hrane in slovenskem tradicionalnem zajtrku. Ker so bila letošnja glavna tema Ekokviza podnebne spremembe, smo za vse zainteresirane dijake in učitelje organizirali predavanje o podnebnih spremembah, ki ga je pripravila dr. Renata Karba iz Umanotere. V začetku letošnjega leta smo v središče postavili zdrav način življenja, ki je bil v znamenju svetovnega dneva brez cigarete ter v povezavi s tem z dejavniki tveganja za obolenje za določenimi vrstami raka. Na Svetovni dan Zemlje (22. april) in svetovni dan čebel (20. maj) bomo izvedli različne dejavnosti v sodelovanju z Gimnazijo Jožeta Plečnika v Ljubljani. Upamo, da se naše okoljske aktivnosti ne bodo tu zaključile. »Poglobite se v naravo in vse boste lahko razumeli,« je dejal Albert Einstein. Naravo lahko razumemo, če se poglobimo v njeno govorico.

Kakšen je konkreten koncept ekodneva?

Prve tri šolske ure lahko obiskovalci prisostvujejo pri pouku, nadaljnje tri šolske ure pa s pomočjo naših učiteljev in zunanjih strokovnjakov pripravimo različne dejavnosti in obliki predavanj in delavnic. S tem želimo čim bolj aktivno in ustvarjalno ozaveščati in spodbujati dijake k trajnostnemu načinu življenja. Obenem je to priložnost, da nas obiščejo starši naših dijakov, predstavniki lokalne skupnosti in vsi tisti, ki želijo pobliže spoznati okoljske dejavnosti ali pa zgolj pokukati v več kot 150 let staro šolsko stavbo. Običajno se ekodan zaključi s tekmo v odbojki med dijaki in učitelji, temu pa sledi zdrav sadni ali zelenjavni napitek. Na letošnji ekodan smo za dijake 1. letnika pripravili dejavnosti na temo »Od čebele do medu«. Te so potekale v obliki predavanja v sodelovanju z Dušico Kunaver o bogastvu ljudskega slovstva, v obliki delavnice »Ali veš, kaj ješ?«, ki jo je pripravila Zveza potrošnikov Slovenije, in delavnice »Urbano čebelarstvo« v sodelovanju z urbanim čebelarjem Marjanom Maroltom. Na koncu so dijaki izdelovali panjske končnice, ki smo jih razstavili na panojih po hodnikih šole.

Koliko se dijaki odzivajo na podnebne spremembe in ali vedo, kaj lahko spremenijo s svojim drugačnim ravnanjem, na primer prevozi, prehrano, energetska učinkovitostjo?

Večina dijakov je seznanjenih s podnebnimi spremembami. Poznajo pojem ogljikov odtis in se zavedajo, da prevelika količina ogljikovega dioksida med drugim vpliva na segrevanje ozračja. Vedo, da je Slovenija nadpovprečno podnebno ranljiva in da lahko veliko spremenijo s tem, kako se premikajo. Ali peš, kolesarijo, uporabljajo javni prevoz, delijo prevoz. Potem kakšno hrano uživajo. Ekološka, lokalna sezonska, čim manj predelana hrana s poudarkom na hrani rastlinskega izvora. Kakšne izdelke kupujejo, s čim manj embalaže, lokalno izdelane, iz pravične trgovine, izdelke iz druge roke. Kako ravnajo z odpadki, mislim na preprečevanje nastajanja odpadkov, ločevanje, recikliranje, center ponovne uporabe. Kako se ogrevajo in pridobivajo električno energijo, gre torej za zmanjšanje rabe

energije in uporaba energije iz obnovljivih virov. To so vsebinske pobude dijakom, kako naj ravnajo in živijo.

Pri okoljskem ozaveščanju dijakov šole sodelujete tudi z različnimi strokovnjaki. Kako povežete šolski kurikulum s praktičnimi primeri, izkušnjami iz stroke in gospodarstva?

Izkušnje iz stroke in gospodarstva so dobrodošle za implementacijo v šolski kurikulum. Sodelujemo s Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, Biotehniško fakulteto, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, Institutom Jožef Stefan (projekt STEM), s številnimi organi, društvi, podjetji. Pri vsakem sodelovanju si najprej zastavimo cilje, ki jih poskušamo upoštevati ter povezati s cilji šolskega kurikuluma. Npr. vsako leto vsaj dvakrat dijaki pripravijo ledinski sladoled z okusom vanilje in čokolade, zamrznjenega s tekočim dušikom, ki ga dobimo na Institutu Jožef Stefan. Vsako leto sodelujemo na Znanstivalu in slovenskem festivalu znanosti. Komunala Vrhnika je naš donator pri nekaterih okoljskih akcijah, kot je npr. hitri servis koles, kjer izkušenemu strokovnjaku pri hitrih popravilih pomagajo naši dijaki, ki se s tem učijo določenih spretnosti in podjetništva.

V okviru projekta Erasmus+ KA2 Food and Sustainability Thrive (FAST) ste vključeni v primerjanje pogojev na področju ekološke pridelave hrane in metod učenja v več evropskih državah. Kaj kažejo rezultati in kaj ste se iz projekta naučili?

Pri snovanju vsebinske zasnove Erasmusovega projekta Food and Sustainability Thrive smo izhajali iz dejstev, da povprečni slovenski mladostnik užije premalo sadja in zelenjave. Velika večina zelo redko uživa ekološko pridelano hrano s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi ali samooskrbi. To velja tudi za nizozemske dijake, s katerimi smo sodelovali v projektu. Dr. Robert Veberič z Biotehniške fakultete v Ljubljani je vse dijake v okviru projekta v sezoni obiranja jabolk seznanil s starimi slovenskimi sortami. S senzorično so na osnovi degustacije izpolnili degustacijski list, kjer so za različne sorte jabolk ocenjevali okus, aromatičnost, vsebnost soka oziroma tekočine v sadežu ter njihovo splošno »notranjo kvaliteto« in zunanji videz. V laboratoriju smo določali vsebnost vitamina C z jodometrično titracijo v različnem sadju. Primerjali smo laboratorijsko količino vitamina C v soku iz kupljenih jabolk, iz jabolk integrirane pridelave in ekološko pridelanih jabolk sorte topaz. V vseh primerih se je pokazalo, da imajo največjo količino vitamina C jabolka iz ekološke pridelave.

Ekološko pridelavo zelo poudarjate.

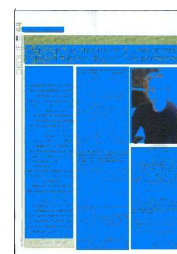
Seveda. Prednosti ekološke pridelave je veliko. Organizirali smo strokovno ekskurzijo, kjer smo podrobno spoznali različne nasade jabolk v poskusnem sadovnjaku Kmetijskega inštituta Slovenije na Brdu pri Lukovici in ekološko kmetijstvo na kmetijah Kos in Repovž.

Nika Cebin

foto: Bojan Stranič

EOL

KEMIS PO SANACIJI

Območje urejeno, ravnanje z nevarnimi odpadki zahteva dogovor več partnerjev

D. E. **Kaj je zajemala celotna sanacija vašega kompleksa na Vrhniki in kakšni so bili stroški?**

Sanacija Kemisa je končana. Naš požarnovarnostni sistem je takšen, pravi Boštjan Šimenc, direktor podjetja, da se zgodba v takšnem obsegu ne more več ponoviti. Zemljine so očiščene. Prav tako so v Tojnici že v drugi polovici leta 2017 oživele ribe, žabe, race, nutrije, monitoringi pa potrjujejo, da je kakovost vode v okvirih normativov. Vendar med Kemisom na eni strani in med občino ter civilno iniciativo EkoVrh še vedno ni pravega dialoga. Del Vrhnčanov zahteva, da se Kemis odseli z Vrhnike, del pa vendar spoznava, da so zdaj razmere urejene in da je od dejavnosti Kemisa odvisno poslovanje pomembnega dela slovenskega gospodarstva. Poleg tega, poudarja Boštjan Šimenc, je dunajski primer termične izrabe odpadkov sredi mesta najboljši odgovor vsem tistim v Sloveniji, ki pri ravnanju z nevarnimi odpadki ne uvidijo, da je to ena izmed poslovnih priložnosti.

Celotna sanacija je bila kompleksen projekt. Najprej čiščenje pogorišča, to je priprave in odstranitve odpadkov ter ostankov požara. Hkrati sanacija potoka Tojnice, torej čiščenja površine in izčrpavanje onesnaženega mulja iz struge ter seveda podiranje poškodovane konstrukcije in obnovitev celotnega objekta v gabaritih obstoječega gradbenega dovoljenja. Bistveni so dodatni požarnovarnostni ukrepi. Zdaj je celoten objekt pokrit z avtomatsko gasilno napravo na peno. Zgrajene so dodatne protipožarne stene in vsa konstrukcija je zaščitena s protipožarnimi oblogami. Postavljen je tudi lasten zalogovnik vode za gašenje. Stroški celotne sanacije stavbe so bili okoli 6,5 mio €. Od zavarovalnine smo dobili 5,5 mio €. Razliko smo pokrili z lastnimi sredstvi. Celotna sanacija je trajala več kot leto in pol. Zelo veliko so nam pomagali poslovni partnerji iz tujine ter Ministrstvo za okolje in prostor, da smo lahko uporabili veljavna dovoljenja za odvoz pripravljenih odpadkov s pogorišča v odstranitve.

V eni izmed izjav ste trdili, da se zdaj ne more več ponoviti požar s takšnimi posledicami. Ali ste poleg drugačnega požarno-varnostnega sistema zagotovili tudi stalno gasilsko dežurno službo, ki je prej ni bilo?

Dejansko se požar v takšnem obsegu ne more več ponoviti, ker je območje objekta z dodatnimi požarnimi stenami razdeljeno v manjše požarne sektorje. Ti onemogočajo širjenje požara, poleg tega pa je celotni kompleks pokrit z avtomatskim gasilnim sistemom na peno. Od požara, to je maja 2017, imamo uvedeno 24 ur/dan prisotnost varnostnikov, ki so usposobljeni za gašenje začetnih požarov. Lani pa je skupina naših šestih sodelavcev končala šolanje za operativne gasilce.

Kaj kažejo sedanji monitoringi vod in tal na vrhniškem območju?

Monitoringi vod in zemljine so takoj po požaru pokazali določeno onesnaženost zemljine, vode in sedimenta v Tojnici. Onesnaženost zemljine je na več mestih na širšem območju Vrhnike povezana s preteklimi dejavnostmi. V neposredni bližini požara pa je bila onesnažena zemljina na lokaciji vdora onesnažene gasilne vode v potok Tojnico. To zemljo smo izkopali ter jo nadomestili z ustrežno, kar so pokazale tudi meritve onesnaževal v zemlji. Po požaru smo skupaj z VGP Drava in Hidrotehnikom preprečili, da

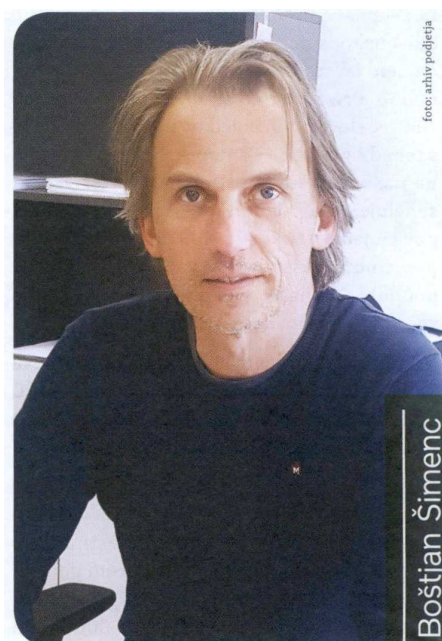

foto: arhiv podjetja

Boštjan Šimenc

bi oljna plast pritekla v Ljubljano. Zaoljene površine na Tojnici smo očistili. Prav tako smo očistili mulj z dna struge potoka Tojnice v dolžini 170 m od lokacije iztoka požarnih vod v potok. Rezultati meritev kažejo, da je bila sanacija uspešno izvedena. Onesnaženost vode mesečno spremlja NLZOH v vzorčenjem in analizami in je vse v okvirih dovoljenega. Ribe, žabe, race, nutrije in druge živali so se v potok vrnile že v drugi polovici leta 2017. V aprilu 2018 je bil pomor rib v potoku Tojnica, za katerega pa niso našli povzročitelje. Kemis takrat še ni deloval. Ker so mrtve ribe našli gorvodno od Kemisa-a, je bil Kemis izločen kot povzročitelj.

S predstavniki vrhniške občine in civilne iniciative EkoVrh še ni rešen spor, ali bi moral Kemis za sanacijske posege pridobiti novo gradbeno dovoljenje. Zdaj se je v spor vključil tudi okoljski minister. Kje so nesoglasja?

Dejstvo je, da bi radi predstavniki EkoVrh-a na vsak način ustavili sanacijo podjetja Kemis na tej lokaciji. Že prejšnji direktor je povedal, da bo Kemis ostal na tej lokaciji ali pa ga ne bo. V Kemisu se opiramo na stališče ZGO-1 (1. člen, 4 alineja), ki govori, da gradbeno dovoljenje ni potrebno, ko gre za preprečevanje oziroma zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč. Tudi novi Gradbeni zakon (GZ) omogoča gradnjo brez gradbenega dovoljenja po naravnih

in drugih nesrečah, če gre za dela, ki so nujna za zmanjšanje in odpravo posledic naravnih in drugih nesreč, s katerimi se vzpostavi prvotno stanje. V kolikor bi Kemis ravnal, kot priporoča EkoVrh, in iskal gradbeno dovoljenje za sanacijo, bi na Vrhniki lahko dobili drugi Zalog. Pogorišča in objekta nihče ne bi saniral, deževnica bi izpirala nevarne snovi v potok. Sanacija bi čez čas padla na breme države. Kemis ima odgovornega lastnika in odgovorno vodstvo, zato smo se odločili za izvedbo sanacije v celoti. S tem smo preprečili dodatno onesnaževanje na lokaciji Vrhnika ter razbremenili skladišča naših poslovnih partnerjev, kajti konkurenca ni imela možnosti prevzeti vseh odpadkov, ki so ostali na trgu zaradi izpada Kemisa.

Ali na Vrhniki še vedno vztrajajo, da bi moral Kemis preseliti dejavnost drugam. Kako se usklajujete z lokalnim okoljem?

Res je, da kar nekaj Vrhničanov vztraja, da mora Kemis zapustiti Vrhniko. Dejstvo pa je tudi, da smo v preteklem letu opravili javnomnenjsko raziskavo ter nekaj pogovorov z občani. Tako smo problematiko obširno predstavili na občinskem svetu Vrhnike v juliju 2018 in na devetih od trinajstih svetov krajevnih skupnosti v septembru in oktobru 2018. Prav tako lahko poudarim, da z gledno sodelujemo z lokalnimi gasilci in štabom civilne zaščite. Tako počasi tudi drugi ugotavljajo, da niso vsi Vrhničani proti Kemisu. Nekateri razumejo, da mora nekdo opravljati to dejavnost in da nesreča, ki nas je doletela, ni bila posledica nepravilnega dela. To je bilo na koncu koncev potrjeno tudi na sodišču, kjer smo uspeli s pritožbo na prekrškovno odločbo, ki nam je očitala opustitev dolžnega ravnanja.

Kaj ste predlagali Vrhniki?

Že od požara predlagamo, da se ustanovi na Vrhniki koordinacijsko telo, ki bi od vodstva podjetja dobilo iz prve roke odgovore na vprašanja na osnovi podatkov. Žal po letu in pol občinski svet Vrhnike ter EkoVrh še vedno zavračata možnost, da bi lahko na osnov konkretnih vprašanj o sanaciji in delovanju Kemisa dobili konkretne odgovore. Menim, da dialog po medijih ni dialog. Če hočejo deležniki sodelovati v postopku, bi se morali pogovarjati z argumenti. Mi smo odprti, zakaj se druga stran izmika dialogu, naj pojasni javnosti in nam. Prvega februarja smo imeli tudi novinarsko konferenco ter dan odprtih vrat. Obisk na je prijetno presenetil, saj je bilo okoli 150 obiskovalcev. Seveda je bilo med obiskovalci tudi okoli 30 organiziranih nasprotnikov Kemisa vključno z županom. Z našimi odgovori na njihova vprašanja, kdaj bomo zapustili Vrhniko niso bili najbolj zadovoljni. Obiskovalcem smo obljubili, da bomo praviloma enkrat letno organizirali dan odprtih vrat.

S ponovnim poslovanjem Kemisa Slovenija rešuje zagato pri ravnanju z nevarnimi odpadki. Kako rešujejo ta problem v sosednjih državah?

in ali je točna prognoza nekaterih poznavalcev, da se bodo postopoma zaprla vrata za izvoz nevarnih odpadkov in da bo morala Slovenija sama poskrbeti zanje?

Kemis poskuša po svojih najboljših močeh prispevati k temu, da se nevarni odpadki iz industrije in življenja čimprej zberejo, predelajo in odstranijo. Zdaj največ v tujini. Zagat pri ravnanju z odpadki bo, kakor kaže, vse več. Kapacitete končnih predelovalcev v tujini so zaradi konjunkturo predvsem v kemijski in farmacevtski industriji vedno bolj zasedene. Posledica je, da kljub veljavnim dovoljenjem podjetja ne dobimo dovolj terminov za odvoz v tuje sežigalnice, ker ima v skladu z zakonodajo EU prednost odstranjevanje domačih odpadkov. Slovenija je premajhna, da bi bila samozadostna na področju ravnanja z vsemi vrstami

Če hočejo deležniki sodelovati v postopku, bi se morali pogovarjati z argumenti. Mi smo odprti, zakaj se druga stran izmika dialogu, naj pojasni javnosti in nam.

odpadkov. Bi pa lahko poskrbela za odstranitev, energetsko izrabo določenih vrst nenevarnih, pa tudi nevarnih odpadkov. V Sloveniji imamo tehnologije, ki se lahko uporabijo za predelavo dela določenih tokov odpadkov, čeprav nekateri strokovnjaki temu nasprotujejo. Pri tem smo bolj papeški od papeža in si mečemo pesek v oči s projekti ZERO WASTE, ki naj bi rešili problem odpadkov. A to je lahko v prihodnosti. Civilne iniciative so razvoj energetskega izkoriščanja kalorično bogatih odpadkov v Sloveniji zavrele, saj so proti »sežiganju« odpadkov. A praksa iz tujine lepo kaže, da bo verjetno še kar nekaj časa za del odpadkov energetsko izkoriščanje edina alternativa. Tudi Slovenija bo morala narediti korak naprej, čeprav je majhna. Bogokletna pa je že misel, da bi v Sloveniji energetsko izkoriščali odpadke z območja bivše Jugoslavije. Nekateri odpadki potujejo preko Slovenije v avstrijske, nemške, francoske... sežigalnice. Je to priložnost?

Kakšen obseg poslovanja načrtujete v tem letu? Ali so podjetja nevarne odpadke predvsem skladiščila, saj Saubermacher ni imel dovolj zmogljivosti za prevzem vseh količin?

V Kemisu načrtujemo letos realizacijo 8,1 mio €. To je še vedno pod obsegom pred požarom. Načrtujemo pa povečanje obsega poslovanja s storitvami. Dejstvo je, da naša konkurenca ni imela pogojev, da bi prevzela vse odpadke, ki so ostali na trgu zaradi požara v Kemisu. To je razumljivo, kajti nihče nima v okoljevarstvenih dovoljenjih »neomejenih« količin. Prav tako so

dogovori s tujimi odstranjevalci sklenjeni za določene količine nekaterih vrst odpadkov in za velika kratkoročna povečanja ni prostora.

Delegacija MOP z odborom za infrastrukturo, okolje in prostor DZ si je ogledala sežigalnico na Dunaju. Ste bili zraven? Kako je urejena sežigalnica na Dunaju, da uspešno posluje in kako bi naj Slovenija uredila energetsko izrabo odpadkov?

O tem sem bral v časopisu. Lepo je prebrati načelno pozitivna mnenja o potrebnih energetski izrabi odpadkov v Sloveniji. Še lepše je, da prvi večji objekt za energetsko izrabo komunalnih odpadkov in mulja v Celju že imamo. Torej se takšne projekte kljub načelnim nasprotovanjem lahko realizira. Kemis s sežigalnico WE na Dunaju uspešno sodeluje že nad 20 let. Letno smo jim pripeljali od 5.000 – 15.000 t nevarnih odpadkov, kar je le nekaj % njihovih kapacitet za sežig nevarnih odpadkov.

Torej je Dunaj možnost za sežig slovenskih odpadkov?

Ni. Zaradi zasedenosti in zastojev v zadnjih letih nismo dobili dovolj terminov za sežig nevarnih odpadkov iz slovenske industrije. Zato smo morali poiskati dodatne rešitve v Nemčiji, Franciji, na Poljskem ... Vendar se razmere na trgih zaostrejujejo. Tako je npr. Poljska prepovedala sežig tujih odpadkov po postopku D10 in smo tako ostali brez ene od destinacij. Na Dunaju je v sistemu WE več sežigalnic, ki z različnimi tehnologijami sežigajo različne skupine odpadkov. Skupno celotnemu podjetju WE pa je, da vse sežigalnice uporabljajo večinsko domače / avstrijske odpadke, proste kapacitete pa tržijo v bližnjih državah ter na področju bivše Jugoslavije.

Ali se je zaradi sanacije Kemisa v Sloveniji vendarle začelo nekoliko spreminjati mnenje o termični izrabi odpadkov?

Deloma je to točno. Problema zaradi izpada pri prevzemanju odpadkov se na ravni države do požara v Kemisu ni praktično nihče zavedal. A dejstvo je, da če ni možnosti za odstranjevanja odpadkov, lahko to povzroči ustavitev proizvodnje tudi najboljšim podjetjem. Država mora zato poskrbeti, da imajo podjetja možnost oddajati odpadke zbiralcem, predelovalcem, odstranjevalcem tako doma kot v tujini. Za sprotno oddajanja odpadkov je ključna infrastruktura. Izpad ravnanja z odpadki lahko za predelovalne, pa tudi storitvene obrate enačimo z izpadom električne energije ali vode. Zato mora biti na nivoju države poskrbljeno za alternative. Na Vrhniki smo od naših nasprotnikov večkrat slišali, da je vseeno, ali Kemis je ali ga ni, saj zadeve potekajo tudi brez Kemisa. Po njihovem problema ni. Kemis pa je od poslovnih partnerjev dnevno dobival vprašanja, kdaj bo prevzemal odpadke, saj se jim kopičijo. Za Slovenijo je ta del ravnanja z odpadki eden od strateških okoljskih izzivov.

OKOLJSKA ODGOVORNOST IN ŠKODE

Večina podjetij se premalo zaveda, kaj jim nalaga načelo »onesnaževalec plača«

D. E.

Ne le, da podjetja premalo poznajo, kaj zahteva od njih institut okoljske odgovornosti in načelo »onesnaževalec plača«. Ne razumejo dobro tudi definicije okoljske škode, čeprav je kar nekaj primerov v Sloveniji dovolj dober dokaz, v kakšen položaj lahko podjetja potisne finančna sanacija povzročenih škod v okolju. Lea Tomažič iz podjetja Tax-Fin-Lex pojasnjuje, da je njihova delavnica za podjetja razkrila veliko zanimanje gospodarstva za problematiko okoljske odgovornosti in vseh tveganj, ki nastajajo z onesnaževanjem okolja. Hkrati je tudi poudarila pomen njihovega projekta EcoLex Life, saj je s področja varstva okolja več kot 500 zakonov in podzakonskih aktov, ki jih morajo podjetja poznati.

foto: arhiv podjetja

Lea Tomažič

Delavnico o obvladovanju okoljske odgovornosti ste organizirali za podjetja, vsebinsko pa ste naslonili na rezultate ankete z gospodarskimi družbami. Kaj vas je najbolj presenetilo pri povzemanju anketnih odgovorov – nepoznavanju okoljske zakonodaje, preskromna ozaveščenost o okoljski odgovornosti za morebitno povzročeno škodo v okolju ali podcenjevanje velikih stroškov, ki lahko celo ogrozijo podjetje v primeru pokrivanja stroškov za onesnaževanje okolja?

Najbolj nas je presenetilo dejstvo, da se gospodarski subjekti še vedno ne zavedajo dovolj, kakšne zahteve in odgovornosti nalaga institut okoljski odgovornosti. Kar nekaj jih je bilo mnenja, da mora sanacijo okoljske škode vedno kriti država, kar pa seveda ne drži. Direktiva o okoljski odgovornosti in Zakon o varstvu okolja namreč določata, da mora gospodarski subjekt, ki je povzročil okoljsko škodo ali neposredno nevarnost take škode, sam izvesti potrebne oziroma z odločbo naložene preprečevalne in sanacijske ukrepe. Skladno z načelom »onesnaževalec plača« je tudi stroške izvedbe teh ukrepov in z njimi povezane administrativne stroške dolžan nositi gospodarski subjekt sam. Poleg tega nas je presenetilo nerazumevanje definicije okoljske škode. Anketiranci so

okoljsko škodo enačili s škodo na premoženju oziroma škodo, povzročeno zdravju ljudi. Rada bi poudarila, da se okoljska škoda nanaša le na škodo v okolju. Mislim na vodo, tla, zavarovane rastlinske in živalske vrste in njihove habitate. Torej ne obsega vseh ostalih negativnih posledic, ki nastanejo v povezavi z njo. Posledice obremenitve okolja, ki jih okoljska odgovornost ne pokriva, so na primer civilnopravne odgovornosti za posege v pravne položaje fizičnih ali pravnih oseb. Gre za posledice na zdravju ljudi in odškodninske zahtevke oškodovancev, posledice na premoženju tretjih oseb in odškodninske zahtevke za povrnitev škode na premoženju in podobno.

Kaj je potemtakem najbolj zanimalo podjetja? Težave pri izvajanju njihove okoljske odgovornosti? Koliko se kažejo razlike v razumevanju okoljske odgovornosti med različnimi dejavnostmi?

Podjetja so izpostavila predvsem kompleksnost okoljske zakonodaje in pomanjkanje časa za ažurno spremljanje novosti in sprememb predpisov. Glede na to, da je vseh zakonov in podzakonskih aktov s področja varstva okolja več kot 500, je potreba po preglednosti in enostavnem sprotnem spremljanju novosti povsem razumljiva. Prav zato smo v okviru projekta

EcoLex Life razvili celovito zbirko okoljskih predpisov. Poleg ažuriranih čistopisov vsebuje tudi dodatne informacije, to so časovnice, komentarji, sodna praksa, povezani dokumenti itd., a tudi storitev EcoClipping. Ta omogoča enostavno sledenje zakonodajnim in drugim novostim s področja varstva okolja. Obe orodji sta brezplačno dostopni na naši spletni strani ecolexlife.si. Podjetja je na delavnici najbolj zanimalo, kakšne obveznosti za njih določa institut okoljske odgovornosti in kakšne posledice jih lahko doletijo. Zato smo pozornost posvetili predstavitvi različnih pristopov za izbiro primernih sanacijskih ukrepov in izračunu stroškov takšnih ukrepov. Udeleženci so spoznali, da mora povzročitelj okoljske škode s sanacijskimi ukrepi povrniti okolje v prvotno stanje, pri čemer pa jih je presenetila dodatna zahteva po nadomestitvi začasnih izgub naravnih virov. Začasne izgube namreč nastajajo od datuma nastale škode do takrat, ko se v okolju vzpostavi prvotno stanje. V tem vmesnem času okolje trpi dodatne izgube, saj na primer še vedno nima enakega števila vrst, osebkov, kakovosti habitata, vode itd. in ne more opravljati vseh svojih ekoloških vlog. Pri sanaciji ne gre le za povrnitev okolja v prvotno stanje. Onesnaževalec mora izvesti tudi kompenzacijske ukrepe, s katerimi izvede dodatne izboljšave v okolju na istem območju ali na nadomestnem območju in z njimi kompenzira izgube, ki jih je okolje utrpelo v vmesnem času. Seveda mora sam kriti tudi stroške kompenzacijskih ukrepov. Opazili smo, da so veliki gospodarski subjekti bolj ozaveščeni in več vlagajo v preventivo. Srednje in male družbe pa zaradi pomanjkanja sredstev in kadra področje varstva okolja večkrat kar malo zanemarijo.

In kako podjetja sprejemajo napovedano ostrejšo zakonodajno ureditev načela o proizvajalčevi podaljšanji odgovornosti – onesnaževalec plača?

Načelo »onesnaževalec plača« je temelj za vrsto direktiv Evropske unije, med drugim tudi Direktivo 2008/98/ES o odpadkih, ki ureja t. i. podaljšano proizvajalčevo odgovornost, in Direktivo 2004/35/ES o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode. Direktivi urejata dva različna sistema odgovornosti.

Na kaj mislite?

Podaljšana proizvajalčeva odgovornost za proizvod se nanaša na odgovornost za proizvod od proizvodnje do izteka njegove življenjske dobe in celo po njem. Ker vsak proizvod sčasoma postane odpadki, Direktiva o odpadkih določa tudi zahteve po zmanjšanju nastajanja odpadkov, zmanjšanju porabe naravnih virov in večjem obsegu recikliranja. Bistvena vsebina

Projekt EcoLex Life ne obravnava podaljšane odgovornosti proizvajalca, saj se osredotoča le na okoljsko odgovornost.

razširjene odgovornosti proizvajalca se torej nanaša na obveznost sprejemanja vrnjenih proizvodov in odpadkov, ki nastanejo po uporabi takšnih proizvodov, nadaljnje ravnanje z odpadki in finančno odgovornost za takšne dejavnosti. Projekt EcoLex Life ne obravnava podaljšane odgovornosti proizvajalca, saj se osredotoča le na okoljsko odgovornost. Ta se nanaša na zahtevo po sanaciji okoljske škode, ki jo mora izvesti in plačati tisti gospodarski subjekt, ki je to škodo tudi povzročil, torej onesnaževalec. Gospodarski subjekti se še vedno v polnosti ne zavedajo, kakšne finančne posledice jih lahko doletijo. Primeri iz tujine kažejo, da

je zaradi izredno visokih stroškov sanacijskih ukrepov marsikatero podjetje moralo v stečaj.

Katera določila iz obsežne okoljske zakonodaje podjetja najmanj poznajo? Koliko jim lahko pri tem pomaga vaš projekt EcoLex Life?

Na to vprašanje vam težko konkretno odgovorim, saj pri projektu merimo le odziv na ureditev instituta okoljske odgovornosti. Med določili, ki jih podjetja ne poznajo dovolj, lahko tako omenim določbe Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), ki urejajo področje okoljske odgovornosti. Projekt EcoLex Life na svoji spletni strani www.ecolexlife.si vsem zainteresiranim ponuja vrsto rešitev. Na voljo je zbirka celotne okoljske zakonodaje, kjer je mogoče poleg ažuriranih čistopisov predpisov najti tudi sodno prakso in dodatne povezave med dokumenti. Projekt se osredotoča predvsem na ozaveščanje o okoljski odgovornosti, ki je podrobno urejena v Direktivi o okoljski odgovornosti, zato je na portalu predstavljena tudi vsebina te direktive. Vse zainteresirane pa vabim tudi na naše brezplačne delavnice o okoljski odgovornosti, kjer bodo poleg direktive predstavljene tudi zahteve drugih okoljskih predpisov, ki so pomembni za obvladovanje tveganj za nastanek okoljske škode. Prva praktična delavnica za podjetja bo 10. aprila v Ljubljani. V okviru projekta EcoLex Life smo razvili tudi storitev EcoClipping, ki uporabnikom omogoča enostavno sledenje zakonodajnim in drugim novostim s področja varstva okolja.

Katera orodja za oceno tveganj za nastanek okoljske škode lahko uporabijo podjetja in kako bodo ugotovili njihovo izpostavljenost za nastanek okoljske škode?

Na portalu EcoLex bo kmalu na voljo Orodje za oceno tveganj za nastanek okoljske škode. Odsotnost ustreznega orodja za oceno tveganj za nastanek okoljske škode je do sedaj omejevalo prepoznavanje in obvladovanje takšnih

tveganj med gospodarskimi subjekti. Orodje, ki bo na voljo v okviru sistema EcoLex, bo težko pričakovana novost na področju prepoznavanja okoljskih rizikov gospodarskih subjektov v Sloveniji. Uporabnikom bo z uporabo preproste interaktivne aplikacije podalo poročilo s pregledom njegove izpostavljenosti za nastanek okoljske škode, koristne nasvete ter usmeritve za izboljšanje njegovega stanja.

Ali podjetja sprejemajo preventivne ukrepe za obvladovanje okoljskih in finančnih tveganj?

Podjetja največkrat navajajo certifikat ISO 14001, znak EMAS, interne akte, kjer imajo definirane ukrepe za primer okoljske nesreče in omejitve njenih posledic, načrt zaščite in reševanja, investicije v dodatne lovilne posode in čistilne sisteme, redne preventivne preglede in dodatno izobraževanje zaposlenih. Vsekakor pa je gospodarskih subjektov, ki sprejemajo ustrezne preventivne ukrepe, malo, saj se jih večina še vedno ne zaveda pomembnosti in razsežnosti okoljske odgovornosti. Prav tako večina gospodarskih subjektov v Sloveniji ne razmišlja o načrtu obvladovanja finančnih tveganj, povezanih s povzročitvijo okoljske škode. Država bi morala sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi bi gospodarske subjekte spodbujala k uporabi ustreznega zavarovanja ali drugih instrumentov finančnega jamstva. Zato med drugim zbiramo informacije o specifičnih produktih za zavarovanje okoljske odgovornosti iz tujine, iz Nemčije, Španije, Italije, Poljske itd. Tam je ta oblika zavarovanja že zelo dobro poznana in jo uporabljajo. Upamo, da bo tudi katera od slovenskih zavarovalnic kmalu razvila in ponudila takšen produkt.

Kako si bodo lahko podjetja zmanjšala možnost nastanka okoljskih škod s storitvami sistema EcoLex?

Cilj vseh aktivnosti projekta EcoLex Life je dvig ozaveščenosti gospodarskih subjektov in drugih deležnikov glede zahtev Direktive o okoljski odgovornosti, še posebej načela »onesnaževalec plača«. To načelo gospodarske subjekte zavezuje h kritju stroškov preventivnih in sanacijskih ukrepov v primeru povzročitve okoljske škode. Ker je okoljska odgovornost med gospodarskimi subjekti v Sloveniji še precej nepoznan institut, predstavlja sistem EcoLex pomemben korak naprej k prepoznavanju in obvladovanju okoljskih tveganj ter razumevanju vseh možnih razsežnosti posledic povzročitve okoljske škode. Namen vseh orodij sistema EcoLex, to so zbirka predpisov, izdanih na področju varstva okolja, EcoClipping, Vodič po okoljski zakonodaji in Orodje za oceno tveganj za nastanek okoljske škode, je kompleksno okoljsko zakonodajo približati gospodarskim družbam in jim olajšati spremljanje njenih novosti in sprememb.

Preventivni in sanacijski ukrepi so odvisni od onesnaževal

Dušan Kresnik, vodja varstva okolja in preskusnega laboratorija, Kova d.o.o.

Podjetje mora glede na svojo tehnologijo proizvodnje dobro vedeti, katere emisije onesnaževal lahko povzročijo onesnaževanje vode, zraka in tal in seveda s tem posredno lahko povzročijo tudi vplive na zavarovane živalske vrste in naravne habitate. Zato mora podjetje poznati obstoječo obremenjenost okolja na sami lokaciji, ker lahko na podlagi tega sprejme tudi ustrezne preventivne ukrepe, ki bodo v največji meri preprečevali tveganja za nastanek okoljske škode. Prav tako je to poznavanje pomembno za izbiro ustreznih sanacijskih ukrepov, primarnih in dopolnilnih, za povrnitev okolja v referenčno stanje. Kot pomoč pri izbiri ustreznih preventivnih in sanacijskih ukrepov bi lahko zakonodaja glede na vrsto industrije predvidela vrsto in tip preventivnih in sanacijskih ukrepov. Seveda je izbira ustreznih preventivnih in sanacijskih ukrepov odvisna od onesnaževal in konkretne lokacije. Zato je pri tem pomembno sodelovanje tehnologov v podjetju in strokovnjakov na področju varstva okolja, ki poznajo mehanizme delovanja onesnaževal in ki lahko kvantitativno ocenijo škodljive učinke na referenčno stanje. Pri tem lahko podjetja pričakujejo pomoč strokovnjakov, ki se ukvarjajo z okoljskimi monitorinzi, izdelovanjem Poročil o vplivih na okolje, Strokovnih ocen vplivov na okolje itd.

Mala in srednja podjetja slabo poznajo okoljsko zakonodajo

Mag. Franka Cepak, področje varovanja zdravja in okolja, Luka Koper

Kaj mora podjetje predvsem vedeti o vplivih na okolje (voda, tla, zrak, habitati), kje je lahko največ tveganj in kako naj predvidi načrt preventivnih ukrepov za odpravljanje tveganj za nastanek okoljske škode.

Ključno osebje mora poznati vse vplive delovanja podjetja na okolje in značilnosti naravnega okolja, v katerem se podjetje nahaja, saj tako lažje predvidi možne okoljske dogodke in posledice. Le tako lahko izdela čimbolj popoln načrt preventivnih ukrepov za odpravljanje tveganj za nastanek okoljske škode. Pri prepoznavanju

okoljskih vplivov je pomembno poznavanje tehnologij dela in delovanja čistilnih, požarnih, varnostnih sistemov ter redno spremljanje emisij v okolje. Ključni faktor pri preprečevanju nenadzorovanih izpustov je redno vzdrževanje sistemov, stalna nadgradnja sistemov za preventivo in usposabljanje ključnega osebja pri vodenju intervencij. Zelo učinkovite so »suhe vaje«, kjer glede na predviden scenarij lahko ugotovljamo tehnične, organizacijske, kadrovske in druge pomanjkljivosti. Največja tveganja so torej ljude (usposobljenost, kompetentnost, odločanje v času kriznih situacij,...), sledi vzdrževanje opreme in obseg vgrajenih sistemov za preventivno zaznavanje nenadzorovanih izpustov ter razpolaganje z opremo za omejitve posledic.

Kaj bi naj zapisala okoljska zakonodaja glede izvajanja preventivnih in sanacijskih ukrepov v primeru okoljske škode?

Na področju varstva okolja prevladuje načelo »Povzročitelj obremenitve plača« in je skladno z načelom trajnostnega razvoja. S takšno odgovornostjo naj bi izvajalce spodbujali k sprejetju ukrepov in razvijanju načinov ravnanja, ki bi čim bolj zmanjšala nevarnost okoljske škode, s tem pa bi se manjšala tudi izpostavljenost izvajalcev finančni odgovornosti. Direktiva o okoljski odgovornosti je bila sprejeta zaradi spoznanja, da je na območju EU že zdaj veliko onesnaženih območij. Načelo preventive je vsebovano tudi v ZVO-1.

Katera znanja so potrebna, da bi se lahko podjetja dobro pripravila na izvajanje načela onesnaževalec plača in od koga lahko podjetje pričakuje pomoč in sodelovanje?

Vsekakor spada med te nedavno organizirana konferenca v okviru Life projekta EcoLex Life »Ozaveščanje o okoljski odgovornosti«. Vendar je izobraževanje na tem področju izjemno malo, posledično še vedno kar dve tretjini malih in srednje velikih podjetij ne pozna zakonskih podlag o odgovornosti za povzročeno okoljsko škodo.

Koliko so okoljske nesreče z večjimi škodami spodbudile k večjemu ozaveščanju podjetij k celostnemu pristopu k okoljski odgovornosti?

Okoljske nesreče nas vsekakor streznejšo in prizemljijo. Noben si ne želi, da bi se pripetile. Številni dejavniki v podjetju vplivajo na stopnjo okoljske odgovornosti (npr. zakonodaja, cilji podjetja, zeleno vedenje družbe, konkurenca, zahteve drugih deležnikov, odgovorno razmišljanje zaposlenih,...). Vendar pa večja usmerjenost podjetij k okoljski odgovornosti prinaša tudi pozitivne koristi, večji ugled družbe in graditev zaupanja do porabnikov in drugih deležnikov. Mogoče ni vedno razumljeno, da je skupni cilj vseh nas, da ohranjamo okolje, v katerem živimo.

Neverjetna zgodba Lunos Slovenija: Od kupca naprave do člana uprave

Svet kapitala

TOREK, 26. MAREC 2019 OB 05:46

Hčerka Milana Kusterja je bila v otroštvu hud alergik. In tako se je vse skupaj začelo. Ko je Evropo oklestila gospodarska kriza, je mnogo podjetnikov iskalo nove izzive. Prav hčerkinina bolezen pa je za inženirja **gradbeništva** postala nova življenjska priložnost.

BESEDA UREDNIKA

DIGITALIZACIJA

Digitalizacija zares prodira v vse pore življenja; nekatere panoge so že zelo digitalizirane, druge (še) malo manj. Seveda se tudi **gradbeništvo** temu ne more izogniti – seveda pri tem ne mislimo na projektiranje, informacijsko modeliranje in sorodna področja, ki so že zdaj v veliki meri digitalizirana. Po novem se tudi industrija gradbenih strojev čedalje bolj opira na digitalne rešitve pri upravljanju strojev.

S senzorji opremljeni gradbeni stroji bodo na sedež podjetja poročali o svojem delu, stanju, položaju, morebitnih okvarah in potrebah po vzdrževanju, opazovali okolico okoli sebe, se povezovali z drugimi stroji in postali varčnejši in bolj varni za delavce na gradbišču. Vsekakor jih bo lažje voditi – kadar ne bodo delali sami. Tako bodo hitrejši pri opravljanju dela in seveda s tem produktivnejši – kar je konec koncev tudi končni cilj oziroma želja lastnikov strojev in investitorjev.

Digitalizacija na gradbišču pa se ne ustavlja pri strojih. Obstajajo tudi že »pametni« opazi, opremljeni s senzorji, tako da bodo »vedeli« kje so in kako so postavljeni ter nam vse to tudi sporočali, kar naj bi po napovedih zelo poenostavilo in pospešilo gradnjo. Takšne opaže bo na sejmu Bauma predstavila Doka.

To je le nekaj primerov, pa se pri tem sploh ne spuščamo v razpravo o precej futurističnih idejah in poskusih gradnje s pomočjo 3D tiskalnikov.

Digitalizacija v **gradbeništvu** je priložnost tudi za Slovenijo, ki si prizadeva, da bi bila ena od vodilnih držav na tem področju v Evropi. Prihodnost **gradbeništva** bo še zelo zanimiva ...

V tokratni številki Gradbenika smo več pozornosti namenili zelo pomembnemu področju v **gradbeništvu**, to je zaščiti pred vodo in vlago. Gradbenikom je na voljo velika izbira hidroizolacijskih materialov in sistemov za vse namene in področja – od hidroizolacije temeljev do sanacije kopalnic. Zadnji del revije pa smo namenili gradbeni mehanizaciji oziroma strojem in opreми nasploh.

Uredništvo

PODELJENA ZNAKA KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU

OKOLJSKI PRIZNANJI ZNAK KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU ZA RAZVOJNO TEHNOLOŠKA DOSEŽKA PODJETJEMA LUMAR IG IN ROTO SLOVENIJA

V Sloveniji je bila pred skoraj četrstoletja vzpostavljena nacionalna certifikacijska shema, imenovana Znak kakovosti v graditeljstvu ali na kratko ZKG, po vzoru uveljavljenih in priznanih tujih certifikacijskih shem, kot so npr. Znak kakovosti RAL Modri angel, Eko marjetica, BREEAM.

Gradbeni inštitut ZRMK
Dimičeva 12, p.p. 2554,
1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 01/280 81 81,
faks: 01/280 81 91
e-pošta: info@gi-zrmk.si,
www.gi-zrmk.si

V vseh teh letih so bila v okviru nacionalne certifikacijske sheme ZKG podrobneje pripravljena merila za 27 aplikativnih predmetov, npr. za razvojno tehnološke dosežke, energetsko učinkovita okna, vgradnjo stavbnega pohištva ..., kjer je sodelovalo več kot 100 različnih strokovnjakov iz gospodarstva, inštitutov in ustanov, v ocenjevalnih komisijah pa lahko naštejemo več kot 60 neodvisnih strokovnjakov.

Prva tri priznanja ZKG so bila podeljena že davnega leta 1997, ker pa je okoljsko priznanje ZKG namenjeno le najboljšim na svojem področju in tistim, ki za najboljšimi zaostajajo za največ 10 odstotkov, je bilo podeljenih le 178 priznanj, zadnji dve v začetku marca letos.

Dobitnika okoljskega priznanja Znak kakovosti v graditeljstvu

Kot je bilo že v uvodu omenjeno sta bili na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v okvi-

ru slavnostne otvoritve sejma DOM podeljeni okoljski priznanji ZKG za razvojno tehnološka dosežka, kar dokazuje, da tudi v gradbenem sektorju še vedno poslujejo razvojno usmerjena podjetja, ki vidijo možnosti in priložnosti na trgu na dolgi rok s produkti z višjo dodano vrednostjo.

Med razvojno usmerjena podjetja sodita tudi podjetji Lumar IG, dobitnik okoljskega priznanja ZKG za razvoj »Sistemskih rešitev Lumar za skoraj nič-energijske hiše« in ROTO Slovenija, dobitnik okoljskega priznanja ZKG za »Čistilno napravo ECO BOX SBR-Q«.

Besedilo:
Neva Jejčič, arhitektka
Gradbeni inštitut ZRMK

Mag. Iztok Bricelj, dr. Marjana Šijanec Zavrl in Marko Lukić, Lumar IG

Mag. Iztok Bricelj, dr. Marjana Šijanec Zavrl in Nuša Pavlinjek, MBA, Roto Slovenija

ŽIVI LABORATORIJ

Pod okriljem Gradbenega inštituta ZRMK je v tem mesecu potekalo več Živih Laboratorijev (Living Labs) v okviru mednarodnega projekta HAPPEN iz programa Obzorje 2020. Osrednji temi Živih laboratorijev sta bili celovita prenova večstanovanjskih stavb v skoraj nič-energijskem standardu in raba obnovljivih virov energije.

Besedilo: Marko Jačimović, mag. inž. stavb., GI ZRMK, dr. Marjana Šijanec Zavrl, GI ZRMK

Celovita prenova večstanovanjskih stavb v skoraj nič-energijskem standardu

Trije dogodki oz. Živi laboratoriji so potekali na sejmu DOM na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 5. do 7. marca 2019. Prvi je potekal 5. marca pod naslovom »Koraki celovite prenove večstanovanjskih stavb«, drugi 6. marca z naslovom »Prenova stavb in menjava ogrevalnega sistema« ter zadnji, 7. marca, namenjen stanovalcem večstanovanjskih stavb pa se je nanašal na celovito prenavo večstanovanjskih stavb in bivanju v prenovljenih stavbah.

V sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za infrastrukturo, stanovanjskimi skladi, upravniki večstanovanjskih stavb in izvajalcem postavitve prve PV elektrarne na večstanovanjski stavbi, je 13. marca v prostorih Stanovanjskega sklada Republike Slovenije potekal Živi Laboratorij, katerega rdeča nit je bila samooskrba z elektriko iz sonca pri prenovi večstanovanjskih stavb.

Živi Laboratoriji na sejmu DOM

Niz živih laboratorijev na sejmu DOM se je pričel z vertikalnim treningom, namenjenim seznanitvi z ustreznim pristopom pri celoviti prenovi večstanovanjskih stavb – od zasnove in priprave projekta do kontrole kakovosti in končne izvedbe. V Sloveniji je namreč kar dve tretjini stavb zgrajenih pred letom 1980 in kot take potrebujejo celovito prenavo. Celovita prenova terja kompleksen pristop, kjer morajo biti vključeni stavbarji oz. strokovnjaki s področja energetske učinkovitosti, projektanti strojnih inštalacij, statiki in arhitekti. Pri delni prenovi, kot je npr. le zamenjava oken ali izvedba dodatne toplotne zaščitne fasade, se običajno izkaže, da vložena finančna sredstva ne upravičijo zelenih učinkov oz. zastavljenih ciljev.

Želene dolgoročne rezultate, nižje stroške obratovanja in ugodne bivalne pogoje lahko dosežemo le s celovito prenavo, ki poleg energetske prenove vključuje tudi ukrepe na ogrevalnem sistemu, pri odpravi vlage in za protipotresno ojačitev stavb.

Protipotresna ojačitev stavb z utrditvenimi ukrepi, preprečitev kapilarnega vlaženja in saniranje poškodb na stavbah ob naravnih nesrečah so bile teme drugega Živega laboratorija. Za obravnavane teme so bila za zainteresirane na voljo tudi individualna svetovanja. Poleg ukrepov za utrditev konstrukcije stavbe sta bili izvedeni še dve predavanji na aktualno tematiko, in sicer glede

menjave ogrevalnega sistema, kjer so bile predstavljene in opisane tudi možnosti rabe obnovljivih virov energije na večstanovanjskih stavbah.

Sklop Živih laboratorijev se je zaključil z vertikalnim treningom, kjer je bil poudarek na bivanju v prenovljenih stavbah. Po prenavah, v katerih se ne vključi oz. se neustrezno načrtuje ukrepe, se velikokrat pojavijo težave z vlago in plesnijo. Udeleženci so se seznanili z možnimi rešitvami dodatne zaščite ovoja stavbe ter možnostmi prezračevanja in pomenu hidravličnega uravnoteženja sistema ogrevanja, z ukrepi, ki so po prenavah ključni za zagotavljanje ugodnih in zdravih bivalnih razmer.

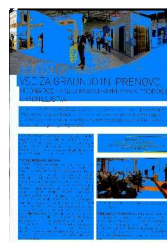
Živi laboratorij na Stanovanjskem skladu Republike Slovenije

Živi laboratorij, ki je potekal v prostorih Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, je predstavljal nadaljevanje niza Živih laboratorijev na sejmu DOM in se je osredotočil na izmenjavo prvih izkušenj s samooskrbo z elektriko iz sončnih elektrarn pri prenovi večstanovanjskih stavb in razpravo o možnostih, ki jih nudi zakonodaja na tem področju, tako energetska kot stanovanjska in gradbeno prostorska.

Slovenija si je zastavila ambiciozne cilje tudi pri povečanju deleža rabe obnovljivih virov energije (OVE) do leta 2020 - 25 %. Spodbujanje samooskrbe z električno energijo je eden od pomembnih ukrepov, ki ga je država podprla s sprejemom Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov in z nepovratnimi finančnimi spodbudami Eko sklada, j.s.

Stanovanjski skladi in upravniki večstanovanjskih stavb so skupaj s ponudniki sončnih elektrarn lahko pomemben člen pri pripravi naložb za izkoriščanje OVE v večstanovanjskem sektorju.

SEJEM DOM:

VSE ZA GRADNJO IN PRENOVO MEDNARODNA SEJEMSKA PRIREDITEV S PODROČJA GRADITELJSTVA

Od 5. do 10. marca je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal sejem Dom, največja specializirana mednarodna sejemska prireditev s področja graditeljstva v Sloveniji in sosednjih regijah s ponudbo široke izbire materialov in izdelkov za gradnjo ali prenovo.

Na letošnjem sejmu Dom, ki je največja sejemska prireditev Gospodarskega razstavišča v Ljubljani, se je predstavilo 528 podjetij iz 26 držav. Največji graditeljski sejem v Sloveniji je potekal v vseh dvoranah Gospodarskega razstavišča in še treh montažnih halah, njegovo ponudbo pa si je ogledalo nekaj več kot 54.000 obiskovalcev, kar je malenkost manj kot lani.

Vse za gradnjo in obnovo

V svojem nagovoru med slovesnim odprtjem je direktor Gospodarskega razstavišča mag. Iztok Breclj med drugim o sejmu Dom povedal: »Kot vsako leto se lahko obiskovalci na sejmu Dom seznanijo z novostmi in trend v graditeljstvu, sejemskimi ugodnostmi in izmenjajo izkušnje s strokovnjaki. Tudi letos so na sejmu tako kot vsako leto prisotni strokovnjaki GI ZRMK in svetovalci mreže En svet. Tako so obiskovalcem na enem mestu dostopne vse informacije, kijih dajejo arhitekti, statiki, gradbeni fiziki iz drugi strokovnjaki – od pridobitev dovoljenj za prenovo hiš in stanovanj do gradnje ali prenove v skoraj nič energijskem standardu.

Od januarja letos morajo biti vse nove stavbe v javnem sektorju skoraj nič-energijske, čez dobro leto in pol pa bo to veljalo tudi za vse ostale stavbe. Sejem Dom zato letos še toliko bolj odpira vrata trajnostni gradnji. V prihodnje bomo morali načrtovani in graditi trajnostne stavbe. Na nacionalni ravni se v okviru projekta in programa Life pod okriljem Ministrstva za okolje že intenzivno oblikujejo kazalci za nacionalni sistem trajnostne gradnje.

Državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS Eva Štraus Podlogar je v svojem nagovoru med drugim kot eno od prednostih sejma omenila tudi možnost vzpostavitve pristnih osebnih stikov in možnost izmenjave dobrih praks in izkušenj.

Sejem Dom 2020

Znan je tudi že datum prihodnje, 59. sejemske prireditve Dom. Sejem bo potekal od 10. do 15. marca 2020.

Sejem Dom je uradno odprl Dejan Crnek, podžupan Mestne občine Ljubljana.

Trajnostno naravnani spremljevalni program

Sejem Dom je za obiskovalce privlačen tudi zaradi bogatega spremljevalnega programa, kjer je bil letos še posebej velik podarek na trajnostno gradnji. Vse dni sejma so potekala brezplačna svetovanja, ki sta jih pripravila Gradbeni inštitut ZRMK (strokovno-tehnično področje) ter svetovalna mreža ENSVET – Eko sklad (kreditiranje in sofinanciranje okolju prijaznih naložb fizičnih in pravnih oseb).

Gradbeni inštitut ZRMK je pripravil še strokovne programe za različne javnosti, in sicer Strokovni posvet – Okoljske lastnosti proizvodov za kazalnike trajnostne gradnje – LIFE IP CARE4CLIMATE, Strokovni posvet – Živi laboratorij o celoviti

prenovi večstanovanjskih stavb in bivanje v prenovljenih stavbah – H2020 HAPPEN ter strokovni posvet – Potenciali občinskega proračuna za promocijo obnovljivih virov energije – Interreg Med – L4G.

Roto Slovenija

Letošnje okoljsko priznanje ZKG za razvojno tehnološke dosežke je za podjetje Roto iz Črnelavcev pri Murski Soboti že šesto. Na sejmu Dom so ga prejeli za čistilno napravo ECO BOX SBR-Q. Vanjo je vgrajena tehnologija, ki omogoča telemetričen nadzor nad delovanjem naprave. Polietilenski rezervoar, v katerega je vgrajen sistem ECO BOX SBR-Q, je vodotesen in dovolj trden, da se ga lahko vgradi v gradbeno jamo in tudi pod povozne površine, na območja z visoko podtalnico ali v obstoječo greznico. Vse komponente sami izdelajo, zato tudi lahko zagotavljajo kakovost. V razvojnem oddelku dela približno 20 ljudi. Za čistilno napravo, v katero je vložena ogromno razvojnega dela, imajo ustrezen certifikat, vpisana pa je tudi v register čistilnih naprav, za katere se lahko odobravajo subvencije.

Nuša Pavlinjek, Roto Slovenija: Znaka kakovosti ne prezentiramo samo v Sloveniji, temveč tudi v tujini, na tujih sejmih, saj je ZRMK poznan tudi v drugih državah. Sodelujemo tudi z ZAG-om, ki ima akreditiran laboratorij in visoko kotira v evropskem strokovnem prostoru. Z ZAG-om testiramo vse naše rezervoarje, tako vodotesnost kot tudi statiko. Pri ugotavljanju učinkovitost čiščenja v čistilnih napravah, lovilcih olj in v maščobnikih pa sodelujemo z Nacionalnim laboratorijem za zdravje iz Maribora.

Pred tremi leti smo prevzeli IT podjetje, tako da krmiljenje čistilne naprave sprogramiramo v sami. To je bil prvi korak, da lahko v različnih režimih krmilimo čistilno napravo – planinske kočje imajo na primer čisto drugačen dotok vode kot pa bencinska črpalka sli stanovanjska hiša. Ta krmilja nam omogočajo fleksibilnost, da prilagodimo produkt uporabi, poleg tega pa vgrajujemo senzoričko, tako da merimo na primer kakovost in količino vode in potem vso aeracijo prilagajamo imputom.

Roto je družinsko podjetje in letos praznujejo 70 let proizvodnje, v skupini Roto je 16 podjetij, v Sloveniji in tujini imajo šest tovarn.

Lumar IG

Marko Lukić, Lumar IG: Znak kakovosti smo dobili za kompletno tehnologijo naših skoraj nič-energijskih hiš, ki jih razvijamo zadnjih deset let. To je krona našega dolgoletnega razvoja: prvo pilotno takšno hišo smo postavili pred desetimi leti za Mitjo Petkovška, enega najuspešnejših slovenskih orodnih telovadcev, in to takrat kot izrazito pilotno naravnani razvojni projekt. Danes to isto tehnologijo ponujamo za vse naše stranke standardno - se pravi z vgrajenim sistemom prezračevanja, s toplotnim ovojem za pasivno hišo in z vgrajeno sončno elektrarno.

Od letos naše hiše, predvsem Primus in še nekaj drugih, vso energijo, ki jo potrebujejo za ogrevanje, ogrevanje sanitarne vode in gospodinjski tok, proizvedejo same in to brez izpustov. Naše hiše že vsaj pet let izpolnjujejo vse zahteve, ki bodo šele čez leto in pol stopile v veljavo. Kar pa ponujamo znotraj našega koncepta Zero emission living, vse to že daleč presega. Tukaj ne govorimo več o tem, da hiša ne porabi skoraj nič energije, ampak vso to energijo dejansko proizvede sama iz obnovljivih virov - energije sonca - in proizvede tudi dodatno energijo za polnjenje električnega avtomobila. S tem je naše bivanje že brez izpustov.

Znak kakovosti v graditeljstvu smo dobili za stanje tehnologije, ki jo je Lumar imel že pet ali šest let nazaj. Kar delamo danes, je bistveno dlje od tega, za kar smo dobili nagrado. Nagrada je za pretekle zasluge ali tehnologije, mi smo pa danes že naprej. Zadnjih 15 let orjemo ledino, spodbujamo tudi druge proizvajalce in osveščamo širšo javnost.

Objave so namerjane interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosb razmnoževati in distribuirati!

Arhitektka Nina Štajner je predstavila JUB-ovo Barvo leta.

JUB predstavil Barvo leta 2019

JUB, naš najstarejši proizvajalec zidnih barv s 144-letno tradicijo, letos obeležuje dve pomembni obletnici: 100 let imena JUB in 50-letnico blagovne znamke Jupol. V okviru praznovanja obletnice znamke Jupol je družba JUB na svojem razstavnem prostoru na sejmu Dom prvič predstavila tudi Barvo leta 2019. Tokrat jo je iz JUB-ove barvne karte izbrala arhitektka in blogerka Nina Štajner, specialistka za oblikovanje prostora.

Nina Štajner: »Letos sem izbrala sivkasto-moder ton: barva z imenom freedom 125 me je neka-ko privlačila (modra je sicer najbolj priljubljena barva na svetu), ta odtenek pa me je navdušil predvsem s svojim dramatičnim tonom in tudi nekaj melanholije, ki jo doda sivkast podton. Spominja me na razburkano morje, divje nevihtno nebo, pa tudi na košaro borovnic, v interjerju pa se odlično obnese.

To je barva, ki se je je praktično nemogoče naveličati. Ta barvni ton hkrati tudi vabi k razmisleku o trajnostnem načinu bivanja in mogoče tudi o prihodnosti našega modrega planeta.

V interjerju to barvo zelo rada uporabljam, ker se odlično obnese v kombinaciji tako s toplimi barvnimi toni in toplimi teksturami, kot sta na primer les ali pletene texture, zelo lepo pa se ujame tudi v kombinaciji s hladnim belim marmorjem, medenino ali bakrom, saj doda nekaj glamuroznega poudarka.

Zelo primerna je kot osnovna barvna shema prostora, mogoče v svetlejši različici, v temnejši pa kot močan barvni poudarek. Res ponuja neskončno možnosti, je pa tudi barva, ki tudi zelo inspirira in dopušča veliko svobode pri kombiniranju in oblikovanju. Je res hvaležen barvni ton tako za oblikovanje interjerjev, pa tudi za slikanje, modo in vsakdanja oblačila.«

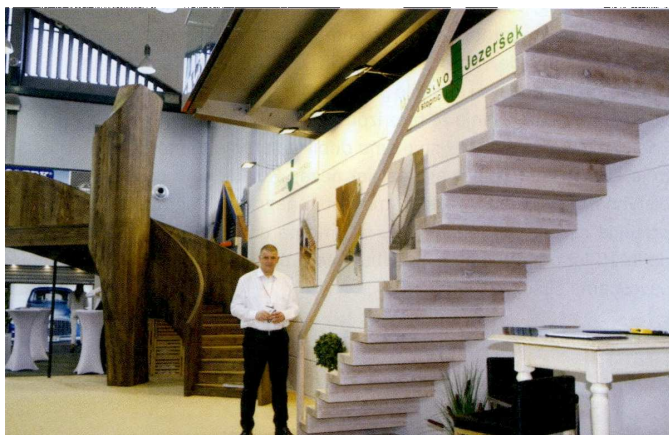
Nastja Iskra, JUB-ova arhitektka: »V podjetju že desetletje sledimo smernicam s področja mode, interjerja in oblikovanja. Barvni trendi so odlično orodje za navduševanje kupcev, saj so jim lahko v veliko pomoč pri oblikovanju njihovega doma. Ponujajo jim izbiro različnih odtenkov, celo drznih kombinacij, ki so jim najbolj blizu. V JUB-u smo z izbiro Barve leta želeli izpostaviti tisti trendovski barvni odtenek, ki bo pri oblikovanju prostora zaznamoval aktualno leto. Pri tem tesno sodelujemo s strokovnjaki, kot so arhitekti ali oblikovalci prostora. Z letošnjim izbranim barvnim odtenkom navdušenje z njimi delimo tudi mi in zagotovo tudi naši kupci, ki radi prisegajo na inovativne in modne bivanjske prostore.«

JUB-ov razstavljeni prostor na sejmu Dom je bil dobro obiskan.

Mizarstvo Jezeršek

Mizarstvo Jezeršek iz Hotavelj pri Gorenji vasi svoje izdelke, predvsem unikatne stopnice, uspešno prodaja po vsej Evropi pa tudi po drugih kontinentih. Družinsko podjetje v lasti bratov Boštjana, Janeza in Jerneja Jezerška je član skupine Vila Bravum, ki združuje zaupanja vredna slovenska podjetja. Podjetje se je letos predstavilo tudi na sejmu BAU; udeležbo na njem so ocenili kot zelo uspešno, saj so v mesecu ni po sejmu prejeli kar nekaj naročil iz tujine. Na fotografiji je Boštjan Jezeršek.

Matjaž

Podjetje Matjaž d.o.o., ponudnik različnih garažnih, industrijskih, vhodnih, notranjih vrat in podbojev, generalni zastopnik nemškega proizvajalca vrat Hörmann, je na sejmu med drugo ponudbo predstavilo garažna vrata z Duragrain površino - s končnim premazom imitacij z zaščitnim lakom visoke trdnosti. Proti praskam in UV žarkom obstojen potisk zagotavlja trajno lep videz vrat. V ponudbi je 24 imitacij v videz betona, kovine in različno obdelanih več vrst lesa. Pri vratih je Nina Osset, vodja marketinga.

Uretek

Podjetje Uretek iz Ivančne Gorice je letos na sejmu Dom nastopilo v novi podobi s prenovljeno strojnico. Direktor podjetja Anton Metelko: »Na sejmu promoviramo naše blagovne znamke za geotehnično utrjevanje temeljnih tal, to sta zlasti sistema Deep Injections in Floor Lift.

Uretek je v Sloveniji prisoten že 20 let, v tem času smo realizirali več kot 1500 referenčnih objektov. Smo del mednarodne poslovne skupine, ki se prav tako imenuje Uretek, in samo v Evropi smo v 30 letih naredili več kot 100.000 referenčnih objektov – od manjših stanovanjskih hiš do velikih infrastrukturnih in industrijskih objektov.

Letos dajemo poseben poudarek injektiranju slabih nasipov, ki so bili nestrokovno pripravljene v času gradnje, posledica tega pa so diferenčni posedki nasipov, temeljev in tudi objektov. S sistemom Uretek lahko slabe nasipe ustrezno utrdimo in ponovno vzpostavimo nosilnost ter tako saniramo stabilnost objektov.

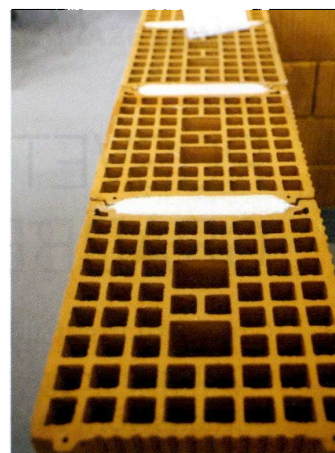
Uretek uporablja raztežno smolo, ki je narejena na osnovi poliuretana, trajnost oziroma mehanska stabilnost tega materiala je laboratorijsko testirana na najmanj 65 let.

Dan žena

Kot zanimivost: 8. marca - na dan žena - je bila za obiskovalke cena vstopnice ves dan nižja kot sicer.

Goriške opekarne

V Goriških opekarnah zagovarjajo stališče, da je za naše razmere najprimernejša masivna gradnja, ki ima več koristnih kot slabih lastnosti: masa zidakov ureja mikroklimo - akumulira toploto, sprejema vlago, dobro zvočno izolira itd. Novost, ki so jo predstavili na sejmu je zidak širine 33 cm, je povedala Jana Remec.

65 let Gospodarskega razstavišča

Mag. Iztok Bricelj, direktor Gospodarskega razstavišča: »Letos praznujemo 65 let Gospodarskega razstavišča. Nismo le vodilna sejemska hiša v Sloveniji, ampak smo v zadnjih desetih letih intenzivno razvijali tudi kongresno dejavnost. Lansko leto smo tako na račun kongresne dejavnosti v Slovenijo pripeljali kar 11.000 poslovnih gostov.«

Na sejmu Dom je svojo široko ponudbo izdelkov za **gradbeništvo** predstavilo tudi podjetje Lespatex.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosb razmnoževati in distribuirati!

Podjetje Velux je na sejmu predstavilo strešna okna, senčila, svetlobnike in kupole za ravne strehe.

Obiskovalci so si lahko s pomočjo navidezne resničnosti ogledali rešitve, ki jih ponuja Knauf Insulation.

Fragmat Tim je prikazal svoje rešitve za toplotni izolacijo in zaščito pred vlago in vodo.

Fokus Inšpektorata za delo v letu 2019

26.03.2019

V začetku letošnjega leta je Inšpektorat Republike Slovenije za delo, tako kot vsako leto do sedaj, izdal programske usmeritve inšpekcijskih pregledov. Običajno so usmerjeni na področja, kjer je bilo v preteklem letu ali prej, ugotovljenih največ kršitev. Zaznavajo, da so področja kršitev raznolika in obširna, ne glede na to pa lahko izluščijo nekaj osrednjih poudarkov.

V letošnjem letu bo Inšpektorat za delo posebno pozornost namenil nadzoru temeljnih pravic delavcev. Na delovnopравnem področju bodo usmerjene akcije nadzora izvajali predvsem v zvezi s plačilom za delo spoštovanju določb o delovnem času ter odmorov in počitkov. Kot plačilo za delo se ne šteje samo izplačilo osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost, ampak tudi regres, dodatek na delovno dobo, povračilo stroškov v zvezi z delom, odpravnine delavcem itd. Plačilo za delo torej zajema tudi socialni vidik varovanja delavca in njegove družine poleg tega pa so s tovrstnimi kršitvami povezane tudi številne druge kršitve, kot izdaja pisnega obračuna o plači do plačilnega dne, zato se bo inšpektorat osredotočil tudi nanje. Poostren nadzor bo Inšpektorat za delo izvajal tudi nad izplačilom regresa in koriščenjem letnega dopusta delavcev, saj s tega področja prejmejo ogromno prijav, ki se pogosto izkažejo za utemeljene.

Kršitvam plačila za delo že več let zapored sledijo kršitve s področja določb o delovnem času in počitkih ter odmorih delavcev. V zadnjih letih zaradi pomanjkanja kadra na trgu dela, delodajalci vedno bolj obremenjujejo svoje zaposlene in jim kršijo pravice do počitka ter odmora. Pogosto delovnega časa ne organizirajo pravilno in določb o enakomernem, neenakomernem in začasno prerazporejenem delovnem času ne upoštevajo tako, kot to določa zakon in kolektivne pogodbe. Delodajalci vedno bolj obremenjujejo svoje zaposlene in jim kršijo pravice do počitka ter odmora.

Med usmerjenimi akcijami nadzora bodo inšpektorji preverjali tudi prekarne oblike dela, nezakonito zagotavljanja delovne sile in tuje delodajalce, ki izvajajo čezmejne storitve v Republiki Sloveniji.

Zato, med drugim, za leto 2019 napovedujejo usmerjen akcijski nadzor na področju zagotavljanju dela delavcem drugemu uporabniku (agencijsko delo) in uresničevanju pravic teh delavcev. Delodajalci, ki želijo opravljati to dejavnost morajo pridobiti ustrezno dovoljenje oziroma se vpisati v ustrezni register. Inšpektorat za delo ugotavlja, da se povečuje število kršitev nezakonitega posredovanja delovne sile. Podjetja, ki zagotavljajo uporabnikom delavce, pogosto ne izpolnjujejo pogojev, ki jih določa Zakon o urejanju trga dela. Največ kršitev so v preteklem obdobju zaznali v kovinski industriji, zato mu dobo v letu 2019 posvetili posebno pozornost.

Akcije nadzora nad izvajanjem delovnopравne zakonodaje se bodo izvajale pri delodajalcih v gostinstvu. Poročila iz preteklih let namreč kažejo, da je v gostinstvu opravljanje dela prek pogodb civilnega prava, kljub obstoju elementov delovnega razmerja običajno, zelo pogosto

pa prihaja tudi do kršitev določb o delovnem času in neustreznega zagotavljanja počitkov ter odmorov delavcev. Ker so inšpektorji v preteklosti zaznali več grobih kršitev Zakona o javni rabi slovenščine, bodo posebej preverjali ali zaposleni v tej branži uporabljajo slovenski jezik.

Na področju prevoznitva in taksi prevozov bodo k sodelovanju povabili inšpektorat pristojen za promet, Finančno upravo RS in Tržni inšpektorat v RS. Pri prvih se bodo usmerili tako na dejavnosti prevoza oseb kot blaga. Vsem tem dejavnostim je skupno to, da so v praksi pogosto ugotovljene kršitve povezane z delovnim časom, zagotavljanjem počitkov, pogodbami za krajši delovni čas, pogosta pa je tudi pojavnost prekarnega dela.

Sodelovali bodo tudi z Zavodom RS za zaposlovanje, predvsem kadar bodo nadzorovali tuje delodajalce in preverjali doslednost izvajanja Zakona o čezmejnem izvajanju storitev.

Področju varnosti in zdravja pri delu bo Inšpektorat za delo namenil večjo pozornost z različnimi usmerjenimi akcijami. Želijo osveščati delodajalce, delavce in njihove predstavnike ter predstavnike stroke. V preteklih letih je bilo ugotovljeno, da so še vedno najpogostejše ugotovljene nepravilnosti pri ustreznosti ocenjevanju tveganj, ustreznosti uvedenih ukrepov, usposabljanju delavcev ter zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev. Zaznavajo, da Izjave o varnosti z oceno tveganj niso dovolj konkretizirane in prilagojene posamezni dejavnosti ter delovnemu procesu posameznega delodajalca. Zato bo predmet posebnih akcij predvsem strokovnost zunanjih služb s področja varnosti in zdravja pri delu. Inšpektorat za delo bo usmerjene akcije na tem področju izvajal predvsem v kovinski industriji, kjer delodajalci opravljajo delovni proces »peskanja«, saj opažajo povečano število nezgod pri delu. To področje bo pod drobnogledom tudi pri delodajalcih v dejavnosti trgovine in v **gradbeništvu**.

Te iste dejavnosti in dejavnost zdravstvene nege bodo pod nadzorom tudi na področju delovnih razmerij. Inšpektorat za delo je večkrat zaznal, da se tudi v teh dejavnostih opravlja delo po pogodbah civilnega prava, čeprav obstajajo elementi delovnega razmerja. Pogosteje zaznavajo tudi kršitve določb o delovnem času, odmorih in počitkih, vodenja evidenc na področju dela in socialne varnosti ter izplačila regresa za letni dopust.

Inšpektorat za delo bo k spoštovanju zakonodaje prispeval tako s preventivnimi kot tudi kaznovalnimi aktivnostmi. K navedenim programskim usmeritvam, bo glede na ugotovitve in dejansko zaznано problematiko, dodal tudi nove aktivnosti.

V prihajajočih mesecih planirajo kadrovske okrepitve z novimi inšpektorji in novimi sodelavci v podpornih službah. Prizadevali si bodo za okrepitve inšpektorata predvsem s strokovnimi pomočniki, ki bodo v pomoč pri administrativnih obremenitvah inšpektorjev. V okviru opravljanja delovnih nalog, mora Inšpektorat za delo, kot vsak drug delodajalec, svojim zaposlenim nuditi možnost izobraževanj. V skladu s tem načrtuje strokovna usposabljanja svoji zaposlenih, kar bo imelo za posledico dvig kakovosti opravljenega dela.

Na ravni Evropske unije je Inšpektorat za delo vključen v postopek sprejemanja Uredbe evropskega parlamenta in sveta o ustanovitvi Evropskega organa za delo. Evropski organ za delo bo združeval tehnične in operativne naloge določenih drugih organov EU.

Inšpektorat za delo bo tudi v prihodnje nudil izobraževanja za delodajalce širom celotne Slovenije. Med drugim že od leta 2017 izvaja projekt Odpravimo konflikte na delovnem mestu. Z aktivnostim na tem področju želijo ozaveščati posredovanju v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovati delodajalcem. Glavni cilj je promoviranje in izvajanje mirnega reševanja delovnih sporov.

Leto 2019 bo za Inšpektorat za delo pestro. Inšpektorat za delo bo k spoštovanju zakonodaje prispeval tako s preventivnimi kot tudi kaznovalnimi aktivnostmi in k navedenim programskim usmeritvam dodal tudi nove aktivnosti, glede na ugotovitve in dejansko zaznano problematiko.

Pripravili: Doris Rakuša in Maja Brajnik [KADROVSKE STORITVE d.o.o.](#)

BAUMA: SRČNI UTRIP INDUSTRIJE

»SEJEM JE VEČ KOT RAZSTAVA, JE CELOTEN TRG«

Bauma 2019, 32. svetovni sejem gradbenih strojev, strojev za izdelavo gradbenih materialov, rudarskih strojev, gradbenih vozil in gradbene opreme, bo potekala od 8. do 14. aprila na sejmišču v Münchnu.

Vsi ključni akterji, vse inovacije, vsi trendi – to je Bauma. Je več kot le vodilni svetovni sejem, je »srčni utrip industrije«. Določa tempo, odpira nova poslovna področja, pravijo organizatorji. Ni le največje mednarodno srečanje industrije, ampak tudi najpomembnejše, ker ponuja dostop do vseh trgov in ciljnih skupin. In s tem več posla. Je več kot razstava, je celoten trg.

Več informacij o sejmu Bauma: **Stanislav Terlep s.p.**

Uradni predstavnik za Slovenijo
Mlinska pot 20
1231 Ljubljana-Črnuče
telefon: +386 1 296 03 21
stane.terlep@eunet.si

S takšnimi ne ravno skromnimi opisi predstavljajo sejem in v tem primeru imajo prav – vsi, ki kaj veljajo ali se želijo uveljaviti na področju vseh vrst strojev, vozil in opreme v gradbeništvu in rudarstvu, pridejo vsako tretje leto v München. Letos bo med njimi tudi osem slovenskih podjetij.

Še več prostora

Za predstavitev ponudbe podjetij z vsega sveta bo letos namenjenega še več prostora kot na prejšnjem sejmu. Zgradili so namreč novi veliki hali in drugače razporedili prostore, tako da bo razstavljalcem na voljo kar 200.000 kvadratnih metrov pokritih razstavnih površin, še mnogo več pa na odprtem, tako da skupna razstavna površina obsega kar 614.000 kvadratnih metrov.

Sejem je razdeljen na štiri sklope: stroji za gradbišča, rudarstvo (pridobivanje in predelava surovin), proizvodnja gradbenih materialov, dobavitelji oprem in storitve. Na letošnjem sejmu se bo predstavilo več kot 3.500 podjetij, kar je skoraj 100 več, kot jih je bilo pred tremi leti, prihajajo pa iz 55 držav. Organizatorji pričakujejo več kot 600.000 obiskovalcev in če se bo ta napoved uresničila, bo to tudi nov rekord.

Digitalne rešitve

Digitalizacija zares prodira v vse pore življenja; tudi industrija gradbenih strojev se osredotoča na digitalne rešitve. Na sejmu bodo tako predstavljene številke rešitve za upravljanje strojev in za telematiko, prav tako pa tudi aplikacije, programi in senzorji, ki bodo olajša upravljanje s procesi v

gradbeni industriji. Čedalje več pozornost je namenjena varnosti in na sejmu bodo prikazali tudi inteligentne sisteme pomoči, ki izboljšujejo varnost pri delu.

Digitalne rešitve za upravljanje strojev in telematiko že postajajo novi standardi v gradbeni industriji. Senzorji bodo lastnikom na primer sporočali, kje se nahaja stroj, koliko ima obratovalnih ur, v centralo na mobilne telefone bodo sporočali kode napak in potrebe po servisnih in vzdrževalnih posegih.

Merilni senzorji, ki komunicirajo s centralno enoto, so lahko pritrjeni tudi na opaže. Tak sistem s senzorji opremljenimi samoplezajočimi opaži je razvila Doka. Pri izračunu potrebnega nagiba opažnih elementov se kot osnova uporablja trenutni položaj predhodnih betonskih elementov. Senzor je točen do ± 2 mm. Za to rešitev je bila Doka nominirana za nagrado za inovacije Bauma Innovation Award 2019.

Liebherr bo med mnogimi drugimi izdelki na sejmu v Münchnu predstavil celoten paket inteligentnih sistemov pomoči za velik kolesni nakladalnik XPower. V zadnjem delu ima nov sistem za prepoznavanje, ki bo ločil med ljudmi in statičnimi predmeti. Ko zazna ljudi v nevarnem območju, sistem opozori na potrebo po večji varnostni

razdalji, kot pa če zazna na primer stene ali stebre. To pomaga preprečevati nepotrebne opozorilne signale, sistem pa tako zmanjšuje obremenitve upravljalca stroja.

Trajnostne rešitve

Ena od osrednjih tem na letošnji Baumi bodo trajnostne rešitve. Gradbena industrija ima velik ekološki odtis. Na Baumi bodo razstavljalci predstavili inovacije v smeri trajnosti, ohranjanja virov in varovanja okolja. Nekatere rešitve s tega področja so bile tudi nominirane za nagrado Bauma Innovation Award.

Odpravljanje ali zmanjševanje vseh vrst emisij ostaja glavno področje za tehnične inovacije in izboljšave v gradbeni industriji. Na primer: hladno mletje starih cestnih tlakov povzroča znatne količine trdnih delcev, kar pomeni nevarnost za zdravje delavcev na gradbišču, prebivalcev in mihoidočih. Nemško podjetje Bomag je razvilo tehnologijo ionizacije prahu, ki se tako zlepri v večje in s tem manj nevarne delce.

Čedalje več je tudi strojev z akumulatorskim pogonom, s čimer je odpravljen problem izpušnih plinov, manjša pa je tudi obremenjenost okolja s hrupom. Na sejmu bo med drugimi novostmi in izboljšavami predstavljena tudi tehnologija polaganja visokonapetostnih vodov kablov

brez kovanja rogov na sorazmerno velikih razdaljah in na globini od dveh do štirih metrov, pa tudi spiralni separator materialov, ki z večjo zmogljivostjo ločevanja zmanjša količino odpadkov in podaljša življenjska doba kamnolomov s pridobivanjem surovin iz prvotnih odpadkov.

Inovacije

Za nagrade za inovacijo leta 2019 je bilo nominiranih 138 najsodobnejših tehnoloških rešitev iz Nemčije in drugih držav v petih kategorijah: stroji / komponente, digitalni sistemi / gradnja, gradbeni postopki, gradbeni procesi / znanost, raziskave / dizajn. Izmed njih so v dvokrožnem sistemu glasovanja konec januarja že izbrali 15 finalistov. Pet zmagovalcev, po enega iz vsake kategorije, bodo razglasili 7. aprila, dan pred odprtjem Baume.

Žirija bo ocenila prijave na podlagi meril, kot so: praktičnost rešitve, njihov ekonomski potencial, digitalizacija, varstvo okolja, trajnostnost, učinkovitost izrabe virov in humanizacija delovnih mest, povezava med obliko in funkcijo.

Razen v Nemčiji sejme Bauma organizirajo še na Kitajskem, v Indiji, Južni Afriki, Rusiji in v Braziliji.

Več o sejmu Bauma: www.bauma.de

Razstavljalci iz Slovenije

Na letošnji Baumi se bo predstavilo tudi osem razstavljalcev iz Slovenije.

Isokon

Podjetje ponuja inovativne rešitve, proizvodnjo in dobavo termoplastov, poznanih po blagovnih znamkah Koterm in Isoform, namenjene za vsa področja industrije, nova blagovna znamka pa je Isotrack; to so plošče za zaščito tal in gradnjo začasnih cest.

MDR

Osnovna dejavnost podjetja je proizvodnja industrijskih detektorjev in izločevalcev kovin za različne industrijske panoge. Več kot 40 odstotkov proizvodnje prodaja na trgih nekdanje Jugoslavije, preostali del pa v Sloveniji in drugih državah Evropske unije.

Modri planet

Modri planet deluje na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij. Podjetje je za potrebe geodetskih podjetij razvilo celosten sistem za zajemanje prostorskih podatkov iz zraka s pomočjo drona in njihovo obdelavo ter pretvorbo v natančne 3D modele.

Modularis TEH

Podjetje iz Litije je ponudnik priključkov za delovne stroje, kot so mešalne zajemalke za beton, prijemala, klešče itd. Večnamenski grabež Modularis z zaščito mehanizma in hidravličnega sistema močno zmanjšuje možnost izlitja hidravličnega olja v okolje.

REM

Srednje veliko podjetje iz Trebnjega se je specializiralo na proizvodnjo modularnih enot s poudarkom na sanitarnih in bivalnih kontejnerjih, v zadnjih letih pa so preusmerili v projektiranje, izdelavo in montažo zahtevnejših modularnih montažnih objektov in inženiringa.

SIJ Acroni

Član skupine Slovenske industrije jekla je proizvajalec ploščato valjanih izdelkov iz jekla različnih vrst. Na Baumi se bodo predstavili tudi z obrabo odpornem jeklu Sidur in visoko trdnostnem jeklu Simaxx za delo gradbenem in rudarskem sektorju.

Trelleborg Slovenija

Trelleborg Slovenija (prej Savatech) nadaljuje tradicijo proizvodnje gumenotehničnih izdelkov in pnevmatik v Kranju. Izdelujejo tudi gumene profile oz. tesnila za **gradbeništvo** in industrijo, transportne trakove za uporabo, pnevmatike za delovna vozila itd.

Veriga K.F.

Veriga K.F. iz je znana predvsem po izdelavi različnih snežnih verig za osebna in terenska vozila. Izdelujejo tudi zaščitne verige za pnevmatike delovnih strojev ter gosenice za gozdarske stroje.

LUMAR IG - Sistemske rešitve za skoraj nič-energijske hiše

Okoljsko priznanje ZKG je podjetje Lumar IG pridobilo za razvoj sistemskih rešitev za skoraj nič-energijske hiše lastne proizvodnje pod svojo blagovno znamko. Kupcem ponujajo že več kot dve leti le pasivne in skoraj nič-energijske hiše, ki so visoko energijsko učinkovite. Za doseganje meril visoko energijsko učinkovitih hiš pa so bili ključni razvojno raziskovalni projekti, ki so jih izvedli v okviru lastne razvojne skupine in zunanjih strokovnjakov.

Poglavitni cilj njihovih razvojno raziskovalnih nalog je poiskati, razviti in implementirati ustrezne sistemske rešitve, ki jih bodo lahko uporabili pri vseh tipih hiš. Kupcem ponujajo tipske hiše oz. hiše po »katalogu«, pa tudi hiše po zasnovah lastnega arhitekturnega biroja ali zunanjih arhitektov.

Ena izmed razvojno raziskovalnih nalog je bila optimizacija štirih **konstrukcijskih sistemov sten**. Trije sistemi sten - Lumar Prestige, Lumar Pasiv Energy, Lumar Pasiv Energy Eco - imajo leseno okvirno konstrukcijo z različnimi sestavami. Sistem stene, imenovan Lumar Masiv, pa ima masivno nosilno konstrukcijo. Slednji sistem stene zagotavlja večja nosilnost in se ga najpogosteje uporablja pri gradnji zahtevnejših stavb.

V naslednji razvojno raziskovalni nalogi so celovito analizirali ključne **toplotne mostove** in poiskali možne rešitve detajlov, ki zagotavljajo trajne rešitve na izvedbeni ravni. Trd oreh pri montažni gradnji predstavlja zagotavljanje želenega nivoja **zrakotesnosti**. V ta namen so razvili koncept zrakotesnosti s sistemskimi rešitvami posameznih detajlov, predvsem vseh stikov, priključnih reg in prebojev na meji zrakotesne ravnine. Razvili in detajlno so rešili dva sklopa sistemskih rešitev za zagotavljanje zrakotesnosti, ki sta odvisna od cilje želene zrakotesnosti za posamezno stavbo, npr. za doseganje zrakotesnosti glede na razpis Eko skada za pridobitev nepovratne finančne spodbude, ki znaša $n_{50} \leq 0,6 \text{ h}^{-1}$, ali pa $n_{50} \leq 1,0 \text{ h}^{-1}$.

Sistemske je rešen tudi detajl **podzidka**, eden izmed ključnih detajlov montažne gradnje, saj je pri tem nujno treba zadostiti tehničnim zahtevam (zaščita konstrukcijskih sklopov pred vlago), na drugi strani pa željam uporabnikov oz. investitorjem po čim boljši povezanosti zunanega in notranjega prostora.

Med razvojne naloge se štejejo tudi različne možne rešitve načinov vgradnje **stavbnih elementov** (okna, balkonska in vhodna vrata), še posebej pa izstopa standardna rešitev vgradnje senčil z optimiranjem delovnih postopkov. Stavbne elemente in senčila se vgrajuje v že predhodno izdelane stene v proizvodnem procesu. Pri tem so upoštevali sodobne postopke vgradnje, **gradbenofizikalne zahtevnosti** in tehnične predpise.

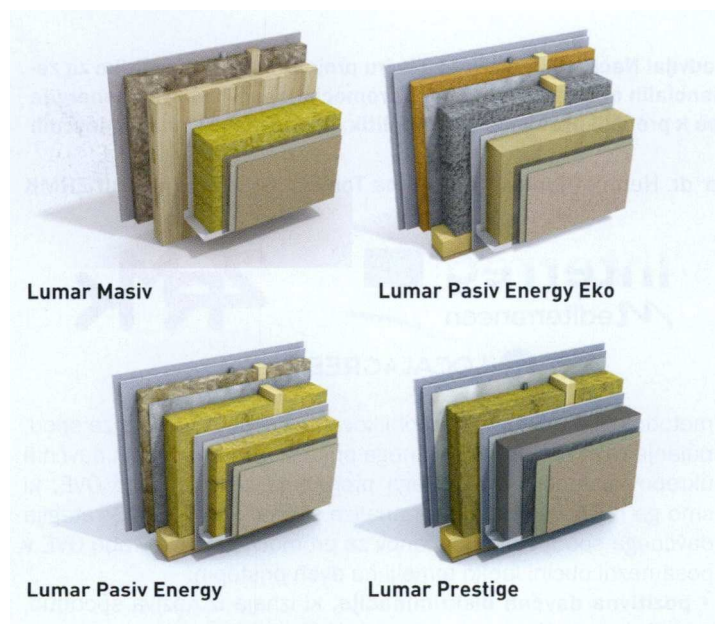
Kupcem želijo ponuditi celoviti produkt, zato so optimizirali in predvideli različne sisteme za **ogrevanje** in **prezračevanje**. Energijo za delovanje njihovih hiš v največji možni meri uporabljajo iz obnovljivih virov, saj serijsko vgrajujejo toplotne črpalke in po dogovoru poskrbijo tudi za samooskrbo z elektriko iz mikro sončne elektrarne.

Trenutno poteka razvoj sistemskih rešitev za izboljšanje **zvočne izolativnosti** medetažne konstrukcije, čeprav zahteva glede zvoč-

ne izolativnosti ni posebej opredeljeno v tehničnih predpisih, vpliva pa na kakovost bivanja. V razvojnem projektu bodo izvedli analize različnih sklopov z detajlnimi rešitvami za omilitev oz. preprečitev udarnega zvoka.

Za ustreznost naštetih sistemskih rešitev so izdelane številne analize in izračuni ter pridobljena dokazila, poročila in certifikati s strani neodvisnih inštitucij. Kupcem so na voljo navodila za servisiranje in priročnik za vzdrževanje hiše, saj želijo kupcem nuditi celovito storitev – od svetovanja do pridobitve dovoljenj za gradnjo, projektiranja do izvedbe, servisiranja in vzdrževanja.

Spomladanski sejem v Komendi 2019

Tako kot vsako leto spomladi, bo Komenda gostil sejem namenjen kmetijstvu, **gradbeništvu** in obrti, tokrat od 12. do 14. aprila 2019.

V petek od 10. do 18. ure

V soboto in nedeljo od 9. do 18. ure.

Strokovni programa bo v petek, v prostorih Konjeniškega kluba Komenda,

- ob 10. uri: Kaj sme kmet s traktorjem ob cesti in na cesti, mag. Marjan Dolenšek, univ. dipl. ing. agr.

- ob 11.00 Vzdrževanje ozar in uravnavanje zapleveljenosti na neobdelanih zemljiščih ob cestah, Damjana Iljaš, univ. dipl. ing. agr. Predavanji organizira KGZS Zavod Ljubljana

Obiščite pa tudi GPZ razstavni šotor in že 7. razstavo pasemskega goveda vseh treh glavnih pasem – črno-bela, lisasta in rjava, s predstavitevijo vrhunskih rezultatov načrtna selekcije, ki jo pripravlja GPZ, skupaj s sejmom in poslovnimi partnerji.

Predstavitve živali bo v soboto 13. in nedeljo 14. aprila ob 11. in 14. uri.

Tradicionalna licitacija teličk bo v nedeljo 14. aprila ob 15. uri

TANJA BOLTE ŠE NAPREJ NA ČELU DIREKTORATA ZA OKOLJE

Za generalno direktorico Direktorata za okolje in prostor je bila ponovno imenovana mag. Tanja Bolte, ki je nekaj časa opravljala to funkcijo kot vršilka dolžnosti. Tanja Bolte pozna problematiko okolja zelo dobro, saj je vodila Direktorat od leta 2014. Po izobrazbi je univerzitetna inženirka kemijske tehnologije in magistrica znanosti tehniškega varstva okolja.

PROJEKT FIREEXPERT

FIREEXPERT je raziskovalni program, financiran iz Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Avstrija, ki je program čezmejnega sodelovanja med Slovenijo in Avstrijo v programskem obdobju 2014-2020. V okviru programa se sofinancirajo čezmejni projekti med Slovenijo in Avstrijo, ki bodo prispevali k skladnemu razvoju sodelujočih čezmejnih regij (več o programu: <http://www.si-at.eu>).

Pri projektu, ki se je začel 1. maja 2018, sodelujejo tudi slovenski partnerji: Zavod za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG), Slovensko združenje za požarno varstvo (SZPV) in Združenje za beton Slovenije (ZBS). Vodilni partner projekta je visoka strokovna šola Fachhochschule Kärnten (FHK) z avstrijske Koroške. Na avstrijski strani v projektu sodeluje tudi projektantsko podjetje Ingenieurbüro Anderwald (IBA). Projekt bo trajal 30 mesecev, do 31. oktobra 2020.

Požarni odziv kompozitnih materialov

Polno ime projekta je **Ustanovitev novega čezmejnega LivingLab centra za raziskave in simulacije požarnega odziva kompozitnih materialov med in po požaru** (več o projektu na www.fireexpert.info). Cilj projekta FIREEXPERT je vzpostavitev strokovnega in inovacijskega središča za gradbeno industrijo, ki bo delovalo na področju požarne zaščite, v obliki živega laboratorija oziroma centra »LivingLab« (kratica: LL). Središče bo ponujalo napredne eksperimentalne (požarni testi) in numerične (simulacije) raziskave, ki bodo lahko v pomoč pri prilagoditvi in optimizaciji požarnega odziva gradbenih proizvodov in sicer že v fazi njihovega načrtovanja in razvoja. Za mala in srednje velika podjetja je namreč lastna investicija v preskusno opremo in osebje za tovrstne raziskave pogosto previsoka, zato obstaja nevarnost, da svojih inovativnih zamisli ne bi mogla uresničiti v okviru evropskih predpisov o požarnih lastnostih.

Metode za ocenjevanje nastanka in širjenja požara

Poleg raziskovalne podpore podjetjem v procesu razvoja novih proizvodov bo novi center ponujal napredne inženirske metode za ocenjevanje nastanka in širjenja požara. S tem bo v polni meri na razpolago

tudi za potrebe ciljnih skupin s področja projektiranja stavb, gasilstva, zavarovalništva ipd.

Z vzpostavitvijo novega LL-središča pripeva projekt FIREEXPERT k splošnemu izzivu programskega območja Interreg Slovenija - Avstrija, na katerem bomo s čezmejnimi sodelovanjem relevantnih udeležencev razvoja (podjetja, raziskovalna središča in univerze ...) dosegli krepitev raziskav, tehnološkega razvoja, konkurenčnosti in inovacij.

Sodelujoči partnerji z obeh strani meje imajo bogate izkušnje na tematskih področjih vsebine projekta, in sicer tako v smislu razvoja in raziskav kot v smislu projektiranja, medsebojnega povezovanja, izobraževanja, in usposabljanja itd. Pri tem se med seboj dopolnjujejo, kar predstavlja pomembno dodano vrednost.

Vlogo glavne raziskovalne inštitucije prevzema na slovenski strani ZAG, ki bo predvsem nosilec demonstracijskega raziskovalnega projekta. Ta bo vzpostavil delovanje novega centra, poskrbel za in-

formacije, potrebne za preverjanje učinkovitosti centra in vpeljavo potrebnih sprememb v način delovanja centra.

SZPV in ZBS imata v okviru projekta več nalog, prevladuje pa seznanjanje slovenske strokovne javnosti z delom in rezultati projekta: organizacija delavnic, seminarjev, posvetov in drugih dogodkov ter objava strokovnih člankov in obvestil. Povezovali bomo subjekte s področij razvoja izdelkov in požarne zaščite gradbenih konstrukcij, požarnih zavarovanj, presojanja škode zaradi požarov, gasilske službe in jim predstavljali delovne vsebine in s tem omogočali prepoznavanje nacionalne in mednarodne uporabnosti teh vsebin.

Novo središče bo sprva povezovalo navedene partnerje projekta, novi partnerji pa se mu bodo lahko pridružili po koncu projekta. Po končanem projektu se bo središče financiralo iz lastnih sredstev članov in iz njihovih dolgoročnih finančnih koristi, s prijavi na javne razpise itd.

Avtorji prispevka: ZAG, SZPV, ZBS

Ste strokovnjak iz tehnik pridobivanja nafte ali zemeljskih plinov?

Data D.O.O.
26 Mar 2019
0 Komentarjev

Si kot mnogi drugi želite ogledati svet in ste za povrh še strokovnjak za katero od storitev povezanih s pridobivanjem nafte ali zemeljskih plinov? Zakaj ne bi [ustanovili podjetja](#) pri nas in se napotili na [delo v tujino](#)? Naše podjetje Data d.o.o. nudi vse potrebne storitve in VEM registracija podjetja – tako [s.p. kot d.o.o.](#) je pri nas brezplačna!

[Informativni izračun plače](#)

Strokovnjak za [napotitev v tujino](#) zahteva predhodno registracijo podjetja

Postopek registracije podjetja je na VEM točki brezplačen. Rezervirajte termin!

Bogdana Rejc, Data

Postopek registracije podjetja, tako statusa [samostojnega podjetnika \(s.p.\)](#), kot tudi [družbe z omejeno odgovornostjo](#) lahko opravite brezplačno na VEM točki podjetja Data d.o.o.. Potrebno je registrirati primerno dejavnost, kot je navedena v Standardni klasifikaciji dejavnosti iz leta 2008. Klasifikacija vsebuje prav dejavnost »Storitve za pridobivanje nafte in zemeljskega plina« (SKD 09.100) in vključuje raziskovalne storitve in poskusno vrtnanje v povezavi s pridobivanjem nafte in zemeljskega, usmerjeno vrtnanje in povrtavanje, postavljanje vrtnalnih stolpov, črpanje iz vrtin in podobno. Večina [inženirskih dejavnosti](#) pa je zajeta v »Druge [inženirske dejavnosti](#) in tehnično svetovanje« (SKD 71.129).

Registracija je preprosta, saj je vodena s strani naših strokovnih in izkušenih referentov. Vsak strokovnjak ta postopek preprosto začne z [rezervacijo termina za registracijo](#).

[Rezervacija termina za registracijo podjetja](#)

Strokovnjak se tudi v okviru lastnega podjetja še vedno napoti v tujino

V kolikor nameravate odpreti podjetje in se zatem napotiti na delo v drugo državo potrebujete izvesti t.i. »[napotitev delavca v tujino](#)«. Postopek napotitve na delo v drugi državi članici EU, EGP ali Švicarske konfederacije zahteva pridobitev »[A1 obrazca](#)«.

Poslovodna oseba se lahko sicer hitreje napoti v tujino, a pri tem se mora zavedati, da v okviru podjetja ne more opravljati drugih del kot izključno poslovodnih. Tako tudi nekdo, ki registrira s.p. ne more na podlagi tega iti v tujino opravljati dejavnosti strokovnjaka za pridobivanje nafte ali zemeljskega plina, brez da bi pridobil omenjen A1 obrazec, ki ga dobi po dveh mesecih plačanih prispevkov v Sloveniji.

Za pridobitev A1 obrazca mora delavec izpolnjevati pogoje:

- strokovnjak mora biti zaposlen (pri delodajalcu) in imeti ustrezno urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje,
- strokovnjak mora imeti predhodno vsaj 30-dnevno zavarovanje
- za strokovnjaka, kot fizično osebo ne sme biti že izdano in veljavno drugo potrdilo A1

Podjetje Data d.o.o. nudi tudi pravne storitve in svetovanja v zvezi z napotitvami v tujino

Potrebujete pravno svetovanje. Rezervirajte si termin na 01 600 1530 in zahtevajte ponudbo

Manja Veličkovič, univ. dipl. prav., Data

V našem podjetju imamo poleg polnega oddelka za poslovanje za tujce tudi [pravno službo](#), ki Vam lahko nudi pravno pomoč ali svetovanje v navezi s napotitvami v tujino. Tu Vam lahko zagotovimo storitve strokovnjakov z večletnimi izkušnjami in naravnosti k delu podjetnikom.

Strokovnjak na teh področjih mora navadno izpolnjevati še katere druge pogoje

V kolikor boste med opravljanjem svojih strokovnih dejavnosti zaradi umetnih virov ali naravnih virov izpostavljeni z naravnimi radionuklidi, boste morali kot izvajalec na primer izpolnjevati tudi dodatne pogoje, kot to predvideva Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti.

Vsekakor lahko tudi država, kamor nameravate oditi na delo in četudi je to država članica EU, zahteva za opravljanje dela na njenem ozemlju, izpolnjevanje še drugih določenih pogojev. Več o teh pogojih se lahko pozanimате pri Slovenskih predstavništvi ali poslovnih klubih v teh državah.

World Construction Forum 2019

ODPORNOST STAVB IN INFRASTRUKTURE

LJUBLJANA, SLOVENIJA, 8. DO 11. APRIL 2019

Ljubljana bo v času od 8. do 11. aprila 2019 gostila **Svetovni gradbeni forum** – Odpornost stavb in infrastrukture, ki ga organizirajo **Inženirska zbornica Slovenije**, Fakulteta za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovna zveza inženirskih organizacij (WFE0). Potekal bo pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

PROGRAM FORUMA

	Ponedeljek 8. april	Torek 9. april	Sreda 10. april	Četrtek 11. april
SVETOVNI GRADBENI FORUM				
Cankarjev dom, Ljubljana				
8.00		Registracija (od 8:00 do 9:00)	Registracija (od 8:00 do 8:30)	
9.00		Otvoritev foruma (9:00 do 12:00)	Sekcije 1, 2, 4 (8:30 do 12:00)	TEHNIČNI OGLED: Škocjanske jame in Predjamski grad (8:30 do 16:30)
10.00				
11.00				
12.00		Kosilo (12:00 do 13:00)	Kosilo (12:00 do 13:00)	
13.00		Sekcije 3, 5 in 6 (13:00 do 18:00)	Sekcije 1, 2, 4 (13:00 do 17:15)	
14.00				
15.00				
16.00				Ljubljanska deklaracija & Zaključek foruma (17:15 do 17:45)
17.00	Registracija (16:00 do 20:00)			
18.00		Odprte razstave in sprejem dobrodošlice (18:00 do 20:00)		
19.00			Grand Hotel Union	
20.00			WCF 2019 Gala večerja & Podelitev nagrade Jožefa Mraka za inovativnost na področju graditve objektov (19:30 do 22:30)	
21.00				
22.00				
23.00				

Dogodek, katerega se bo udeležilo več sto udeležencev iz Slovenije in tujine, bo potekal v Cankarjevem domu. Potekal bo v angleškem jeziku. **Več:** <https://www.wcf2019.org/>

POSEBNA PONUDBA ZA ČLANE IZS

Na **WCF 2019** bodo imeli slovenski inženirji izpostavljen vlogo. Eden od ciljev programa je tako tuji kot domači javnosti predstaviti znanje slovenskih strokovnjakov s področja **graditve** objektov, drugi pa predstaviti jim znanja in razmišljanja kolegov iz tujine. Ker je številčna udeležba članov **IZS** pri tem pomemben cilj organizatorjev, je zbornica za svoje člane pripravila posebno ponudbo:

- enodnevna udeležba: brezplačno
- dvodnevna udeležba: 120 evrov z DDV

Ponudba velja do zapolnitve prostih mest.

Člani **IZS** lahko z udeležbo na forumu pridobijo skladno s Splošnim aktom o stalnem poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev za:

- enodnevno udeležbo: 2 kreditni točki iz izbirnih vsebin,
- dvodnevno udeležbo: 5 kreditnih točk iz izbirnih vsebin.

Točke bodo dodeljene avtomatično, kar pomeni, da vloga ni potrebna. Pooblaščen/nadzorni inženir (član **IZS**) mora v koledarskem letu zbrati zadostno število kreditnih točk. Za leto 2019 jih mora zbrati 6. Prijava: preko spletne strani **IZS**, rubrike izobraževanja: <http://www.izs.si/izobrazevanja/izobrazevanja-izs/koledarizobrazevanj-izs/>

Število mest v posameznih sekcijah je omejeno. **Pozor:** Prijavite se na izbrano sekcijo foruma. V kolikor se boste foruma udeležili oba dneva, se prijavite vsak dan na eno sekcijo. V tem primeru sta potrebni dve ločeni prijavi!

KLJUČNI GOVORCI NA OTVORITVI FORUMA

Prof. ANTONIA MOROPOULOU (Grčija)

Izjemna grška raziskovalka prof. Antonia Moropoulou, ena vodilnih svetovnih strokovnjakinj na področju kulturne dediščine in ohranjanja materialov, bo v Ljubljani govorila o novem, trajnostnem ohranjanju sodobnih in zgodovinskih stavb ter infrastrukture in paradigmi obnove Kristusovega groba v Cerkvi kristusovega groba, pri kateri je sodelovala. Je profesorica na Nacionalni tehnični univerzi v Atenah in predsednica generalne skupščine Tehnične zbornice Grčije. Prof. Moropoulou je svetovna strokovnjakinja za gradbene materiale in ohranjanje spomenikov, ki obsegajo svetovno kulturno dediščino, med njimi so tudi Hagija Sofija v Istanbulu, srednjeveško mesto Rodos in Božji grob v Jeruzalemu. Prof. Moropoulou je inženirka kemije, redna profesorica na oddelku za znanost o materialih in inženirstvo Kemijsko inženirske šole in direktorica Laboratorija za znanost in inženirstvo materialov. Je tudi prejemnica častnega mednarodnega članskega združenja New York Academy of Sciences in številnih grških akademskih združenj na znanstvenem področju.

Akademik prof. dr. PETER FAJFAR (Slovenija)

Predavanje vrhunskega znanstvenika akademika prof. dr. Petra Fajfarja se bo osredotočilo na to, kako graditi potresno odporne zgradbe in kateri so ključni elementi potresne odpornosti.

Glavna predmeta njegovih raziskav sta seizmična analiza in projektiranje konstrukcij. Bil je gostujoči profesor na številnih tujih univerzah, vključno z univerzo Stanford. Bil je član upravnega odbora Mednarodnega združenja za potresno inženirstvo, prav tako član izvršnega odbora Evropskega združenja za potresno inženirstvo, kjer je zdaj častni član. Sodeloval je pri razvoju evropskega standarda Eurocode 8 in vodil implementacijo standarda v Sloveniji, ki je bila prva država, v kateri je Eurocode 8 postal obvezen. Akademik Fajfar je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Slovenske inženirske akademije, Evropske akademije znanosti (Belgija) in Nacionalne ameriške inženirske akademije (ZDA).

Prof. JINXIU YAN (Kitajska)

Prof. Yanova je namestnica generalnega direktorja China Railway Academy Co., Ltd., podpredsednica Mednarodnega združenja za predorske in podzemne gradnje (ITA) in podpredsednica Kitajskega društva za predorske in podzemne gradnje CCES. Velja za eno glavnih kitajskih strokovnjakinj s področja predorov in drugih podzemnih gradenj. Profesorica Yan že več kot 30 let dela kot svetovalka, inženirka in raziskovalka na številnih velikih projektih gradnje predorov. V zadnjih petih letih je predavala tako v Aziji in Evropi kot tudi v ZDA in na Bližnjem vzhodu. Kot del raziskovalne ekipe vodij in strokovnjakov, ki jo je imenovala vlada ali naročniki projektov, je bila vpletena v gradnjo številnih večjih železniških, avtocestnih predorov, podzemnih železnic in dolgih predorov v morju na Kitajskem. Prejemnica številnih nagrad bo z obiskovalci foruma v Ljubljani govorila o razvoju tehnologije gradnje predorov na Kitajskem v zadnjih 40. letih.

Dr. MARK COLEMAN (Velika Britanija)

Dr. Mark Coleman bo četrti ključni govorci na otvoritvi foruma v torek, 9. aprila. Dr. Coleman sodeluje pri prenovi železniške infrastrukture v Londonu z uporabo integralnega informacijskega modeliranja zgradb.

Gre za enega največjih projektov v Evropski uniji, vrednega več kot 17 milijard evrov, dr. Coleman pa nadzira delovanje 3D modelov gradbene dokumentacije. Pred delom na železniški infrastrukturi je dr. Coleman delal v Hong Kongu, Avstraliji in Veliki Britaniji v različnih industrijah, od gradbeništva do telekomunikacij. Njegovo delo se osredotoča na uporabo digitalnih tehnologij za učinkovitejšo sprejemanje odločitev in upravljanje projekta/objekta med njegovim projektiranjem in izvedbo.

POSEBNA PONUDBA ZA PODJETJA

Forum se bo zaključil z gala večerjo v Unionski dvorani Grand hotela Union v sredo, 10. 4. 2019 s pričetkom ob 19. uri, na kateri bo Inženirska zbornica Slovenije podelila nagrado Jožefa Mraka za inovativnost pri graditvi objektov.

Vabimo vas, da se nam pridružite na gala večerji in kot sponzor podprete INOVATIVNOST pri graditvi objektov!

Izkoristite to priložnost, povabite vaše sodelavce in poslovne partnerje, prepustite se inovativnemu kulturnemu programu in med prvimi čestitajte svojemu kolegu, novemu prejemniku nagrade za inovativnost pri graditvi objektov!

PRIPRAVILI SMO DVE MOŽNOSTI:

- sponzorstvo oz. zakup 8 sedežev na gala večerji – 800 EUR z DDV
- sponzorstvo oz. zakup 4 sedežev na gala večerji – 400 EUR z DDV

Rok za dogovor in rezervacijo sedežev na gala večerji je

27. 3. 2019.

Za informacije se lahko obrnete na
Petro Kavčič, e-naslov petra.kavcic@izs.si
oz. telefon **01 547 33 37.**

NAPOVEDNIK

8. do 11. april

Svetovni gradbeni forum, Ljubljana

8. do 14. april

Sejem Bauma, München, Nemčija

9. maj

14. izbor za Slovensko gospodarsko vozilo leta, Celje